

NASA LUČ

NASA LUC

1968

2

SVET JE POSTAL TOVARNA. KJER SE IZDELUJE OROŽJE, IN SEMENJ, KJER SE TO PRODAJA — Takšna je misel papeža Pavla VI. Izrazil jo je 17. decembra s svojega okna. Ta misel ga je tudi nagnila, da je 8. decembra naslovil na vse ljudi dobre volje poslanico, v kateri predlaga, naj bi bil vsako leto 1. januar dan miru za ves svet.

URADNI TEOLOŠKI DIALOG MED KATOLIŠKO CERKVIJO IN MOSKOVSKIM PATRIARHATOM — Začel se je z razgovorom v Leningradu v začetku decembra. Tema je bila: Razvoj socialne misli v katoliški Cerkvi.

NEKAJ SE PREMIKA V NEMŠKEM KATOLICIZMU — Eden najbolj vidnih znakov tega spreminjanja je razvoj, v katerega gre „Kristusov mir“, ki hoče vedno bolj in bolj, naj bi se katoličani zavzeli za mir. V Nemčiji

17.000 članov, kapucini nad 15.000, maristi nad 10.000, dominikanci prav tako nad 10.000 članov in delujejo v 93 deželah po svetu.

LENINGRAJSKI NADŠKOF NA OBISKU V ZDA — Različne ameriške verske organizacije so protestirale zaradi obiska ZDA leningrajskega nadškofa in voditelja urada za zunanje zadeve rusko pravoslavne Cerkve metropolita Nikodima. Očitajo mu, da je pretesno povezan s sedanjo sovietsko vlado. Nikodim pa je v ZDA naglasil, da „so sovjetski zakoni poročstvo za versko svobodo v Sovjetski zvezi“.

MLADINA BO NAVEZALA STIKE — Zveza nemške katoliške mladine je na letnem zborovanju v Altenbergu sklenila, da bo navezala stike s komunističnimi mladinskimi organizacijami vzhodnoevropskih držav.

CERKEV JE POSTALA V BRAZILIJU ZATOČIŠČE NASPROTNIKOV BOGA IN LJUDI — Te besede generala Aragao, ki je zastopnik trde vojaške linije, kažejo, kako obsežen je razdor, ki je nastal med Cerkvijo in vlado. Škofje so dali v javnost energičen dokument, v katerem govorijo o svojem poslanstvu v modernem svetu in prosijo za pogajanja na višji ravni z vlado. Toda vlada noče o tem ničesar slišati.

OBSOJEN — Baskovski duhovnik Gabica Gogescua je v cerkvi med pridigo javno branil pravice baskovske manjšine v Španiji. Zaradi tega je bil tožen in obsojen na šest mesecev ječe ter na denarno kazen 10.000 pezet. Madridsko sodišče je obtožbo utemeljevalo takole: Kdor na prižnici kritizira ustanove, odredbe in uradnike španske države, je prestopil meje vere in zlorabil evangelij. Treba ga je obsoditi. Višje sodišče je obsodbo potrdilo.

NAŠA NALOGA ZA DANES IN JUTRI JE, DA ODSTRANIMO IZ CERKVE VSAKO PO-

LITIKO — Tako se je izrazil kardinal Cerejeira, lizbonski nadškof, v nekem nagovoru, kjer je branil portugalsko Cerkev, je pa tudi kritiziral pretirano vmešavanje laikov v cerkvene zadeve kakor po drugi strani vmešavanje Cerkve v zadeve države.

DRUŽABNE SPREMEMBE SE BODO IZVRŠILE Z NAMI, BREZ NAS, ALI PROTI NAM; K SREČI PA JE CERKEV IZBRALA PRVO IN HOČE, DA SE IZVRŠE Z NJO — Te besede je izgovoril 6. decembra kardinal Rossi, predsednik brazilске škofovske konference. To seveda ni vseh nasprotni liniji, ki jo zastopa vojaštvo, ki se zelo trudi za to, da bi Vatikan dobila na svojo stran, da bi na ta način dosegla, da škofje zapuste pozicijo, na kateri so zdaj in ki jo ona ima za prevratno.

KONFERENCA V BEOGRADU — Od 4. do 9. decembra je bila v Beogradu konferenca za pomoč deželam, ki trpe pomanjkanje. Organiziralo jo je ekumensko gibanje. Več kot 50 zastopnikov iz vsega sveta se je udeležilo. Katoliško Cerkev sta zastopala 2 opazovalca iz Rima in beograjski nadškof Bukatko.

KNJIGA: SMERNICE ZA APOSTOLAT — Msgr. Pinera, škof iz Temuco v Čilah je objavil majhno knjigo z naslovom: Smernice za apostolat. Obsega tri dele: svet, južnoameriška celina, Čile. V vsakem delu opisuje splošna dejstva iz ljudskega, družabnega in političnega vida in podaja misli, kako privedi posamezne narode od tega, da bi zopet živeli evangelij. Studija je bila predložena avgusta meseca na zborovanju čilenskih škofov in ti so bili za to, da se objavi v knjigi.

KARDINAL OTTAVIANI ODSTOPILO — Podprefekt Kongregacije za vero kardinal Ottaviani je zaradi starosti odstopil. Za prefekta iste kongregacije je bil imenovan zagrebški nadškof kardinal Franjo Šeper. Doslej je bil prefekt te kongregacije papež sam.

iz življenja cerkve

je kamen spotike takšne zavzetosti delovanje, ki bi ugodno vplivalo na spravo s Poljsko. „Kristusov mir“, ki ima zdaj svojega novega predsednika v osebi kardinala Doepfnerja, dela v ta namen.

STEVILO REDOVNIKOV — Iz najnovejše statistike, ki so jo te dni objavili v Vatikanu, je razvidno, da imajo jezuiti 35.720 redovnikov in 2200 samostanov v 95 deželah po svetu. Takoj za njimi so frančiškani s 25.000 redovniki in 2752 samostani. Nato sledijo salezijanci z 22.000 redovniki. Solski bratje imajo nad

Nikdar ne bomo dovolj spoštovali denarja, kajti delo, čigar podoba je, je stalo znoj in kri.

Denar je kot dvorezen meč: lahko reši človeka, lahko ga pogubi.

o

„Uaše bogastvo je preperelo in vaša oblačila so od moljev razjedena. Uaše zlato in srebro je zarjavelo in njuna rja bo pričala zoper vas . . . Glejte, plačilo, ki ste ga utrgali delavcem, kateri so poželi vaša polja, vpije in klici ženjcev so prišli do ušes Gospoda.“ (Apostol Jakob)

o

„Prodajte, kar imate, in dajte vbogajme. Napravite si mošnje, ki ne ostaré, zaklad v nebesih, ki ne poide in kateremu se tat ne približa in ga molj ne razjé. Kjer je namreč vaš zaklad, tam bo tudi vaše srce.“ (Evangelist Luka)

o

Ta bankovec mi vzbuja strah.

Kdo pozna njegovo skrivnost, kdo pozna njegovo zgodovino?

Kako je težak.

Name dela utis, ker ne govori, nikdar ne bo povedal vsega, kar skriva v svojih gubah, nikdar ne bo razodel, koliko truda in bojev predstavlja.

Na sebi nosi človeški znoj, umazan je od krvi, razočaranja, osramočenega dostojanstva. Poln je vse teže človeškega dela, ki ga vsebuje in ki mu daje njegovo ceno.

Težak je, težak.

Name dela utis, strah mi povzroča, ker ima na vesti smrti, vse reveže, ki so se ubili pri delu zanj,

da bi ga imeli, da bi bil njihov za nekaj ur, da bi dobili od njega malo naslade, veselja, življenja . . .

Skozi koliko prstov je šel in kaj je počel na svojih dolgih, tihih potovanjih?

Daroval je bele rože žareči nevesti, plačal je darilo za krst, hranil rožnato dete. Položil je kruh na družinsko mizo. Preskrbel je smeh mladim in

bankovec

veselje starim. Plačal je zdravnikov obisk, dal je knjigo, ki je poučila fanta, oblekel je dekle.

A poslal je ločitveno pismo. Plačal je umor malčka v materinem telesu. Preskrbel je alkohola in naredil pijance. Otrokom je vrtel prepovedani film in natisnil je umazano ploščo. Zapeljal je fanta in iz odraslega je naredil tatu. Za nekaj ur je kupil telo neke ženske. Plačal je orožje za zločin in deske za rakev.

Ta bankovec ima vesele skrivnosti in ima žalostne skrivnosti. Gospod, hvala ti za vse življenje in veselje, ki ga je dal, odpusti vse zlo, ki ga je storil.

Predvsem ti ga pa darujem, Gospod, za vse človekovo delo, za vse njegovo trpljenje, katerega podoba je in ki se bo končno jutri kot nesporni bankovec spremenilo v tvoje večno življenje.

M. Quoiſt

**Ali je Kristus res samo najboljši človek?
Samo največji veleum?
Kaj pa pravi sam o sebi?**

KRISTUS SE PREDSTAVI

**Čeprav ne pove vse resnice o sebi
naenkrat, vendar govori jasno in ne pusti
nobenega dvoma**

Temeljno vprašanje ob Kristusovi osebi, ki se ponavlja skozi vsa stoletja krščanstva, je: kdo je Kristus? Ob odgovoru na to vprašanje se ljudje razhajamo v dva velika tabora.

Edina pot, da najdemo odgovor na to vprašanje, je, vprašati njega samega, pogledati v sveto pismo, kaj pravi sam o sebi. Ko začnemo prebirati njegove besede, nas preseneti, da on, ki je tako uravnovešen in ponižen, govori o sebi tako visoko, kot si ni nikdar v zgodovini nihče upal o sebi govoriti.

Vir življenja

Jezus pove o sebi, da je on resnica. Ne samo, da prinaša resnico, ampak on sam s svojo osebo in svojim življenjem je resnica in sicer resnica za ves svet. On ima torej odgovor na zadnja vprašanja, on je pot k najvišjim ciljem. „Jaz sem resnica,“ govori in v istem smislu: „Jaz sem luč sveta.“

A ni samo to. Ne kaže samo poti, ampak daje tudi moč za to pot. Ne vodi samo k virom življenja, ampak on sam je življenje. Ko ga hočejo Judje dan po pomnožitvi kruha oklicati za kralja, jim pravi: „Jaz sem kruh življenja. Kdor pride k meni, ne bo nikdar lačen... Vaši očetje so jedli mano v puščavi in so umrli, jaz pa sem kruh, ki je prišel iz nebes, in kdorkoli je od tega kruha, bo živel vekomaj.“ Pred velikim judovskim praznikom stopi na vzvišen prostor pred množico in vzkligne: „Če je kdo žejen, naj pride k meni in naj pije.“ Spet drugič pravi: „Jaz sem trta, vi mladike. Kdor ostane v meni in jaz v njem, bo obrodil obilo sadu. Brez mene ne morete nič storiti.“ V

vseh teh besedah se predstavi kot središče, s katerim je vse povezano.

A Kristus gre še dalje: o sebi govori kot o središču vere. Noben človek, še tak diktator, si ni upal izgovoriti besed kakor on. Rekel je: „Kdor ljubi svojega očeta in mater bolj kot mene, ni mene vreden. Kdor ni z menoj, je zoper mene. Kdor ne zbira z menoj, raztresa.“ Predstavi se kot edini most med Bogom in ljudmi: „Nihče ne pride k Bogu, razen po meni.“ Mi smo že navajeni vseh teh besed, a pomislimo, kako močan vtis so morale narediti na njegove poslušavce.

Ni čudno, da so se ob vsem tem Judje spraševali, kdo vendar je. Res je, da so bili farizeji precej zaslepljeni, a v neki meri je bil njihov odpor vendarle zdrav. Celotno njegovo učenci so začeli zdvajati nad njim in skoraj so bili pripravljeni ga zapustiti.

Odrešenik in Bog

Kristus je izjave o sebi še stopnjeval. Vedel je, kako drago bo plačal resnico o sebi, ki jo ljudem razodeva, a moral jo je povedati, ker je moral pokazati svetu pot do Očeta.

Povedal je, da je Odrešenik, tisti Odrešenik, ki so ga preroki skozi stoletja judovske zgodovine napovedovali in ki so ga verni Judje tako željno pričakovali. On je tisti Odrešenik, a ne tak, kot si ga oni predstavljajo. Ni ne politik, ki bi iskal zavezništva in pristašev za cenene obljube, ne general, ki bi pognal okupatorja iz Palestine, ne svetni vladar, ki bi imel svojo vojsko in svoje ministre. Ko ga hočejo Judje oklicati za kralja, se umakne. Dostikrat se brani delati čudeže, da bi pobijal te napačne judovske predstave o Odrešeniku. Obdaja se s skrivnostjo in od ljudi, ki so bili priče njegovih velikih dejanj, zahteva molk.

Pokaže pa tudi, da je Odrešenik mnogo več, kot si oni sploh morejo predstavljati. Odrešenik ni samo božji poslanec, prerok ali voditelj, ampak pravi Bog. Da, to je najgloblja resnica o Kristusu, to je središče njegovega nauka, za večino judovskih duhovnikov pa največje bogokletje.

A o tej svoji skrivnosti govori Kristus jasno in ne pusti nobenega dvoma. Zahteva vero vase kot v Boga. To je edini primer v zgodovini verstev. Mohamed, Buda, vsi veliki verski voditelji govorijo v imenu Boga in hočejo biti samo orodje v božjih rokah. Nimajo se za Boga. Jezus se predstavi kot Bog. Prav to je tisto, nad čemer se celo apostoli spotikajo: njihova zavest o enem samem Bogu je tako ljubosumna, da ne trpi nobenega drugega Boga razen Jahveja.

Ko se Judje oddaljujejo od njega, češ „Trda

je ta resnica, kdo jo more razumeti?“, vpraša Jezus apostole: „Ali me boste tudi vi zapustili? Za koga me imate?“ Tedaj se pomakne naprej Peter in reče: „H komu pojdemo? Besede večnega življenja imaš. Ti si Kristus, Sin živega Boga.“ Jezus to njegovo izpoved potrdi: „Blagor ti, Simon, Jovov sin, zakaj meso in kri ti nista tega razodela, ampak moj Oče, ki je v nebesih.“

Pove, da je najvišji sodnik, kar je isto kot reči, da je Bog: „Ko bo Sin človekov prišel v slavi, bo sedel na prestolu in pred njim bodo zbrani vsi narodi. Tedaj bo ločil nekatere od drugih, kakor loči pastir ovce od kozlov.“

Nekaj ur pred Kristusovo smrtjo ga veliki duhovnik vpraša: „Rotim te pri živem Bogu, da nam izjaviš, če si ti Kristus, Sin božji.“ Jezus odgovori: „Sem.“ Veliki duhovnik zaključí: „Bogokletje je izrekel.“

Ko ga cesarski namestnik Poncij Pilat vpraša: „Ali si ti judovski kralj?“, odgovori: „Sem. A moje kraljestvo ni od tega sveta.“

Besede potrdi z deli

Marsikdo bi ob Kristusovih trditvah o sebi upravičeno ugovarjal: „Na ta način o sebi govoriti ni težko, čeprav bi si bilo ob tako čudoviti osebnosti,

kot je Kristus, težko misliti, da bi besede ne odgovarjale resnici. Kljub vsemu pa je bil Kristus dolžan svoje božanstvo tudi dokazati, če je zahteval, naj verujemo vanj.“

Kristus je svoje božanstvo dokazal z deli.

Tu je treba govoriti o čudežih. Čudež je božje znamenje in ni kako čarovništvo ali čudo. Kristus je odklanjal čudesa. Nekoč je potožil: „Od mene vselej zahtevate čudesa.“ Ena od skušnjav v puščavi je bila prav ta, da bi spremenil kamne v kruh. Tudi na križu so ga ljudje skušali z istim: „Če si Sin božji, stopi s križa!“ Obakrat je skušnjava odklonil.

Onstran naravnih zakonov in vsakdanjega življenja pokaže, kdo je. Vsi čudeži, o katerih nam evangeliji poročajo, so tako povezani z njegovim življenjem, da brez njih tudi tega življenja ni mogoče razumeti. Gibanje množic, vera apostolov in sovražstvo nasprotnikov je v zvezi s čudeži.

Ker so čudeži zunaj naravnih zakonov, vera vanje ni lahka. Da se prepričamo o njih resničnosti, jih moramo brati v svetem pismu v njih zemljepisnem in zgodovinskem okolju, pogledati vzroke in posledice čudežev, odziv raznih ljudi nanje in podobno. Tako se nam predstavijo kot nekaj resničnega, s Kristusovim življenjem bistveno povezanega.

Bil je pravi svet v malem.

Na dvoriščih in ob stebrih so se stikale temne glave spletkarjev, radovednežev in trgovčičev. Črne ošiljene brade so se nalahno tresle, na pol priprto levo oko je zvito me-

Prevažne malenkosti

žikalo in zakrivljeni nosovi so tipali v misli drugih.

Novinarji so se lovili za zadnjimi vestmi in v glavah že prelivali vtise v lepe stavke o delavskem razredu in delovnih ljudeh, o osveščanju človeka in veri v napredek, o boju proti agresiji in tiraniji.

Politiki so šušljali med sabo o tem, kdo bo komu izmaknil stolček, kam se kaže nagibati, na levo ali na desno, kje ima tajna policija svoje

oči in ušesa, kako bo treba volitvam nadeti videz svobode, pa jih vendar izpeljati po unaprej določeni poti.

Trgovci so si postavili v senci stebrov stojnice in mize, tam ponujali živino in denar, pa tožili o visokih davkih in nizkem zaslužku, o majhnih obrestih in težkih časih.

Bil je res pravi svet v malem. Ljudje so se poganjali za tistim, za čemer so se ljudje vedno poganjali. Tako je vselej bilo, tako vedno bo.

U ta nagneten prostor jeruzalemskega templja je prihajala po strmih stopnicah mlada družina, ena izmed mnogih. Nihče je ni opazil, nihče se ni zmenil zanjo. Bila je preskromna, prerevna, prenezanimiva.

Ko je družina darovala par

grylic, določeni za revne ljudi, in plačala svoj davek templju, se je pojavil tam starček Simeon. S tresočimi rokami je sprejel v naročje malčka, od zgoraj navdihnjen prepoznal v njem napovedanega Rešenika in zapel pesem zahvale zanj, ki bo z Bogom spravil ne le Judov, ampak vse ljudi.

Prišla je tudi starka Ana, dobra, plemenita žena, ki je prav tako v božji luči prepoznala v otroku Odrešenika.

Potem se je družina spet umaknila, tiho in skromno, kakor je prišla.

Svet spletkarjev, novinarjev in bankirjev za ta dogodek ni vedel. Sredi svojih prevažnih malenkosti ni znal odkriti, kako se je za nekaj trenutkov pojavil med njimi Bog. br

solze pod masko

nekoga, ki je v imenu strokovne komisije ocenjeval najlepše otroške maske.

U veži so se gnetli radovedneži, za prvo silo našemljeni otroci, ki so se nagradi že vnaprej odpo-vedali, ker so vedeli, da niso najbolj okusno napravljene. U kotu pri ogledalu je stal droben deček s sklonjeno glavo, oblečen v rahlo, poletno de-kliško krilce, raztrgano in sešito, v raztrganih, pre-

Po cestah so se gnetle gruče našemljenih otrok: Indijancev, dvornih norčkov, vzhodnih princev, morskih razbojnikov, cirkuških klovnov. Tako je bilo tudi pred trgovino, kjer vsako leto prirejajo pustno maškarado za otroke. Otroci pač kot otroci navlečejo za pusta vse na sebe, kar jim pride pod roke. Zato je med njimi večina takih, ki nataknejo ponošene predpasnike starejših, zašite hlače, strgane nogavice, obraze pa si namažejo z rdečim svinčnikom in s sajami. A ne vsi. So tudi taki, največ v spremstvu mamic, ki so napravljene drago in okusno. Mamice imajo veselje z njimi, saj „naš je najlepši“!

U prostoru, kjer se je gnetlo največ „dragih“ maškar, so že začeli z izbiri najlepše pustne maske. Sem in tja so se prerivali paži, grofične, kavboji, meksikanci v pisanih uniformah s pisanimi gumbi. „In to ti poklanja...“ je skozi hrup prihajal glas

velikih nogavicah. Na glavi je nosil nekakšen ščit, porisan z vodenimi barvicami, in čez oči prav tak papir, porisan s svinčnikom. Use to je bržčas sam v naglici izdelal, porisal in pobarval.

Naenkrat se je obrnil in dvignil glavo. Z rdečim lom pobarvane ličnice je imel razmočene, izpod papirnate, iz šolskega zvezka izrezljane in porisane maske sta tekli dve mehki črti solz.

Čez gručo maskiranih glav je bilo spet slišati: „Kakšen okus, kako lepa obleka, kakšna lasulja, kako bogat klobuk... To je nekaj, to zasluži nagrado...“

Nihče se ni zmenil za fantka s papirnato masko. Nihče tudi ni videl njegovih solz.

Nikomur še na misel ni prišlo, da se je malemu neznanču zgodila krivica: pustno veselje so mu odrasli spremenili z malomeščanskim tekmovanjem v občutje zapostavljenosti.

KRISTUS SE PREDSTAVI — Nadaljevanje

Kot primer čudeža vzemimo ozdravljenje sleporojenega. Evangelist Janez poroča o njem.

Neke sobote je Jezus ozdravil poklicnega berača, ki ga je poznalo vse mesto in ki je bil slep od rojstva. Ozdravljenca so štirikrat zasliševali.

Najprej so ga ljudje vsevprek spraševali, kdo ga je ozdravil, kako ga je in kje je tisti, ki ga je ozdravil.

Potem so ga zasliševali farizeji. Odgovoriti je moral na vprašnji, kako je spregledal in kaj pravi on o Jezusu. Ko je odgovoril, da je Jezus prerok, niso verjeli, da bi bil ozdravljeni prej slep in da bi spregledal.

Farizeji so za tem poklicali starše bivšega slepca. Vprašali so jih, če je to njihov sin, če se je res slep rodil in kako to, da sedaj vidi. Na prvi dve vprašnji so starši odgovorili pritrdilno, na zadnje pa, da ne vedo in da naj njega vprašajo. To zadnje so rekli iz strahu pred Judi, ker so ti zagrozili z

izobčenjem iz sinagoge vsakomur, ki bi priznal Kristusa za Odrešenika.

Farizeji so ponovno poklicali ozdravljenca. Rekli so o Kristusu, da je grešnik, in vprašali so bivšega slepca, kako ga je Kristus ozdravil. Odgovoril jim je, da jim je že povedal, kako, da pa je Kristus po njegovem prepričanju od Boga, saj grešnikov Bog ne uslihi.

Farizeji so iskali za ozdravljenje vse mogoče razlage, le v čudež niso verjeli. In vendar je bila to edina možna razlaga. Je pa ves dogodek z ozdravljenim slepcem tako živ in življenjski, da priča sam o svoji zgodovinski resničnosti.

Kristus se predstavi zlasti kot Odrešenik in Bog. To tudi dokaže s čudeži. Največji vseh čudežev je njegovo vstajenje od mrtvih. Napovedal je, da bo tretji dan iz groba vstal. Ko bi te napovedi ne izpolnil, bi tudi drugim njegovim trditvam ne mogli verjeti.

Kristusovo vstajenje od mrtvih je tako važen dogodek, da je treba o njem govoriti posebej.

Pred 50 leti je umrl Ivan Cankar. Odlomki iz njegovih spisov so resnične

slovenske razglednice

Resnice ne ubiješ

Moje oči so tako ustvarjene, da se gledam sam. Morda niso le moje oči tako ustvarjene. Resnica je, da bi tako ne bila: Bog te vidi v zaklenjeni izbi. Ubijaj resnico, ki je v tebi — ne ubiješ je!

Hotel sem klicati hozana — glas ni maral iz grla. Hvaliti sem hotel, kar ni zaslužilo hvale — jezik se je branil. Pisati sem hotel zoper svoje misli — pero mi ni bilo pokorno... Močnejša je bila božja resnica v mojem srcu nego posvetni razum v moji glavi.

Ne vem, kako napravijo drugi ljudje, da pojo hozana pa se jim glas ne izprevrže in jezik ne zaplete. Tudi ne mislim raziskavati te čarovne umetnosti... Umetnost pretvarjanja me ne briga nič! Stran malodušnost, stran dvomi! Ponos je v mojem srcu: kljub vsem naukom, opominom, očitkom, kljub zasmehu, zmerjanju in natolcevanju je vse moje življenje in nehanje služilo najvišji ideji: resnici! Kar sem videl z očmi, s srcem in z razumom, nisem zatajil. In bi ne bil zatajil za same zlate nebeške zvezde.

Resnica pa je posoda vsega drugega: lepote, svobode, večnega življenja. Dokler sem zvest resnici, sem zvest sebi. Dokler delam v njenem imenu, bo moje delo rodovitno, ne bo ovenelo od pomladi do jeseni...

Človek

Kdo vruga mi je vdahnil nesrečno misel, da sem vzel Damijana s seboj v to čudno družbo?

Največ in najglasneje je govoril dolg, suh človek s koščeni rokami, bledim obrazom in izbuljenimi meglenimi očmi... Čudovito: nekateri ljudje vam vijo prekrasne periode in vi poslušate... Ničesar! Niti najmanjše misli ne izkopljete iz teh srebrnih period...

Ugovarjal mu je slabo oblečen študent z jako dolgim, nekoliko na stran zavitim nosom in rdečimi, zaspanimi očmi. Zapletel se je v nekoliko nerazumljive pojme.

Poleg njega je sedel debel človek, ki je izgovoril samo zdaj pa zdaj polovico stavka. Predno je dospel do pike, zamahnil je z roko, stresel z glavo ter umolknil...

U kavarni je postalo zaduhlo. Moj prijatelj je sedel na svojem mestu tiho in nepremično, kakor prikovan. Opolnoči sem ga stresel za rame, da se je prestrašen zganil.

„Damijan... domú!“

Mrzel nočni zrak nama je zapihal v lica, ko sva stopila na cesto. „Kako ti je ugajala ta družba, prijatelj Damijan?“

Pomislil je nekoliko in zakašljajal.

„Urtilo se mi je v glavi... ti ljudje vedo grozno veliko...“

„Damijan, ti jim nisi dal pravega imena. To niso ljudje. Ti, — ti si človek. Dobra duša, imenitno srce in drugega nič. A glej, tam ni bilo niti enega človeka. To so samo še suhe rubrike, napisani programi... Prijatelj, ogiblji se takih družb. Uaruj se, da se jih ne privadiš. Izsesajo ti dušo, da sam ne boš vedel kdaj...“

Naš pristaš

Nekoč sem vprašal učenjaka:

„Ali te nič ni sram, da poješ hvalo in slavo človeku, o katerem sam veš, da ni umetnik in da so njegovi verzi plesnive fraze?“

„Seveda vem, da so njegovi verzi plesnive fraze, ampak on je naš pristaš!“

„Da je zato umetnik?“

„Kdo govori o umetnosti! Zamere in sitnosti ne maramo! To je! In navsezadnje — čemu bi ga brez potrebe žalili na stara leta?“

„Ako bi torej vaš pristaš, kdorkoli si bodi, napisal nes pametno knjigo, naslikal smešno podobo, izklesal pokvečen kip... in če bi bil vrhu vsega še star in zaslužen človek...“

„... bi hvalili knjigo, podobo in kip!“

„Toda, glej: knjiga, ki si jo hvalil, leži na mizi in ni prerezana!“

„Otrok!“

Smejale se je do solz.

opombe ob rob

Povzeto po Dr. K. V. Truhlarja Pokoncilskem katoliškem etosu

Široko se odpreti!

Po izjavi zadnjega cerkvenega zbora stoji človeštvo danes v novem obdobju svoje zgodovine. V njem globoke in nagle spremembe postopoma zasegajo ves svet.

Spreminjanje se ne vrši le na površju človekovega življenja, ampak je globoko in obenem sila naglo. V tem spreminjanju je

na delu Bog. Zmage znanosti in tehnike so sad neizrekljivega božjega načrta. Sredi današnjega kulturnega življenja je prisoten Kristus.

Katoličan se mora široko odpreti zdravim silam tega spreminjanja in postati v njem res novi človek. Ne sme samo prejemati, ampak mora biti tudi graditelj novega človeštva. Zato pa se mora spreobrniti.

Tako močnega in hitrega pre-

hoda ni brez težav, ne pri katoličanih poedincih, ne v katoliški skupnosti. Treba je v nove poglede in nove odločitve, potrebno je resnobno iskanje, odmirati je treba mnogočemu.

Zato ni čudno, da je pri katoličanih ob veselju nad zadnjim cerkvenim zborom tudi precej zaprtosti in brezbriznosti zanj ter da tu in tam niti ne manjka zakritega nasprotovanja.

A ta zaprtost je usodna. Saj se katoličan v njej nevede zapira pred tistim zdravim vetjem zgodovine in Duha, ki edino more danes katoličanovo življenje res osvežiti, ga očistiti, prenoviti.

Nega človeške zrelosti

Zadnji cerkveni zbor se zavzema za človeka v kristjanu. Opozarja na vrednost telesa, podčrtava vzgojo naravnih kreposti, ki jih potrebuje vsaka družba. Posebej imenuje iskrenost, stalno skrb za pravičnost, zvestobo dani besedi, lepo vedenje, z ljubeznijo združeno skromnost v govorjenju.

Vse bolj se izčiščuje spoznanje, da življenje milosti ni dano kristjanu tako, da bi potekalo oddeljeno od naravnega življenja. Nadnaravno življenje je vcepljeno v človekovo naravno življenje. Prvo se ne more prav razvijati, če je drugo v sebi krhko, nezanesljivo, neobvladano. Kako naj z nadnaravno ljubeznijo služi soljudem človek, ki je poln trdote do ljudi, nepotrpežljiv z njimi, nestrpen, neiskren?

Težnja po nadnaravni doraslosti se mora razvijati obenem s težnjo po naravni doraslosti, življenje milosti naj raste znotraj rasti v zrelo človeško osebnost.

Pri tej vzgoji in samovzgoji ne sme kristjan šušmariti, ampak mora upoštevati razvoj znanosti, ki govore o človekovi „človeški“ rasti.

„Dobri papež“

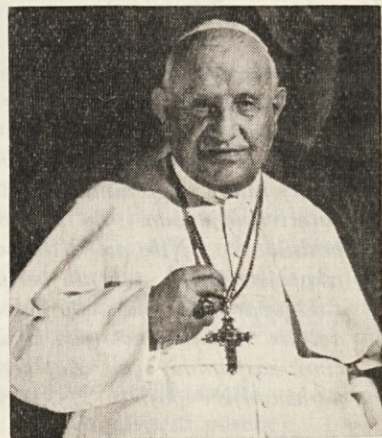
Iz dogajanja cerkvenega zbora je vse bolj zasijal obraz človeka: notranji obraz Janeza XXIII.

Janez je bil predvsem „dober človek“. V Janezu so dobroto takoj začutili vsi: katoličani, protestantje, pravoslavni, judje, ostali nekristjani, brezbožni. Postal je „dobri papež“. Preproste žene z rimskih trgov so po izvolitvi, ko so ga prvič videle, takoj odločile: „Lep ni, a obraz je obraz dobrega človeka.“

V tej dobroti je bil Janez XXIII. hkrati čisto „človeški“, ves „človek“. Pokazal je papeža kot polnokrvnega človeka. Ob prihodu v Benetke se je kot patriarh takole predstavil svojim novim vernikom: „Sem človek kot vsi ljudje na zemlji. Imam 71 let. Po božji pomoči sem še trdnega zdravja. Imam nekaj dobrega čuta, ki mi pomaga, da stvari pregledam hitro in jasno. Čutim težnjo po ljubezni do vseh ljudi. Ta mi daje zvestobo do evangeljske postave v spoštovanju mojih pravic in pravic drugih ter mi brani, da bi komur koli škodoval.“

Dobroti pa je lastno, da se ne zapira. Njeno bistvo je: razdajati se. Janez je svet toplo ljubil. Posebno kot papež se je dobro zavedal, da se mora dajati vsemu svetu. V njegovem dnevniku najdemo zapisek: „Ves svet je moja družina.“

Svojo pristno ljubezen je kazal v dejavni socialni zaskrbljenosti, v globokem spoštovanju do vsakega človeka, v čutenju z njim, tudi z drugače mislečim, v preprostosti, skromnosti, neponarejeni ponižnosti, pokorščini Bogu, iz česar izvirata njegova vedrost in drzen pogum.

Vsi smo enaki

Vsi ljudje imajo isto naravo in isti izvor, določeni so za isto božje življenje: osnovno enakost vseh ljudi je zato treba bolj in bolj priznavati.

Sleherno obliko zapostavljanja v osnovnih pravicah osebe, naj bo to zaradi spola, rodu, barve, položaja v družbi, jezika ali vere, je treba premagati in odpraviti, ker nasprotuje božjemu načrtu.

Ker so pa sposobnosti ljudi in njih naloge znotraj človeštva različne, so tudi v gospodarskem in družbenem oziru upravičene razlike. A vendar je tudi v tej smeri potrebno izravnavanje. Priti mora do bolj človeških in pravičnih življenjskih razmer. Prevelike neenakosti nasprotujejo pravičnosti in dostojanstvu človeka pa tudi miru.

K temu nas vabi tudi podoba Kristusa, ki je hotel biti eden od ljudi, bil je v svatbi v Kani, stopil je v Zahejevo hišo, jedel je s cestnarji in grešniki, živel je hotel življenje rokodelca, bil je palestinski delavec.

Pomanjkanje iskrenega prizadevanja za izravnavanje neenakosti med ljudmi je nečloveško in nekrščansko. Krščanstvo je nekrščansko, kadar obstoji le v obisku nedeljske službe božje ter prejemanju zakramentov. Tudi vsak politični program je nečloveški in nekrščanski, če se ne briga za izravnavanje družbenih neenakosti.

Po vesti govori Bog

Na dnu vesti odkriva človek postavo, ki si je ne daje sam, temveč se ji mora pokoravati. Torej človek ni tako sam svoj gospod, da bi si sam pisal zakon, ampak v vesti odkriva hotenje nekoga drugega.

Glas te postave človeka vedno kliče, naj ljubi in dela dobro ter se izogiblje zlega in, kadar je potrebno, naroči srcu: „Stori to, izogni se onemu!“ Kakor

ima človek za prejemanje zunanjega, telesnega glasu zunanji, telesni sluh, tako ima za prejemanje notranjega, duhovnega glasu notranji, duhovni sluh ali sluh srca. Kajti človek ima v svojem srcu postavo, ki jo piše Bog. Pokoravati se tej postavi, je človekovo dostojanstvo. Po njej bo človek sojen.

Vest je človekovo najbolj skrito jedro in svetišče. V njem je človek sam z Bogom. Božji glas zveni v njegovi najgloblji notranjosti. Razumljivo je, da ta glas človeka giblje predvsem v ljubezen do Boga in do bližnjega.

Seveda je glas vesti včasih težko razpoznati, človek se more pri tolmačenju tega glasu včasih motiti, sluh srca more ob nravni zanemarjenosti v človeku počasi skoraj zamreti, a samo po sebi govori v vseh ljudeh v njihovi vesti Bog.

Družba vpliva na osebni razvoj

Družbeno življenje je močna vzgojna sila: oseba je odvisna v svoji rasti od družbenega razvoja. Človek se mora, sicer budno, a odločno odpreti tudi vzgojnim

silam družbe. To ni nekaj človeku na izbiro prepuščenega, marveč obvezna vzgojna zahteva.

Človeška oseba po svoji naravi nujno potrebuje družbenega življenja. Človek v občevanju z drugimi, v medsebojnih nalogah, v razgovoru z brati raste v vseh svojih darovih.

Gre seveda za sodobno družbeno življenje, tako, kakršno je. V svet je sicer zapisan tudi greh in ta greh človeka ne vzgaja, marveč zavaja. Vendar je vzgoja s strani družbenega življenja neobhodna sestavina v graditvi osebne zrelosti. V oddeljenosti od družbenega življenja ni poti do zrele človečnosti.

Vsako je moj bližnji

V današnjih dneh smo še posebejno nujno dolžni postati bližnji prav vsakemu človeku in mu, ko nam pride naproti, dejavno služiti: naj bo to od vseh zapuščeni starec, krivično prezirani tuji delavec, begunec, nezakonski otrok, ki nezasluzeno trpi zaradi greha, ki ga ni on storil, ali lačni, ki trka na našo vest.

Tudi zlo mora danes človek poznati v vsej širini in pri srcu mu mora biti vse mnogolično delo proti posameznim vrstam zla: proti ubijanju, splavljanju, samomoru, telesnemu ali duševnemu mučenju, proti nasilju, nečloveškim življenjskim razmeram, samovoljnemu zapiranjju ljudi, proti odvažanju v pregnanstvo, suženjstvu, vlačugarstvu, trgovini z ženskami in mladoletniki, proti sramotnemu izkoriščanju delavcev, kjer so ti, kakor da bi bili le orodje za dobiček in ne svobodne ter odgovorne osebe.

Vsak poskus notranje osamitve bi bil danes, ko je človek po množičnih občilih postal na nov način so-človek, še bolj ne-nraven kot kdaj poprej.

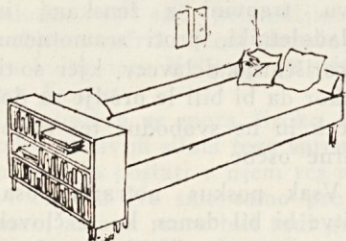
KAJ JE OTROK STAR...

... dva meseca, se je možno začeti pogovarjati z njim, ne takrat, ko je, ampak ko ga kopljete ali preoblačite.

... štiri mesece, začne dobivati čut za barve. Z očmi sledi balončku, privezanemu na zibelko, ali obrne glavo, da opazuje šopek rož. Tudi začne jemati predmete v roke. Tedaj mu lahko daste gumijasto igračo, seveda dobro umito, ali kako drugo okroglo in čisto stvar, s katero se ne bo mogel raniti. Če more sedeti, mu lahko daste lesene koleščke, da se bo igral z njimi.

... dve leti, mu dajte knjigo s slikami. Treba je izbrati knjige z zelo preprostimi risbami, kot so hruška, psiček, roža, barvasta žoga... Tedaj mu bo tudi vseč pajac ali lesen konjiček ali račka na kolesih, ki jo bo mogel vleči po sobi, žoga ali škatlja s kockami za gradnjo.

... štiri leta, pride „doba domišljije“. Tedaj začne uživati ob pripovedkah in pravljicah, lutkovnem gledališču, punčkah in igrah. Ni pa primerno v tej dobi voditi otroke v kino ali gledališče, ker še ne bodo razumeli, kar vidijo.

Preprosta knjižna polica loči blazinjak od ostalega stanovanja.

ALI NAJ SE POROČIM?

Gdč. G. S. iz L. piše: „Moj prijatelj Peter, ki ga že štiri leta poznam, bi se rad v bližnjem času z menoj poročil. Na žalost nisem kljub najinemu večletnem prijateljstvu popolnoma gotova, ali je res on človek, ki naj bi bila vedno njegova. Ponovno so se v teh letih pojavile dobe, ko sem dvomila o svoji ljubezni do njega, ko sem celo mislila na konec najinega prijateljstva. V takih trenutkih nisem mogla prenašati njegovih izrazov ljubezni. Peter je vedno vedel za moje dvome, a me je tolažil, da se mi še ni treba odločiti. Sedaj pa zahteva naenkrat jasen odgovor. V zadnjih mesecih sva se le redko dobila, da bi bila tako zame odločitev lažja. V mojih čustvih pa se ni nič spremenilo. Dobro se dopolnjujeva, zato jaz sama ne morem razumeti, zakaj kar ne morem in nočem v ta zakon privoliti. Mogoče zato, ker poznam tudi druge prijetne fante. Nekaj vem zagotovo: Peter bi mi bil dober in zvest zakonski drug. Kaj naj storim?“

Mislím, da pri vas ne gre za odločitev glede Petra. Imam bolj vtis, da se v tem trenutku bojite stopiti v zakon sploh. Lastnosti, ki jih o svojem prijatelju slikate, so pač najboljše, kar more mož svoji ženi nuditi. Oddaljenost zadnjih mesecev bi vam morala olajšati odločitev. Ker tega ni bilo, se mi zdi zakon v tem trenutku za vas preuranjen.

PRUIČ ZALJUBLJENA

Gospod L. K. iz B. piše: „Imava devetnajstletnega sina, sedemnajstletno hčer in še desetletnega sina. Učija dva sta zelo navezana drug na drugega, gresta tudi pogosto skupaj ven in sta pred časom pri neki prireditvi spoznala mladega Francoza, ki v Nemčiji študira. Midva z ženo fanta poznavava in imava o njem najboljši vtis. Nič ne bi ugovarjal temu poznanju, ko bi se najina hči vanj ne zaljubila. To je njena prva ljubezen in verjetno je zato pod tako močnim vtisom. Dekle je kakor spremenjena. Ali goji fant prav tako močna čustva do nje, ne vem, a najino hčer ima zelo rad. V razgovoru s starejšim sinom je bil ta mnenja, da ne gre tega poznanstva precenjevati, češ da se bo Monika spet našla. Ali smeva z ženo to prijateljstvo gledati, ne da bi kaj storila? Hči je zelo občutljiva in je doslej svoji materi popolnoma zaupala. Kako naj ravnava?“

Prav zato, ker vam je vaša hči doslej tako zaupala, bi bilo nespametno, to lepo zvezo nasilno razdirati. S tem bi vi v dekletu marsikaj porušili in s tem morda izzvali, da bi postala zakrita. Razočaranja niso nobenemu mlademu človeku prihranjena, celo potrebuje jih vsakdo, da se iz njih uči in da ob njih zori. Kljub temu bi moral oče ali mati v začetku poskušati marsikaj voditi, kolikor je to mo-

goče. Potrpite s tem prijateljstvom, ne da bi k njemu silili, a ga neopazno nadzirajte. Vaš sin vam bo pri tem pomagal in bo svoji sestri dober spremljevalec. V ostalem kaže skušnja, da prva ljubezen le redko pripelje v zakon. Tudi vaša hči se bo spet našla.

NIČ GA NE ZADRZI DOMA

Gospa M. U. iz S. piše: „Imamo endružinsko hišico z vrtom. Mnogi nam zavidajo mirni kotiček, a mojemu možu ta ni posebno všeč. Le ponoči morda, kajti tedaj dobro spi. Celo ob prostih dneh je največkrat doma le, kadar jemo, in zvečer, preden gremo spat, sicer si pa vedno išče kakršnokoli družbo. Ko bi prodajali po eno cigareto, bi on hodil kupovat po eno, samo da bi našel razlog, da gre proč. Tudi s pivom je tako. Vedno znova prihaja domov „izsušen“, včasih celo v avtomobilu. Za najina otroka tako možovo ravnanje ni bogve kakšen zgled, pa tudi nobenega družinskega življenja ni: ne živimo drug za drugega, ampak drug ob drugem.“

So ljudje, ki vedno potrebujejo okrog sebe trušč in ki se v samoti in miru lastne hiše ne počutijo dobro. Ždi se, da vaš mož spada k tem. Prepričan sem, da storite vi vse, da je dom prijeten. Morda je pa včasih le malo preveč miren. Ali nimate kroga znancev, ki bi jih sem in tja mogli povabiti? Mogoče bi bilo tudi boljše, vašemu možu pivo domov prinesiti, sestri k njemu in se zaplesti z njim v zanimiv pogovor, da mu ne bi prišlo na misel, kako bi bežal zdoma. Preveč govoriti nič ne koristi. Storitni morate kaj. Če hočete rešiti svoj zakon, morete začeti le pri sebi. Poskušajte tisto, kar ni v redu, boljše narediti. Tako boste pridobili vpliv na svojega moža.

MOJA ŽENA SE ZANEMARJA

Gospod G. S. iz H. piše: „Nad dvajset let sva poročena in imava sina, ki je pred zaključkom zdravniških študij. Najin zakon je potekal brez resnih težav. Že dve leti pa me teži neka stvar. Moja žena vedno bolj zanemarja svojo zunanost. To velja za njeno obleko, njeno frizuro in vsa vprašanja lepotil. Odkrito moram priznati, da me to zelo moti. Nikakor nisem prijatelj deklet za reklamo, a rad bi imel ob sebi urejeno ženo. Naj dodam, da ni nobenega razloga pri nas za pretirano varčnost moje žene v teh stvareh. Učasih se mi zgodi, da se na cesti nehote ozrem za lepo urejeno žensko. Tedaj mi žena vedno to ljubosumno očita. Kako bi mogel na svojo ženo vplivati, da bi svojo zunanost bolj uredila?“

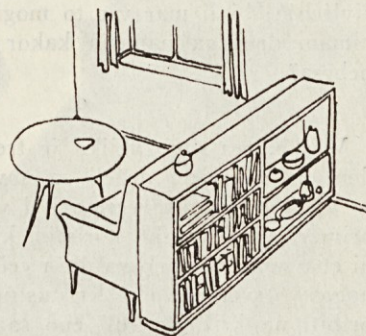
Vaše vprašanje se mi zdi zelo razumljivo in nikakor vam ne podtikam, da bi začeli naenkrat kot zrel mož delati petošolske poklone lepoticam s platnic raznih revij. Ali ste pa že kdaj odkrito s svojo ženo o tem govorili? To morate, če še niste, čimprej storiti, saj je povsem naravno, kar od nje pričakujete. Morda dela vaša žena napako, kot jo dela mnogo dolgo poročenih žena, ki mislijo, da se jim ni treba več za svoje može lepšati, pri čemer pod besedo lepšati nikakor ne mislim pretirane uporabe modnih rafiniranosti. Če vaša žena vašo željo pametno premisli, je ne sme prezeti. Nasprotno, srečna bi morala biti nad tolikim zanimanjem. Morda bi bilo dobro, ko bi jo ob bližnji priložnosti peljali k dobremu frizerju ali v dobro trgovino z lepotili. Vaša žena ne more biti prava žena, če ne občuti od pogledu na lastno podobo v ogledalu, ko se je uredila in olepšala, več veselja do življenja.

LJUBEZEN SKOZI ŽELODEC

Neki časopis je pripravil za nagradno tekmovanje vprašanje: Kako si bom ohranila svojega moža? Zmagala je žena, ki je odgovorila: „Daj mu dobro jesti, pazi na svojo kuhinjo!“ Je že tako: če je želodec zadovoljen, je človek pripravljen za razumevanje. Gospodinja more narediti mnogo za srečo v družini, če skrbi za zdravo in različno hrano.

Hrana mora biti različna ne le, ker je to telesu všeč, ampak tudi ker je to za telo potrebno. V kuhinji ne sme manjkati beljakovin (meso, mleko, sir, jajca ali ribe), sladkorja (zelenjava, marmelada, slaščice, kruh, krompir, riž), masti (maslo, olje, svinjska mast) in vitaminov (solata, suha zelenjava, sadje). Beljakovine se spreminjajo v del našega telesa, sladkor in mast pridelujeta moč, vitamini pa so potrebni zato, da naše telo more hrano spremeniti v del sebe ali pa v moč.

Otroci morajo uživati dosti vsega, zlasti pa beljakovin in vitaminov. Odrasli potrebujejo manj beljakovin kot otroci. Potrebujejo pa več sladkorja, masti in skoraj enako vitaminov. Stari ljudje potrebujejo manj beljakovin, manj sladkorja in tudi manj vitaminov kot odrasli ljudje.

Če postavimo blazinjak in knjižnico povprek, dobimo prijeten kotiček.

iz Baragovega dnevnika

Ob stoletnici smrti največjega slovenskega misijonarja

Delu se ne izogibljem, v njem najdem svojo najslajšo uteho. Hočem in moram delati, dokler me Bog ohranja pri dobrem zdravju. Zdaj je največja potreba za delo. Lepa setev je že visoko dorasla. Ali naj hlapec, ki ga je Gospod poklical k žetvi, stoji s prekrizanimi rokama in gleda, kako tatinski ptiči kradejo in zobljejo zrelo zrnje? Ne, meni to ni dano, tudi če bi me imelo stati življenje.

Pri obiskovanju presvetege Rešnjega Telesa, v presveti družini Jezusovi, boste prav spoznali, kako prazno in ničevno je vse posvetno veselje. Spoznali boste, koliko je vredna naša duša, za katero je Jezus toliko storil in toliko trpel. Spoznali boste, kolika hudobija je greh, ker je le zaradi greha moral Jezus toliko trpeti.

Če bi se misijonarji ozirali na mraz, vročino, lakoto in žejo, na trud in nevarnosti in podobne težave, bi še ne bili pripeljali toliko poganov v Kristusovo stajo. Ako se trgovci ne ogibajo nobenemu vremenu, nobenim težavam in nevarnostim, da si pridobijo samo nekoliko časnega dobička, ki ga morejo uživati samo do konca svojega kratkega življenja: bi li mar vse to moglo motiti mene, ki nimam drugega namena kakor dobivati duše za nebesa?

Veliko, res silno veliko je treba v tej neobljudeni in oddaljeni deželi za nov misijon. Vendar so v luči krščanske vere vsi ti stroški kakor nič v primeri z velikansko koristjo, ki se doseže. In ali ni ena sama neumrljiva duša več vredna kakor vse bogastvo sveta? Ali se Kristus ne bi rad dal znova pribiti na križ, da reši eno samo dušo, če bi se drugače ne mogla rešiti? Ako vidim, da me samo pomanjkanje ovira pri reševanju ljubljenih bra-

tov, si želim biti bogat, da bi z minljivimi zakladi mogel nesrečnim bratom pomagati k večnemu življenju.

Če res skušamo živeti, kot nas vera uči, potem je naša vera živa in živa vera nam bo dala večno življenje v nebesih.

Mnogo mojih zelo tolažilnih spominov je združenih z misijonom v L'Ansu. Kadar vstopim v malo, skromno misijonarjevo stanovanje, se spomnim premnogotere tolažbe in duhovne radosti, ki sem ju tukaj užil, ko sem gledal, kako so se globoko propale, zaradi pijače popolnoma pokvarjene tolpe Indijancev spreobračale v goreče kristjane, po moči in dobrodelnem vplivu svetega nauka o križu, ki se jim je po nerazumljivi božji dobroti oznanjal v njihovem lastnem jeziku.

V gostem snežnem metežu mi ni kazalo drugega, kakor iti naprej ali pa zmrzniti. Izročil sem se božji previdnosti, ki me je že tolikokrat čudovito obvarovala, nadaljeval sem svojo pot in rinil naprej in naprej, vso noč, prav počasi, in sem se ob sedmih zjutraj privlekel do zaželene hiše v največje začudenje njenih stanovavcev.

Štiriindvajset ur sem s krpljami na nogah neprenehoma gazil debeli sneg, brez počitka in tudi brez hrane, razen nekaj kruha. Nisem se mogel Bogu dovolj zahvaliti, ko sem se približal hiši.

Ponoči, ko je mraz neusmiljeno pritiskal, mi je večkrat prišlo na misel, da bom obležal in zmrznil, preden bom prišel do ljudi.

V vseh okoliščinah svojega življenja sem imel prav trdno zaupanje v božjo pomoč. Ta dogodek mi ga je še bolj utrdil.

Tvoja presveta volja naj se zgodi. Kar hočeš, kakor hočeš, dokler hočeš!

Vsemogočni večni Bog, ljubeči Oče vseh ljudi, ki vodiš našo usodo po sklepih svoje najvišje modrosti in ki brez tvoje vednosti tudi las ne pade z naše glave: z veliko nesrečo si me obiskal in mojim šibkim ramam naložil težak križ, ki ga morem nositi samo s tvojo pomočjo.

Pa hvala ti za to, ljubeči in neskončno modri Oče, ki svoje otroke tukaj pokoriš, da jih narediš večno srečne. Hvala ti za dokaze tvoje ljubezni, ki se mi razodeva tudi v teh odlokih tvoje previdnosti, kajti ti tepeš samo tiste, ki jih ljubiš.

Danes sem slišal zelo poučno pridigo o zaupanju v Boga. To zaupanje ne sme biti čutno, to se pravi, na Boga ne smemo samo takrat zaupati, če že vidimo pota in sredstva, s katerimi nam hoče in more Bog pomagati, ali če so nam znani primeri, kako je že tisočerim pomagal iz enakih stisk in bo torej tudi nam pomagal.

Ne, tudi takrat moramo neomahljivo vanj zaupati, ko ne vidimo nobene možnosti več, kako bi nam bilo odpomoči. Zaupati moramo, da bo tudi v takih priložnostih ukrenil z nami tisto, kar je za nas najboljše. Saj je vsemogočen, neskončno dober in moder. More nam pomagati, hoče nam pomagati.

On zna najbolje porabiti sredstva v našo pomoč. Če se le trdno nanj zanesemo, ne bo nikoli osramotil našega zaupanja. In če bi se ne ozrl na naše zaupanje in nas vse življenje pustil v največjem siromaštvu, moramo biti prepričani, da nam je za prihodnje življenje pripravil še tem krasnejše plačilo, čim trdnejše je kljub vsem preizkušnjam ostalo naše zaupanje.

Najhujša in najstrašnejša pregreha je nezaupanje do neskončnega usmiljenja večnega Očeta.

o

Bog ničesar ne stori in ne dopusti, kar bi tudi ti ne storil in dopustil, če bi mogel vse dogodke tako dobro pregledati, kakor jih On.

o

Večkrat mi tudi najbolj potrebnega manjka. Pa kako velika tolažba, kako preobilno plačilo in kako nepopisno veselje me čaka, ko me bodo na sodni dan obstopili nekateri teh mojih dobrih otrok v Kristusu, ali pravzaprav vsi, kakor upam, in govorili pred ostrim sodnikom: „Ta nam je prvi oznanjal tvoj božji nauk; pripovedoval nam je o tvojem usmiljenju, ki si ga po svojem Sinu izkazal ljudem, in je napolnil naša srca z vero in z ljubeznijo do tebe.“

Slovenija postane pozimi, ko jo sneg prevleče z debelim kožuhom, kakor iz pravljice vzeta.

kaj pravijo doma in po svetu

Z izrezki in izvlečki iz slovenskih revij in časopisov, ki izhajajo doma in po svetu, skušamo zasledovati dogajanje v Slovincih. Za utemeljenost komentarjev in mnenj ne odgovarjamo. Iz podane snovi naj si bralci sami ustvarjajo sodbo o življenju slovenske družbe.

FOLIOVNO
NEOPRISILNO
KLIC TRIGLAVA
LONDON, 3. SEPTEMBRA 1967. LETO XIX. ŠTEV. 23.

ZAČARANI KROG

Dopisnik beogradske Politike se je v dolgem članku, ki ga je objavilo tudi ljubljansko Delo, razpisal o „metodah političnega podzemlja“ — v mislih je imel predvsem Rankovičevo skupino, ki širi gorostasne govornice na račun pokojnega Borisa Kraigherja. Tako da je prišlo do spora dedičev glede njegove zapuščine, ki da je bila naložena v švicarski banki in je bila vredna med 40.000 in 50.000 dolarjev, katere da je tja vplačala v Kraigherjevo korist ameriška CIA. Dopisnik pravi, da je ljubljansko sodišče ugotovilo, da je Kraigher zapustil nekaj nad 35.000 novih dinarjev in ničesar v nepremičninah.

Zdaj bo kmalu leto dni od Kraigherjeve smrti in precej mesecev, odkar je sodišče razpravljalo o zapuščini. In vendar govoric ni konca. Uzrok je čisto jasen, pa če ima vmes svoje kremplje Ranković ali ne: ljudje nimajo zaupanja v nepristranost sodišč in zato noben pravdorek ne bo imel tiste moralne in stvarne veljave, kakor ju ima v demokratični družbi. Če je pristranost in odvisnost sodišča vidna v političnih procesih, potem je režim sam kriv, če državljanji z istim vatlom merijo, kadar gre za nepolitično zadevo. Sodnikom ne verjamejo — amen!
— Klic Triglava, november 1967, str. 4.

DELO

ŠT. 23. 1967, 1. SEPTEMBER, DRUGI SVETILNIK 1967

OBALA BRANJE IN IZKUP NA PROJEKTOVANJE AVDIOSKOP
V PRIMERU NEKORISTNEGA AVDIOSKOPA
V PRIMERU NEKORISTNEGA AVDIOSKOPA
V PRIMERU NEKORISTNEGA AVDIOSKOPA

OBNAULJANJE KLERIKALIZMA?

Na sejah so se komunisti zavzemali tudi za preprečevanje poskusov klera, da bi širil svoj vpliv na mladino z metodami, ki netijo versko nestrpnost.

Proti tem in drugim poskusom obnavljanja klerikalizma je potrebna odločna idejnopolitična akcija družbenopolitičnih organizacij ter samoupravnih in oblastnih organov na vseh ravneh. — Delo, Ljubljana, 16. nov. 1967, str. 3.

KOLIKO JE SLOVENCEV V ZVEZNIH ORGANIH IN DIPLOMATSKI SLUŽBI?

Po podatkih uprave ZIS za personalne zadeve je bilo decembra lani med 253 funkcionarji zvezne skupščine in ZIS le 21 Slovencev. Od skupno 693 nosilcev poslov (to so načelniki, samostojni strokovni svetovalci in šefi kabinetov ter drugi, pri katerih se zahteva samostojnost pri opravljanju dolžnosti) jih je bilo iz SRS prav toliko, se pravi 21.

To je skupen podatek, podrobnosti pa so naslednje: Od 65 funkcionarjev zveznih predstavniških organov so bili štirje iz SRS, od 113 nosilcev poslov pa trije. V zvezni administraciji je bilo 23 resorov od skupno 39, v katerih ni bilo nobenega Slovencev ne med funkcionarji ne med nosilci poslov. Od skupno 133 funkcionarjev zvezne administracije je bilo 12 Slovencev, od skupno 485 nosilcev poslov pa 16. V pravosodnih organih jih je bilo 5 iz naše republike od skupno 53, med nosilci poslov pa dva od 89. V organih zveznih skladov ni bilo nobenega Slovencev (skladi so imeli dva funkcionarja in šest nosilcev poslov).

Razmerje med republikami je bilo pri funkcionarjih naslednje: Bosna in Hercegovina 15,40%, Črna gora 17,7, Hrvatska 18,9, Makedonija 11,8, Slovenija 8,3 in Srbija 27,60%. Sestava pri nosilcih poslov pa je bila naslednja: BiH 13,80%, Črna gora 13,9, Hrvatska 15, Makedonija 3,7, Slovenija 3 in Srbija 50,30%. — Delo, Ljubljana, 10. nov. 1967, str. 3.

Po podatkih državnega sekretariata za zunanje zadeve je bilo 1. septembra letos v tem sekretariatu skupaj zaposlenih 1648 ljudi. Od tega jih je bilo 807 na takih poslih, za katere se zahteva visoka strokovna usposobljenost. Republiška struktura teh 807 pa je naslednja: 287 jih je iz Srbije, 216 iz Hrvatske, 47 iz Slovenije, prav toliko iz Makedonije, 96 iz Črne gore in 114 iz BiH. Nacionalna struktura se seveda ne pokriva z republiško in sta po tej dva Slovencev več, torej jih je skupno 49 ali 60%.

Kakšna pa je sestava šefov diplomatskokonzularnih predstavništev na tujem? Imamo 66 veleposlanikov, od tega jih je 15 iz Srbije, 21 iz Hrvatske, 8 iz Slovenije, 7 iz Makedonije, 6 iz Črne gore in 9 iz BiH. Odpravnikov poslov je 5 in so vsi iz Hrvatske, generalnih konzulov pa 23. Iz Srbije jih je 5, iz Hrvatske 7, iz Slovenije 4, po 2 iz Makedonije in BiH ter 3 iz Črne gore.

Posebej je zanimivo, v katerih državah so veleposlaniki iz naše republike. V Evropi je iz naše republike le v Nemški demokratični republiki (Bojan Polak). V Aziji so trije: Ulado Šestan v Pakistanu,

dr. Žiga Vodušek v Iranu in Stane Kolman v Mongoliji. U Afriki so trije: Iztok Zagar v Senegalu, inž. Ivo Klemenčič za Gano, Togo, Dahomej in Liberijo ter Milan Uenišnik v Maroku. Iz naše republike je tudi vodja jugoslovanske delegacije pri OZN (dr. Anton Uratuš). Generalni konzuli pa so v Trstu, Celovcu, Chicagu in Pittsburgu. — Delo, Ljubljana, 22. nov. 1967, str. 4.

ZA PRAVO OBUEŠČENOST

Imam občutek, da vemo več o stvarih, ki se zgodijo tisoče kilometrov od nas in so za nas drugotnega pomena, kot pa o stvarih, ki se tičejo neposredno nas tu doma.

Obstaja dostikrat poudarjeno mnenje, da je Slovenija najbolj razvita republika v naši federaciji.

Če se pravilno spomnim oddaj iz „Sobotnih pogovorov“, ki jih je na televiziji vodil prof. Černe, je bilo rečeno, da je Slovenija na petem (t. j. na predzadnjem mestu) v državi. Znano je, da je odpis osnovnih sredstev v Sloveniji nekje med 60—70 %/o, da pa ni sredstev za rekonstrukcije. Strokovnjaki iz kemične industrije so spet nedavno povedali, da je vse kemične industrije Slovenije komaj za 70 %/o ene same tovarne v Pančevu ali Lukavcu.

Od 62 slovenskih občin dobiwa kar 24 občin republiško dotacijo za kritje najnujnejših proračunskih potreb. Ni sredstev za šolstvo, zdravstvo, kulturo. Ni sredstev za gradnjo cest, pa čeprav smo vrata v zahodni svet, katera prestopi letno kar 90 %/o motoriziranih tujcev. Nerazvite kraje imamo tudi pri nas na Bizeljskem, Kozjanskem, Notranjskem, v Prekmurju, na Primorskem, Dolenjskem (Suha krajina in Bela krajina). Tudi Slovenija nima dovolj delovnih mest, od nekdaj je bila Slovenija znana po najvišji ekonomski emigraciji — takoj za Irsko. Iz nepoučenosti je spet — po mojem mnenju — nastala sodba, da Slovenija izkorišča prednost razvitega v odnosih do manj razvitih republik. Slovenija je v prispevkih za Skopje v letih 1965 in 1966 dala 29 milijard starih dinarjev, v zvezni cestni sklad v letu 1966 20 milijard starih dinarjev, iz njega pa je dobila eno samo milijardo.

Usi ti podatki pa seveda ne dokazujejo nasprotnega, da Slovenija ni razvita. Z njimi hočem le dokazati, da smo razmeroma slabo poučeni o tem, ali smo razviti ali ne, v čem je ta razvitost in od kod izvira.

Res pa je tudi, da ne najdem nikjer podatkov, koliko prispeva Slovenija letno v zvezno blagajno v obliki prispevkov, davkov, carin. Koliko je izven proračunskih prispevkov (Skopje, prispevki za energetiko)? Ni znano, koliko novih investicij je bilo uresničenih po posameznih republikah in iz njihovih virov, kje in kako so se uporabila posamezna mednarodna posojila.

Nepoučen ali slabo poučen državljani lahko zaide v napačne trditve ali mnenja. S tem seveda napačno presoja smotrnost teh ali onih ukrepov. Zato bi

bilo prav, da se o tem tudi spregovori in to stvarno, brez olepševanj, razumljivo za vsakogar. Končno ima državljani pravico do tega, da zve, kam gre denar iz njegovih prizadevanj, s katerim razpolaga skupnost. — Delo, Ljubljana, 7. dec. 1967, iz Pisem bralcev, str. 2.

Katoliki GLAS

ZAPOSTAULJENA SLOVENIJA

U Jugoslaviji so ponovno podražili bencin, to pot za 20 starih dinarjev. Razlog za podražitev naj bi bil vzdrževanje in modernizacija jugoslovanskih cest ter gradnja modernega cestnega omrežja. Usekakor prepričljiv razlog in niti porabniki bencina mu ne bi nasprotovali, če ...

Na ta „če“ France Avčin v ljubljanskem dnevniku Delo pristavlja: če sploh katera republika potrebuje res moderno cestno omrežje, ga najprej potrebuje Slovenija. Skozi njo prihaja v državo vsaj devet desetlin mednarodnega prometa iz držav s trdno valuto. In kako reagira Beograd na vse to? U Sloveniji naberejo tekom leta prav zaradi silnega turističnega prometa v sklad za ceste dvajset milijard dinarjev, dobijo pa nazaj za vzdrževanje cest le eno. Ne moremo se ubraniti vtisa, da ti težko zbrani denarji s prodajo bencina v Sloveniji pronicajo drugam in v druge smotre, ki s cestami nimajo ničesar opraviti. Ob taki delitvi bencinske cestnine je prisiljena Slovenija iskati tuje kredite v inozemstvu, namesto da bi jih dal Beograd. Dogaja se isto kot s koprsko železnico. Medtem ko gradi železnico Beograd—Bar Srbija iz zveznega proračuna namesto iz svojega republiškega, so si pa morali Slovenci 31 km proge iz Prešnice v Koper zgraditi iz lastnih sredstev in zaslužkov, korist pa bo imela od proge vsa država. Pa je treba še povedati, da so neki krogi, gotovo neslovenski, gradnji železnice na vso moč nasprotovali.

Sosedje Slovenije daljnovidno gradijo s severa in zahoda hitro cestno omrežje, ki naj bi se prelivalo skozi alpske predore na petični zapad ter skušajo na ta način čim bolj osamiti Jugoslavijo od mednarodnega turizma. To jim tudi ne bo tako težko doseči, če bodo še naprej take vstopne ceste v Jugoslavijo, kot sta npr. tisti čez Rateče in Podkoren v gornji Savski dolini. Za Avčina je to pravi prometni kriminal. Za vse nesreče, ki se na tej progi zgodijo, bi morala zaradi zanemarjanja svojih obveznosti neposredno odgovarjati republiška uprava cest.

Prav tak gospodarski nesmisel je bila opustitev železnice Jesenice—Trbiž ravno v času, ko vedno več Slovencev potuje v to mesto in tam vrši nakupe. Poleg tega nudi Trbiž povezavo na železnico Beljak—Salzburg, od koder se najhitreje pride v Švico in Nemčijo. Čez nekaj let bodo tisti, ki so tako hiteli s podiranjem te proge in s prodajo celo

čuvajnic ob progi, prisiljeni progo obnoviti, elektrificirati in jo modernizirati vse do Bohinja. Kajti če bodo hoteli imeti zimski turizem, bodo morali nuditi tudi vlake, saj je znano, da današnji zimski turist prihaja raje z dobrim vlakom kot z avtom po slabi cesti. U smotrno urejeni državi je povezava med železnico in cesto ne v napačni konkurenci, ampak v medsebojnem dopolnjevanju. Žal se v Sloveniji do tega spoznanja še niso dokopali. — *Katoliški Glas, Gorica, 14. dec. 1967, str. 1.*

odgovarjamo

ZAKAJ SE TUDI DUHOVNICI NE BI SMELI POROČITI?

Zadnje čase sem pogosto brala in slišala o duhovnikih, ki so opustili svojo službo in se poročili. Pravijo, da jih je vedno več. Nekateri ljudje se nad tem zgražajo, drugi pa pravijo, da je tako prav, saj so prav tako iz krvi in mesa kot mi drugi. Osebnostno sem mnenja, da bi Cerkev ne smela duhovnikom braniti poroke. Duhovniki so vendar študirani ljudje, ki dosti vedo, so razgledani in po mojem življenju kar dobro poznajo. Ali ni škoda, da se ne smejo poročiti? Naj bi duhovniki kot zakonski možje pokazali, kakšno je lepo krščansko družinsko življenje! — *C. I., Avstrija.*

Človeški razlogi za to, da duhovniki ostanejo neporočeni, in pa razlogi, da bi se lahko ženili, so enakovredni.

Če duhovnik ostane neporočen, bo lažje vse svoje sile usmeril v dobro vernikom, ki so mu zaupani, imel bo več časa zanje, verjetno bo zanje tudi več dobrega naredil. Če pa se poroči, lahko daje vernikom zgled krščanskega zakonskega in družinskega življenja, kot omenjate. In če je tak zakon res ubran, lahko poročen duhovnik v svoji ženi najde zvesto pomočnico pri delu za svoje cerkveno občestvo.

Težko se je torej odločiti med človeškimi razlogi, kaj je za duhovnika primerneje, ostati neporočen ali se poročiti. Razlogov za celibat (tako z drugo besedo imenujemo stanje neporočenosti duhovnikov) in proti njemu bi lahko naštel še več, a vendar bi ostali neodločeni, kaj je umestneje.

Odgovor nam da šele sveto pismo.

Kristusov predhodnik, Janez Krstnik, nato pa Kristus sam, sta ostala neporočena. S tem sta jasno

pokazala, da imata neporočenost spričo prihoda božjega kraljestva za primernejšo. Kristus je to tudi javno in jasno povedal. Postavil je vzor neporočenosti tako možem kot ženam. Vendar celibata ni zahteval, temveč le priporočal. Tudi sv. Pavel, sam samski, nas uči, da je odpoved ljubezni do žene iz še večje ljubezni do Boga ideal, ki pa kot milost ni dan vsakemu, čeprav se da izprositi.

Duhovniška služba na ta ideal ni nujno vezana.

U prvih stoletjih so bili duhovniki in predstojniki krajevnih Cerkev večinoma poročeni, pa tudi neporočeni. U poznejših stoletjih je Cerkev vedno pogosteje za duhovnike zahtevala celibat. Dokončno je celibat v vsej Cerkvi za duhovnike postal obvezen šele leta 1139.

Iz povedanega sledi, da je obveznost celibata cerkvena in ne božja določba. Iz tega razloga bi Cerkev celibat spet lahko odpravila.

Bi bila duhovnikom in Cerkvi odprava celibata v korist?

Popolna odprava celibata bi bila celotni Cerkvi v duhovno škodo. Verni in neverni bi se po pravici spraševali, kje je v Cerkvi tisti ideal, ki ga je Kristus tako priporočal. Za nekatere posamezne duhovnike pa bi bilo dejansko boljše, če bi bili poročeni. Bolj bi se v življenju znašli, izkustvo človeške ljubezni bi morda marsikoga vodilo do božje ljubezni.

Zato bi bilo najbolje, če bi bilo tistim, ki bi se odločali za duhovništvo, dano na izbiro, da se poroče ali ne. Posvetili bi za duhovnike take, ki so se odločili za celibat, in take, ki so se odločili za zakon. Poročeni in samski duhovniki bi vsak na svoj način služili Bogu in Cerkvi.

Na Uaše vprašanje še tole: zadnje čase se množijo primeri duhovnikov, ki puste svojo službo in se civilno poroče. Še do nedavnega Cerkev takim duhovnikom ni dala možnosti, da bi svoj zakon uredili tudi pred Bogom. Pokojni papež Janez XXIII., ki ni brez pomena imenovan Dobri, pa je odredil, da se taki duhovniki lahko tudi cerkveno poroče. Vendar — vsaj zaenkrat — še ne smejo izvrševati duhovniške službe. — To je korak naprej k dokončni ureditvi tega vprašanja.

PREŽIVETE REDOVNIŠKE NOŠE

Stanujem v manjšem mestu v francoski provinci. Sestre in redovnice vodijo razne zavode, otroški vrtec, bolnico, dom za onemogle, pa tudi neko zasebno katoliško šolo. Prav nič nimam proti nunam, spoštujem njih delo, čeprav se mi včasih zdi, da bi se marsikaj dalo pametneje urediti in voditi. A to pač velja za vsako človeško dejavnost. Kar pa me moti, je njih neumna noša. Dolge obleke, težki in temni blagovi, še najbolj pa njih čudna pokrivala in razni obeski. Je to res potrebno? Saj ni nujno, da bi se oblačile po zadnji modi, a svoje noše bi si lahko

krojile z večjim upoštevanjem sedanjega časa in okusa. Se vam ne zdi, da katoliška dekleta ne gredo več med nune tudi zato, ker se nočejo tako prismojeno oblačiti? — A. C., Francija.

Ne, ni potrebno, da se nekateri ženski, pa tudi moški redovi tako oblačijo. Še več: čimprej bi se morali prilagoditi sedanjemu okusu. Že pokojni papež Pij XII. je naročil redovom, naj premislijo, kako bi svoje noše prilagodili današnjemu občutju, ki nima več smisla za razna čudaštva. Kaže, da se redovi njegovim navodilom le počasi pokoravajo. Vendar pa so nekateri sestrski redovi njegovo besedo resno vzeli in popolnoma spremenili nošo, tako na primer usmiljene sestre, ki so bile včasih v Sloveniji po bolnicah in zavodih. Njih noša je sedaj bolj skromna in prijetna.

Sedanja noša raznih redov je le delni razlog, da dekleta in fantje nočejo k redovnicam in redovnikom. Močnejši razlog je vedno manjše razumevanje svetosti, ki jo Kristus oznanja v evangeliju. Njegovi nasveti pokorščine, duhovnega in dejanskega ubožstva, spolne spolne zadržnosti — v prid božjemu kraljestvu — se jim zdijo previsoki in neustrezni sedanjemu času. To pa ne drži. Kristusov evangelij je v vseh časih moderen!

Še dobrohoten nasvet: kadar že kritiziramo neustrezno nošo redov, pomislimo še na neustrezno modo v svetu ...

NEDELJA GOSTINSKIH USLUŽBENCEV

Po poklicu sem natakarcica in služim v resnem, močno obiskanem lokalu. Okolje, v katerem delam, je prijetno in se ne morem pritoževati. Potožila bi le to, da je delo zelo naporno in da me večkrat noge bole, včasih tudi zatekajo. Dostikrat, posebno ob sobotah, sem tako trudna, da še v pozni nočni uri, ko grem v svojo sobo, ne morem zaspati. Ker sem verna, to imam od svoje dobre mame, bi v nedeljo rada šla k maši, a prav zares ne morem. Enkrat, morda dvakrat na mesec grem, druge nedelje pa opustim. Vest mi pravi, da to ni prav. Kaj naj storim? — F. M., Švica.

Tretja božja zapoved naroča, da posvečujemo nedeljo, Gospodov dan, s tem, da ne opravljamo napornih del. Cerkvena zapoved pa pravi, da moramo nedeljo posvečevati s tem, da se udeležimo mašne daritve.

Vendar obe zapovedi ne vežeta absolutno, to se pravi, v vseh pogojih, vedno in povsod. Že Kristus nam je povedal, da ni človek zaradi nedelje, temveč nedelja zaradi človeka.

Če ni mogoče nedelje praznovati in posvečevati z daritvijo maše in s tem, da se vzdržimo napornih del, potem moramo to storiti na drug način.

U Vašem primeru Uam svetujem, da nedeljo kot natakarcica posvetite tako, da skušate biti do gostov, posebno še sitnih in zadirčnih, pozorni in ljubezni-

vi, prav tako tudi do šefa in ostalih uslužbencev. Potem pa tako, da od časa do časa le greste k nedeljski maši, kot ste napisali. Vsako nedeljo gotovo niste dolžni iti, v pogojih, ki jih omenjate. Tiste nedelje, ko ne greste, berite doma sveto pismo ali iz molitvenika in kaj več molite.

Uerjetno imate vsak teden en dan prost. Obiščite ta dan Uam najbližjo cerkev. Pogovorite se v tišini prav osebno z Bogom. S tem pokažete, da imate dobro voljo in da vam je žal, ker zaradi razmer ne morete vsako nedeljo k maši.

Mislím, da bodo Uaša posebna prijaznost in pozornost do gostov ob nedeljah, molitev doma, pa tedenski obiski cerkve pri Bogu več „zalegli“, kot pa reden obisk nedeljske daritve zgolj iz navade. Za konec bi rad opozoril vsa naša dekleta, ki delajo v gostinstvu, še na to-le: preden sklenete delovno pogodbo, povejte delodajavcu, da ste katoličanke. Skušajte si ob nedeljah zagotoviti dovolj primernih prostih ur, v katerih boste lahko šle k maši.

SLOUENSKI BOŽIČ 1967

Že 20. decembra lanskega leta sem odšel domov, da bi s svojo ženo in dvema otrokoma preživel božične praznike v družinskem krogu. Ne morete si predstavljati, kako lepo je bilo zame srečanje po toliko mesecih in kako lepo smo preživeli prazniške dneve. Vendar ni moj namen opisovati svoje sreče in veselja. Danes bi rad razložil svojo bolečino, ki me žge v srcu!

Večina slovenskega naroda je verna, neverni so v manjšini. Tega mi ni treba posebej dokazovati, komunisti sami to priznajo. In vendar božič ni priznan kot praznik, ljudje morajo delati kot vse druge dneve: manjšina vsiljuje svojo voljo večini! Je to prav?

O božiču časopisi niso pisali, nikjer ga omenjali. To bi še nekako razumel, saj ima vse časopisje — razen skromnega verskega — v rokah manjšina. Od njih ni pričakovati proslavljanja božiča. Zbolelo pa me je, ker so že pred božičem poročali, kako se sezonski delavci iz Avstrije, Nemčije in Švice vračajo domov na praznovanje novega leta. Tako poročanje je hinavsko! Mi delavci smo se večinoma vrnili, da bi v svojih družinah praznovali predvsem božične praznike, pa ne novega leta, jelke in dedka Mraza! Komu služi tako poročanje?

Slovenija je samostojna republika, ki lahko izdaja svoje zakone. Naloga izvoljenih poslancev je zastopati koristi naroda. Kaj delajo naši poslanci? Čemu ne stavijo zakonskega predloga, da se božič spet prizna za praznik? Saj ga na skrivnem celo sami praznujejo. Jaslic seveda nimajo, a mize so polne potic, novoletno jelko postavijo že za božič in marsikateri komunist gre k polnočnici.

To so reči, ki me bole, in vprašanja, ki me tarejo. Kaj pravite? — G. M., Nemčija.

Soglašamo z vašim mnenjem!

Na vprašanja pa bi morala odgovoriti pravzaprav uredništva domačih listov in republiška skupščina. Ne verjamemo, da bi od tam dobili odgovor, ker je božič oblastem še vedno tabu, nedotakljiva zadeva, pred katero bežijo v molk.

ARGENTINA

V Buenos Airesu so 2. decembra posvetili cerkev Naše Gospe — Matere izseljencev. Naslednji dan, na izseljensko nedeljo, je bila v cerkvi velika slovesnost. Buenosaireski nadškof kardinal Caggiano je somaševal z direktorji vseh izseljenskih narodnostnih skupin v Argentini, med njimi z msgr. Antonom Oreharjem. Pri slavnosti je bil navzoč tudi državni predsednik general Onganía. Cerkev stoji na prostoru, ki ga je dala na razpolago mestna občina.

Slovenska mladina v Mendoza je pod geslom „Zvestoba Bogu in narodu“ že enajstič pripravila Mladinske dneve. V verskem, kulturnem in športnem programu je mladi rod izpovedal svojo zvestobo slovenskim verskim in narodnim svetinjam in izročilom.

Dramatski odsek Slovenskega doma v Carapachaju je uprizoril na odru svojega doma misterij Slehernik.

Slovenska fantovska zveza (SFZ) in Slovenska dekliska organizacija (SDO) sta sredi decembra priredili izlet v Chascomús. — Pred božičem so imeli člani obeh organizacij po vseh slovenskih prosvetnih domovih božične sestanke.

Slovenske žene in matere iz Buenos Airesa in okolice so imele v Slovenski hiši uspelo božično uro, katere glavna misel je bila, kako pripraviti v družinah praznovanje slovenskega božiča v Argentini.

Tudi v sezoni 67/68 so se slovenski planinci odpravili v gorovja patagonskega celinskega ledu. Slovensko-argentinska odprava bo razvijala svojo dejavnost v območju gore Cerro Norte, severozahodno od Lago Argentino. Letošnji odpravi načeluje ing. Jure Skvarča, ki bo skušal v vrhunski navezi s svojim bratom Petrom osvojiti vrh te uporne gore.

AVSTRALIJA

Kljub težavam, ki jih povzročajo pomanjkanje sredstev, napredu-

je zidanje cerkve sv. Cirila in Metoda v Melbournu. Pater Bazilij, ki zidavo vodi, upa, da bo cerkev gotova do julija letošnjega leta.

Pred Baragovim domom v Melbournu bodo letos, ko obhajamo stoletnico Baragove smrti, odkrili kip tega velikega slovenskega misijonarja.

New Toronto za delo predvsem med slovensko mladino.

VENEZUELA

V glavnem mestu Caracas so Slovenci ustanovili Društvo sv. Cirila in Metoda, kmalu nato pa v Valenciji društvo Ilirija za rojake v notranjosti dežele. Pobudo za obe društvi je dal Lojze

Slovinci po svetu

BRAZILIJA

Slovenec prof. Emil Savelli je profesor na gimnaziji v mestu Volta Redonda v državi Rio de Janeiro. Je glasbenik in zadnji čas je pripravil veliko skladb za fanfare. Na državnem tekmovanju je fanfarni zbor iz Volta Redonda igral izključno Savellijeve skladbe in dosegel prvo mesto. V treh skladbah je skladatelj upošteval motive slovenskih pesmi. Prof. Savelli je zelo zaveden Slovenec. Vsi štirje otroci, ki študirajo na srednjih šolah in na univerzi, popolnoma obvladajo slovenščino, čeprav v kraju ni drugega Slovenca.

KANADA

Dr. Anton Štrukelj, ki dela že mnogo let v Ottawi, je dobil kanadsko odlikovanje Centennial Medal za svoj prispevek h kanadskemu življenju.

V Torontu delujeta dve slovenski šoli, v kateri se zbira nad tristo slovenskih otrok. Take šole oz. šolski tečaji so še v mestih Hamilton, Montreal, Winnipeg in Windsor.

Dve redovni sestri družbe Marijinih sester čudodelne svetinje, ki ima svoje središče na Dobrovi pri Ljubljani, sta prišli na slovensko župnijo Brezmadežne v

Ilija. Namen obeh je ohranjevati slovensko zavest. Društvo Ilirija je našlo v salezijanskem igrišču lepe prostore za zbiranja in prireditve. Društvo v Carcasu ima svojo godbo Triglav. Obe društvi prirejata kulturne in zabavne prireditve, Ilirija celo vsak mesec, vsaj v obliki družabnih sestankov. Zadnja taka prireditev obeh društev je bilo miklavževanje.

Naš mladi rojak Miha Ilija je na univerzi v Meridi promoviral za gozdnega inženirja. Mladi izobraženec je navdušen andinist, saj je preplezal vse gorske vrhove v Venezueli, in zaveden Slovenec, saj svoj materin jezik popolnoma obvlada.

ZDA

V Washingtonu, New Yorku in Clevelandu so bili izvoljeni slovenski odbori, ki bodo skrbeli, da bo v narodni ameriški baziliki Marije Brezmadežne v Washingtonu zgrajena slovenska kapela, ki naj bo verski in kulturni spomenik ameriškega slovenstva. Pobudo za to delo je dala Slovenska ženska zveza.

Pri Slovenski narodni čitalnici je v Slovenskem narodnem domu na St. Clairu predaval profesor državne univerze v Kent dr. Edi Gobec o uspehih Slovencev v tujini.

KOROŠKA

V Šmihelu pri Pliberku so zborovali učitelji dvojezičnih šol velikovškega okraja. Soglasno so ugotovili, da je pouk na teh šolah na isti ravni kot na enojezičnih nemških šolah. V zvezi s poukom na dvojezičnih šolah so učitelji z vso odločnostjo zavrnilo trditve in zlonamerno širjenje

mivo predavanje: Dravske elektrarne in njihova medsebojna povezanost.

Slovenski študentje iz Gradca so peli slovenske narodne in umetne pesmi na koncertih, ki jih je Koroška dijaška zveza priredila v St. Vidu, Globasnici in Svečah. Slovensko prosvetno društvo Bilka je na Štefanovo uprizorilo

ko Filej in folklorna skupina društva Olimpja, z italijanske pa zbor Torriane, ki je eden najboljših v Furlaniji. Take prireditve naj pripomorejo k medsebojnemu spoznavanju in spoštovanju, ki mora temeljiti prav v priznavanju svojskih kulturnih in narodnih vrednot.

Slovensko gledališče iz Trsta je gostovalo v Gorici z Brnčićevo dramo v treh dejanjih Med štirimi stenami.

Na stari dan leta je bila v goriški stolnici že tradicionalna božičnica. Po pridigi je bil koncert božičnih pesmi, pete litanije Matere božje in zahvalna pesem. Koncert sta izvajala dva zbora: mešani pod vodstvom Stanka Jericija in združeni moški zbor pod vodstvom Zdravka Klanjščka.

Beneški fantje so v Katoliškem domu v Gorici nastopili s peštrnim glasbenim in zabavnim sporedom.

BENEČIJA

Slovensko gledališče iz Trsta je prvič gostovalo v Beneški Sloveniji. V nedeljo, 7. januarja, je v župnijski dvorani v Šentpetru uprizorilo Anarhista Jaka Štoke. Ob tej priložnosti je Slovensko gledališče poskrbelo za priredbo besedila z nekaterimi besedami in naglasi v benečanskem narečju. Pri predstavi je sodeloval tudi pevski zbor iz Štob-lanka. Gostovanje je organiziralo prosvetno društvo Ivan Trinko iz Čedadu.

TRŽAŠKA

Na Štefanovo je Slovenska skupnost povabila na sprejem svoje kandidate in podpornike. Slovenska skupnost je politična predstavica demokratičnih Slovencev v Italiji.

V Finžgarjevem domu na Opčinah so priredili tečaj v namiznem tenisu za začetnike.

V župniji sv. Vincencija v Trstu se je osnovalo društvo Ognjiščarjev. Člani se trudijo, da vzpostavljajo prijateljske stike med rojaki in širijo medsebojno vzajemnost in Kristusovo ljubezen.

in ob meji

vesti, ki samo kalijo dobro sožitje obeh narodov v tem okraju in v deželi.

Med razpravo o proračunu za leto 1968 je bilo v koroškem deželnem zboru načetih tudi več vprašanj v zvezi s slovensko manjšino na Koroškem. Toda nihče od deželnih poslancev ni spregovoril o slovenskih kulturnih razmerah in potrebah. Razprava je ponovno pokazala, da dežela nima nobene manjšinske politične zamisli. Zato se ni čuditi, da prevzemajo v manjšinskih vprašanjih pobudo v vedno večji meri sile, ki zavestno in vsestransko ogrožajo slovenski življenjski na Koroškem.

Starši učencev in učenek Slovenske gimnazije so imeli v Celovcu redni občni zbor. Pri volitvah novega odbora Združenja staršev je bil ponovno soglasno izvoljen dosedanji predsednik ravnatelj Zdravko Vauti, za namestnika pa dr. Janko Tischler. Udeleženci občnega zbora so med drugim izrazili tudi zaskrbljenost zaradi zavlačevanja gradnje lastnega poslopja za Slovensko gimnazijo.

Zveza slovenskih absolventov visokih, srednjih in višjih strokovnih šol je imela občni zbor v Delavski zbornici v Celovcu. Po občnem zboru so imeli zani-

Meškovo igro iz časov križarskih vojn Henrik, gobavi vitez.

Gasilsko društvo Št. Janž je na silvestrovanju pripravilo igro Moč uniforme.

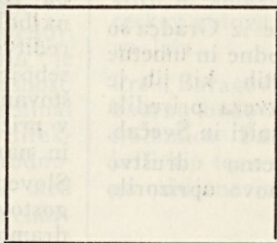
Skofijski mladinski dušni pastir kaplan Viktor Omelko je prejel za novinarsko udejstvovanje v korist mladini prvo avstrijsko državno nagrado za leto 1967. Slovesna podelitev nagrade je bila 20. decembra v prosvetnem ministrstvu na Dunaju.

GORIŠKA

V deželni upravi so zaposleni samo štirje Slovenci. To gotovo ni v skladu z zaščito slovenske manjšine, ki je načelno potrjena v ustavi in v deželni uredbi. Deželni svetovavec Slovenske skupnosti je opozoril na nedoslednost v ravnanju italijanskih oblasti in predlagal, naj se deželni zbor zaveže, da bodo zaposlili v raznih deželnih uradih večje število državljanov slovenskega jezika.

Zveza slovenske katoliške prosvete v Gorici je v okviru kulturne izmenjave s sodeželani italijanske in furlanske narodnosti sodelovala na folklorni prireditvi v Gradiški. S slovenske strani so nastopili mešani zbor Lojze Bratuž, moški zbor Mir-

otroci sonca

Geometer Poznik se s hribov vrača v dolino in premišljuje, kako mu je minil teden. Vesel človek je in dekleta ga imajo rada. Medpotoma sreča družbo: bogatega posestnika Koširja s hčerama Heleno in Slavico, njihovega čudaškega strica Feličaja, učitelja Sivca, ki je tudi malo čudaški, in jetičnega bogoslovca Tineta Jamca. Družba ga potegne s seboj v veselo Rebrnikovo gostilno.

„Velja, Tine!“ mu je zašepetal geometer. Za nekaj trenutkov je nato kar odmrll družbi in iskal samo duševnega porazgovora s Heleno. „Tak sem, pa se huduj,“ je občutil in hotel, da bi spoznala in verjela, „kadar me prevzameš. Vso razsodnost in možatost izgubim, kakor Slavica žuborim in haljam po svoje, kakršen sem zrastel, hribovski, godčevski in furmanski. Pa ti ne prijam. Ne prijam ni sam sebi. A je tako. Hočeš, da se vsaj pred drugimi opravičim? Pred notarko, ki naju oprezuje oba, kakor da je tvoja guvernanta in moja teta? Hočem. Opravičim se pri priči. Po svoje, umej, če moreš, zakaj beseda ni ne konj ne figa na cesti. S šalo torej in z zanosom, ki ga bo vsaj verni učitelj Sivca z ugodjem užil.“

In je spregovoril, stal in imel vso družbo bolj v veri, da jo mora imeti s svojo osebnostjo, kot z besedo, ki naj bi pridobila.

„Saj se menda poznamo,“ je dejal. „Zamerite ali pa ne. Kadar se vrne človek domov, gre pa si najprej čevlje očisti prahu in blata. Jaz pa sem danes padel kar s ceste med omikano družbo, iz rovt v salonske ljudi. Dovolite, potrpite! Bom že našel ravnovesje...“

„Verjemite mu,“ je tedaj vzkliknila Slavica. „Ravnovesje! Našel. On pač, pa ga bomo mi pogrešili. Kaj, gospod učitelj? Kako ste navajali iz Heinera¹¹ na Rigiju? Pa ti povej, Avrelija, če sam noče.“

¹¹ Heinrich Heine (1797–1856), nemški pesnik judovskega rodu; velik cinik; umrl je v Parizu.

„Benebelt herauf und benebelt hinunter,“¹² je podvornil učitelj s svojo načitanostjo.

„Sploh v pijanem stanu,“ je ugajalo dekletu. „Močna beseda! Papa, skrbi no, da se bo uresničila. Ne bodi stisnjen. Dozdaj smo ga le pokušali.“

Poslušnila je k poštarjevemu Albinu, ki je objestno zrastel, ko je čul, kako je Košir res poklical Rebrnika pa naročil izdatnega prigrizka in nove pijače.

„Si čula? Si videla? Ali ni hudo ljubka?“ je ob njeni besedi v mislih nagovoril Poznik Heleno. Domišljavo je iskal medtem dijak nekakega njegovega priznanja, mežiknil in skomizgnil malomarno z rameni. Geometer ga je zrelo prezrl. Medel nasmeš na Heleninih ustih mu je bil za majhno nagrado. Toplo mu je leglo okrog srca. Ves je bil dober in prizanesljiv. Spoznal je in videl: „Heleno! Kako tuje si lepa in dobra!“

Ne da bi se menila za družbo, sta spregovorila neprisljano prijazno, kakor da sta sama. On je slikal s svojo besedo svojsko lice svojih prijateljev, ki jih je bil posestil zadnje dni. Pa je čutila, da hoče povedati nekaj drugega, da se ji hoče samega sebe, svoj okus in svoj obraz stolmačiti, opravičiti se in predstaviti, in ji je delo dobro. Ni umela njegove trpko domače in nazorne besede brez vse mestne in gosposke olikanosti, šla je za toploto, ki je vela iz njegovega glasu in jo prosila, naj ga prav ume.

„Jože, Lojze pa Matija,“ je dejal, „saj bi ne vihale spričo njih nosu le mestne gospe, še svojim tovarišem so v spotiko. Meni pa so vseč. Saj je postava, da bodimo ljudje po božji podobi in svojem obrazu in ne lutke po vzorcu spačene mode. Res ne vem, zakaj naši pesniki in misleci nikoli tega ne povedo.“

„Ne vidijo,“ je odvrnila toplo, kakor da se strinja z vsem, kakor je povedal, da misli. Potem pa je vprašala s tihim dvomom v glasu:

„Ali mislite, da imate samo moški tak svoj obraz?“

„Zdi se mi, da ga vsaj nekateri med nami hočejo zavestno imeti,“ je odvrnil.

„Torej odrekate ženskam vso sposobnost, da govore in se gibljejo, kakor jim je v značaju?“ je vprašala.

„Spoštujem prirodni dar finega ženskega okusa.“ je podvornil, „in se obtožim, da ga kot samorasel rovtar vsaj sedemkrat dnevno užalim.“

„Spoznate torej?“ je vzkliknila skoraj pikro, nestrpnost.

„Ko si zvečer vest izprašujem,“ je odgovoril šegavo. Ona pa je molčala resno. Šele ko mu je po-

¹² Benebelt herauf und benebelt herunter (nemško), natrkani gor in natrkani dol.

iskala z dolgim pogledom v lice, je spregovorila tiho, toplo:

„Silno bi mi bilo všeč...“

Ni dogovorila, ni mogla. Rdečica ji je dehnila v lice. On je umel in občutil kakor nekaj prej:

„Tako tuje si lepa in dobra!“

Nato sta se izgubila v nem pogovor: dvoje lepih duš, zrelih kot cvet in grozd...

„Posnemajva ju,“ je tedaj šepetnila nagajivo Slavica učitelju Sivcu. „Saj vidite, kako sta. Nevesta zardela in ženin ves tih.“

„Gloriosa!“¹³ se je vnelo skromnemu učenjaku pri srcu z imenom, ki ga je bil, tajno obožujoč to mlajšo Koširjevo, zdel lepi deklici za domače slovensko ime. Slavica mu je potisnila roko pod pazduho in vzkliknila poštarjevemu Albinu čez mizo:

„Albinček, pacek, peri se v najino zdravje!“

„Prvo v svoje,“ je dejal dijak in junaško izpraznil kozarec.

„Gloriosa!“ je užival tiho in skromno učitelj.

„Zdaj bomo pa peli,“ je vzklikala deklica, „dokler je še dan pa sonce. Silentium!“¹⁴ Helena, pusti gospoda Francéta! Katero, gospod Sivec? Kaj se mi pobič v nevarnost podajaš. Ne. Tisto rajši! Pojmo na Štajersko. Velja. Začnimo! Remember! Oj dekle, kaj tajiš. No, Avrelija!“

„Gloriosa,“ je spregovoril učitelj nehotoma na glas in zavzeto.

„Ampak, ampak,“ je skušala posredovati proti taki pesmi gospa notarjeva.

„Ventre saint gris,“ se ji je popačila Slavica in pomežiknila sestri, ki ni ne videla ne čula. Nato je sunila strica Feliksa pod rebra, da se je ves plah zdrznil iz zaverovanosti v jed, ki so mu bili postregli z njo.

„Naj tekne, gospod stric, sem hotela želeti,“ se je po svoje opravičila poredna nagajivka.

„Merci! Danke schön,“¹⁵ je odgovoril mož kakor v glumi.

„Dekle, zakaj tak žalostno,“ je intoniral Albin.

Tedaj sta se zavedela geometer in Helena.

*

Vračali so se domov po cesti, ki je šla v vedno širših vijugah vedno niže v dolino, iz zarje v senco. Porazvrstili so se bili v dvoje skupin: Košir z gospo notarko, čudaški stric Feliče z bogoslovcem Jamcem in sodnikova Avrelija s poštarjevim Albinom. Za sto korakov zadaj so šli drugi, geometer z učiteljem in Helena s Slavico. Prav živahna Slavica je tako hotela, kakor hitro so bili stopili na pot, pridržala s silo sestro in rotila učitelja, naj zastaja.

¹³ *Gloriosa* (latinsko), slavna; tukaj: Slavica.

¹⁴ *silentium!* (latinsko) tišina!

¹⁵ *Merci!* (franc.) — *Danke schön!* (nem.); oboje pomeni: Hvala lepa!

„Počasi, prosim, gospod učenik!“

Geometer se je moral glasno nasmejati, ko je imela zdajci ta nenavadni in rahlo posmehljivi naziv za pohlevnega učitelja.

„Remember,“ je uganjala svoje burke deklica še dalje. „Otroci so spredaj, jih bo že koklja notarjeva pazila, da kam ne padejo. Mi pa lepo v vrsto, pa za roke se primimo!“

Obesila se je učitelju pod desnico in geometru pod levico pa hotela po sili, naj se z druge strani prime Helena Franceta. Ko sestra ni marala, je priganjala geometra:

„Pa jo vi primite, gospod Francè, saj vidite, da se brani le zaradi lepšega.“

In je povzela in ponovila neskončno mično po besedi tolminskega dekleta, ki je navidezno sramežljivo:

„Vleci me, vleci, Janez, da ne porečejo, da rado plešem!“

„Čenča!“ je rekla Helena mirno karajoče.

„V korak!“ je zaklicala Slavica in začela peti:

„Hoj, hoj, hoj,
polenta in fižoj...“

„Čudovita koračnica,“ se je zasmejal geometer in se vljudno osvobodil otroškega dekleta.

„Kraška marseljeza,“ je vzkliknila Slavica in pela dalje:

„Abasso la zicoria,
evviva Nabergoj!“¹⁶

„Ne poznate? Sramota!“ se je zgražala nato, se ustavila z učiteljem in ozrla. Pa je videla, da sta obstala in da stojita geometer in Helena tesno drug ob drugem in strmita v ugašajočo zarjo. Pa kakor da drug za drugega nič ne vesta. Hudomušnost je spreletela tedaj Slavici vesele ustnice. Potem pa ji je postalo obličje neznano hitro prečudno resno in zrelo.

Stala je z učiteljem v ovinku kraj strme bližnjice, ki preseče kar dvoje ključev.

„Pustiva ju sama,“ je zašepetala učitelju in ga potegnila s seboj pod cesto na stezo. „V skok! Remember!“ je vzkliknila nato in pela razposajeno:

„Abasso la zicoria,
evviva Nabergoj!“

„Gospodična, ubijeva se, počasi,“ je zastokal učitelj in se trudil, da bi jo za roko pridrževal. In ko ni mogel več, je še sam poskakoval za njo, loveč sapo in bruhajoč polglasno svoj strah in svojo srečo v besedi, ki je vedel, da je samo njegova:

„Glo-ri-o-sa, Glo-ri-o-sa!“

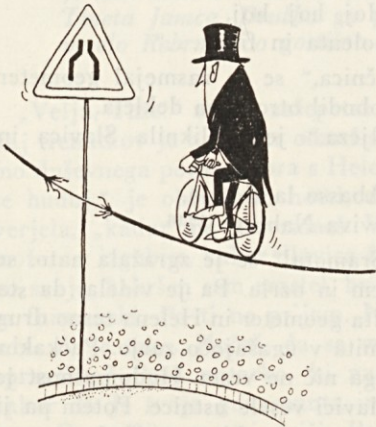
¹⁶ *marseljeza*, francoska državna himna; nastala je v času velike revolucije. — *Nabergoj Ivan* (1835–1902) s Proseka je bil 35 let slovenski deželni poslanec v Trstu in 25 let državni poslanec na Dunaju; vneto se je potegoval za pravice Slovencev.

za smeh

Tomaž prosi gospoda, ki pride mimo: „Ali bi mi odprli ograjna vrata?“

„Prav rad,“ odgovori gospod smehljaje. „Kot vidiš, ni tako težko. Pri tvojih letih sem bil jaz bolj prebrisan. No ja, mogoče jih boš pa lahko jutri že sam odprl.“

„Gotovo,“ je odgovoril Tomaž, „jutri bo barva že suha.“

Ko je neki angleški politik govoril na zborovanju, mu je nekdo vrgel podkev. On jo je mirno pobral in rekel: „Kdor je izgubil svoj čevljev, naj ga pride iskat.“

Neka nevesta potoži materi, da njen ženin ni posebno veren.

„Kako, ali ne gre k maši?“ jo vpraša mati.

„K maši gre, a v pekel ne veruje.“

„Poroči se z njim, hčerka. Obe skupaj ga bova že prepričali, da pekel obstaja.“

Angleški pisatelj Shaw je imel med visoko družbo precej na-

sprotnikov. Ob neki priložnosti mu je eden od njih rekel: „Kaj ni bil vaš oče krojač?“

„Bil je.“

„Zakaj niste tudi vi postali krojač?“

Shaw se je nasmehnil in rekel:

„Ali ni bil vaš oče gospod?“

„Bil je.“

„Zakaj niste tudi vi?“

Žena možu: „Če ti in jaz misli-va isto, kaj ni to telepatrija?“

Mož: „Ne, to je slučaj.“

Med prepričevanjem kriči mož:

„Zakaj morajo biti žene istočasno tako lepe pa tako neznan-sko neumne?“

„Zelo preprosto,“ odgovori žena. „Lepota je zato, da nas možje imajo radi. Neumnost pa, da jih moremo me ljubiti.“

Predsednik Vietkonga je pre-jel iz Moskve tole sporočilo: „Po-šiljamo vam 5.000 prostovoljcev, ki se želijo z največjim navduše-njem bojevati v vaših vrstah. Prosimo vas, da nam verige vr-nete.“

„Ko bi Shakespeare danes ži-vel, kako bi ga občudovali!“

„Seveda, saj bi imel več kot tristo let.“

Precej stara zelo nališpana go-spa vstopi v neko trgovino in re-če trgovcu:

„Kaj imate za bele lase?“

Trgovca z največjo vljudnost-jo odgovori:

„Moje najgloblje spoštovanje.“

Profesorjeva tajnica tipka vprašanja, na katera bodo morali kandidati pri izpitu odgo-voriti.

„Oprostite,“ pravi tajnica, „majhno opombo. Ta vprašanja so ista kot pri prejšnjih spraševanjih.“

„Res je,“ ji pojasni profe-sor, „a sedaj sem spremenil od-govore.“

„Prišel sem uglasti klavir.“

„Jaz vas nisem poklicala.“

„Ui ne, pač pa vaš sosed.“

Blaž obišče Tadeja, ki se je pred šestimi tedni poročil. Tadej sedi in šiva gumbe.

„Kako?“ se začudi Blaž, „se-daj imaš ženo, pa si moraš sam šivati gumbe na srajco?“

„Ti pa res slabo vidiš,“ ga je zavrnil Tadej. „Kaj ne vidiš, da jih ne šivam na svojo srajco ampak na ženino bluzo?“

„Izbirate lahko med 50 mar-kami in desetimi dnevi zapora,“ je rekel sodnik obsojencu.

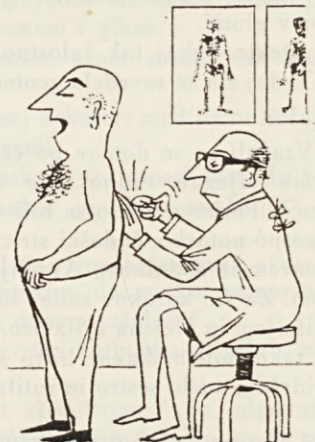
„Če je tako,“ je odgovoril ta, „potem vzamem rajši denar.“

„Gospod šef, naši predali so vedno bolj polni. Kaj ne bi bilo dobro pisma, ki so stara več kot trideset let, uničiti?“

„Lahko, le prej dajte od vseh pisem narediti kopije.“

Srečata se dva prijatelja. „Pravijo,“ reče prvi, „da si ti pravi veleum.“

„Res je,“ odgovori drugi po-nosno. „Uspel sem svojo ženo pre-pričati, da bi jo krznen plašč na-redil debelo.“

„Naprej!“

„Moja žena ima navado, da me vedno sredi stavka prekine.“

„Potem vam gre še dobro. Učinka mož ne pride tako daleč.“

o

„Ali vas je obtoženi poskušal podkupiti?“ je vprašal sodnik pričo.

„Skoraj bi moral reči, da ja. Strašno je proti moji tašči govoril.“

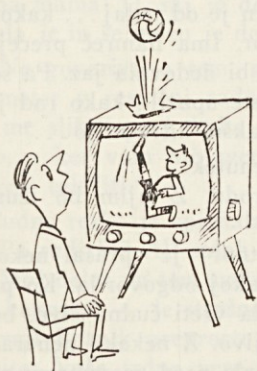
o

Otrok očetu: „Učiteljica me je začela imeti rada. Danes mi je ukazala stati zunaj razreda dobrih dvajset minut.“

o

„Uaš mož se torej pritožuje nad žejo?“

„Prav to je, gospod doktor, da se ne pritožuje, ampak da se je veselil.“

„Kako? Ne moreš prenašati vročine, pa greš na počitnice v Afriko? Ne veš, da je tam v senci 50 stopinj?“

„Kdo me bo pa mogel prisiliti, da bom v senci?“

o

Mali bratec zaročenke pride iz kuhinje v sobo, kjer zaročenec čaka nanjo: „Mama mi je rekla, ali bi lahko medtem, ko čakate na mojo sestro, pomagali očetu pomiti krožnike.“

o

Gospa vpraša svojo prijateljico: „Zakaj praviš plašču, ki ga imaš na sebi, limonin plašč? Saj ni rumen, ampak siv.“

„Tako mu pravim, ker sem morala denar zanj iz mojega moža dobesedno iztisniti.“

smeh od doma

DISKUTANTI — U Čačku so nekateri člani Zveze borcev posegli v vročepravno diskusijo o filmu „Jutro“ Puriše Djordjevića. Zoper ta film navajajo celo vrsto tehtnih ugovorov in očitkov. Njihovi očitki bi bili nemara še tehtnejši, če bi bili videli film... (Delo, 27. 11. 67)

o

„PRAKTIČNO“ ŠE NI PRAKTIČNO — Nova blagovnica v Murski Soboti privablja kupce s tem, da obljublja „praktična darila“ tistim, ki bodo tako srečni, da jih bo ujelo oko fotoreporterja in bo njihova slika priobčena v časopisu. In tako je prejšnji teden imela srečo učenka 6. razreda osnovne šole, ki je dobila kolekcijo alkoholnih pijač tovarne Alko. (Delo, 10. 12. 67)

o

SLANO, ZASOLJENO — U zemunskem podjetju „Meso-promet“ so se znašli po sistematizaciji na enakih startnih osnovah osebnih dohodkov: inženir-technolog, veterinar in — delavec, ki soli meso. Kot nesлана izpade pri tem le rentabilnost študija in odgovornost delovnega mesta. (Delo, 4. 12. 67)

o

NAIUNEŽ — Pred mnogimi meseci je bil v Ameriko prodan Sliješčevićev film „Kam po dežju“. Pred dnevi je prispelo pismo, v katerem kupec sporoča: „Žal filma še ne moremo prikazovati, ker po toliko mesecih še ni prispela obvezna dokumentacija zanj. Zelo vam bom hvaležen, če mi boste sporočili, da je bil odgovorni uslužbenec odpuščen.“

Glej, glej, kako neki Američan pojmuje poslovnost. Ali ni-

ma nenavadnih pojmov?! (Delo, 12. 12. 67)

o

UVOZ ZDRAVJA — Na listine o blagovni izmenjavi z Madžarsko bo moralo v prihodnje nekoč priti tudi zdravje. Ne, ne gre za uvoz madžarskih zdravil, temveč je beseda o številnih Subotičanih, ki so izgubili potrpljenje v naših čakalnicah in odhajajo na Madžarsko, kjer jih pregledajo in zdravijo — brez gneče. (Delo, 15. 12. 67)

o

ZARADI MRAZA — Ko je pred dnevi skupina Uroševčanov hitela na izlet v Bolgarijo, so jih na meji naši cariniki malce podrobneje pregledali. In glej, skoraj bi potrebovali zdravniško pomoč, da bi laže identificirali potnike. Nekateri turisti (ne turistke) so imeli pod plašči oblečene kompletne ženske obleke, kostime in celo perilo.

Postalo je hladno, zato ljudje pazijo nase in se topleje oblečejo. (Delo, 16. 12. 67)

o

Kdor pod drugim jamo koplje, je plačan po učinku.

o

U diriganem gospodarstvu živijo dobro samo dirigenti.

o

Rotacija je zelo zapleten proizvodni proces, pri katerem naredijo iz enega funkcionarja najmanj dva.

o

Skoraj vsi naši gospodarski računi so pravzaprav računi brez krčmarjev.

o

Naši noji ne skrivajo glavo v pesek, marveč v letna poročila o uspehih.

o

Umazane vesti ni moč oprati s pralnim strojem.

o

Pesnik se rodi, govornik pa se slej ko prej izrodi.

Zarko Petan

Tako sta prehitela za dva ovinka vse druge, obstala vsa zasopla na cesti in se ozrla.

„Tja za grm,“ je tedaj velela deklica, „skrijeva se.“

Omočen, neroden je šel učitelj za njo. Pa je videl, da je pobrala dobršen kamen.

„Tiho,“ je šepnila. „Kadar pojdejo mimo, bogve, da ga zadegam notarki v hrbet.“

„Nikar, gospodična,“ je prosil učitelj pohlevno. „Ne spodobi se.“

„No, pa Albinčku,“ je rekla odločno, „ker je pacek.“

In učitelj ni vedel, ali bi ugovarjal, ali ne bi. V prsih mu je neznansko bilo srce. Ni vedel, ali mu je prijetno ali mu je hudo: ali ga duši zaradi zasoplosti ali zaradi nenaravno čudne družbe in sosesčine, ko ga je bila Slavica potisnila predse, naj počene, pa se mu je z obema rokama naslanjala na ramena in hrbet...

Geometru in Heleni pa je visoko gori še vedno cvetela zarja v licih. Stala sta kraj ceste in strmela z medlim zadovoljstvom na licih tja dol, kjer je svoje burke uganjala Slavica. Potem sta slišala, kako se je bil nenaravno živahno razgovoril stric Feliče:

„Das war im Jahre... doch nein! Kaj sem že hotel povedati? Ja so! Die Geschichte mit dem Obersten Matasović! Poslušate? War ein alter Stockgrenzer, blessiert bei Solferino mit vierzig Jahren Dienst. Umete, kaj se to pravi? Und da sind wir eben im Schlamm und Dreck. Und da sieht der Kerl justament mich an. „Karree formiert!“ „Zu Befehl, Herr Oberst!“ Ist getan. „Gut gemacht, zu gut, geradezu dumm, Herr Leutnant!“ Der Schnauzbart! Ali ga nimate kar pred očmi? „Gut gemacht! Aber Kreuzdonnerwetter, Teufel noch einmal und General Gyulay dazu“... Močna kletev, kaj? — Und da klopft er mir auf die Schulter: da wolle er wissen, wo der Esel her, der ihm seine Offiziere als Panslavisten denunziert...“¹⁷

„Ni slabo, stari dečko,“ je pohvalil vedro geometer in se ozrl po Heleni. Pa je videl, da ji je šinila mimo lica tiha boleost. Pa je dejal, da bi se opravičil:

¹⁷ To je bilo v letu... ampak ne! Kaj sem že hotel povedati? Seveda. Zgodbo s polkovnikom Matasovićem. Poslušate? Bil je star graničar, ranjen pri Solferinu, imel štirideset let službe. Umete, kaj se to pravi? Pa imamo prav jesenske orožne vaje. Ni šala. Pogrezaš se v blatu in govnu. Pa vidi dedec prav mene. „Formirajte kvadrat!“ „Poslušam, gospod polkovnik!“ Gleda. „Dobro, gospod poročnik.“ Godrnjavs. „Dobro, kar neumno dobro. Ali ga nimate pred očmi?“ „Dobro! Ampak, sto strel, hudič in general Gyulay“ — močna kletev, kaj, — pa me potrka po ramenu: kdo je neki tisti osel, ki mu ovaja častnike, da so panslavisti...

„Nu! Je pač svojega lica človek gospod Feliče, kdo mu bo zameril.“

„Moj stric,“ je odgovorila Helena trudno.

„Zavidam ga,“ je skušal dvoriti geometer, „ima vas in Slavico.“

„Slavici ni pravi stric,“ je povedala deklica mirno in šla usmerjeno ob geometru. „Slavica mi je le po poli sestra. Njena mama je meni mačeha.“

Pogledal jo je osuplo, da se je nasmehnila in dejala:

„Čudno. Kaj niste vedeli tega? Saj niste od večeraj v trgu.“

„Nisem,“ je odgovoril svobodno, „pa sem že tak...“

Ni vedel, kako bi povedal. Pa kakor da ga je vendar umela, je pristrčno prikimala, mu pogledala naravnost v lice in rekla:

„Vem. Kaj pa, ali tudi glede mojega strica nič ne veste?“

„Kar vidim in slišim,“ je odgovoril geometer mirno. Tedaj je Helena pripovedovala.

„Zmešan je, bebast ni. Siromak. Pravijo, da je padel nesrečno s konja in je od tedaj... kakor je. Naš papa mu je kurator. Ima namreč precejšnje premoženje. Če bi umrl, bi dedovala jaz. Pa se mi zato še huje smili. Ali ste opazili, kako rad je in pije? Pa sem brala, da takšni hitro mrjô...“

Tiho je dodala čez trenutek:

„Zadnji je svojega rodu. Z njim bo izumrlo ime.“

„Ali je to tako žalostno?“ je vprašal nekoliko zmedeno geometer. Ni takoj odgovorila. Ko pa je našla besedo, ji je začela vreti čudno živo, bolno zaupljivo in skoraj vsiljivo. Z nekako nenaravno, bolno slastjo je razgrinjala pred geometrom zgodbe svojega rodu, o dedih, ki so se preselili v to dolino, kupili mogočna grofovsko posestva, bogateli in gospodarili, prepadali in izumrli v njeni materi, ki je vzela preprostega človeka za moža in tako rešila vsaj delno nekaj bivšega sijaja.

„O, naš papa,“ je rekla z vidno ganjenostjo in iskreno hvaležnostjo, „naš papa je podjeten mož. Še stricu je potrojil glavnico. Špekulira. A previdno. Tega ga je moja rajna mama naučila. Pa ona sama ni imela sreče. Nikoli, prav nič. Je pač tako podedovala.“

„Kaj je podedovala?“ je vprašal začudeno geometer.

Deklica se je trudno nasmehnila:

„Nesrečo pač, kakor tudi jaz,“ je menila. „Ali ne verjamete? Prekletstvo tako...“

„Da vi, gospodična, kaj takega razmišljate,“ je na pol vprašal geometer in se na pol čudil. Skoraj nestrpno je odgovorila:

„Razmišljam, ker je res, ker verjamem. Kakor

rajna mama! O, saj je dobro, da je ni več. Samo trpela je in še možu je delala hudo . . .“

„Ne govoriva o tem, gospodična,“ je vzkliknil geometer v resnični zadregi in onemoglosti. „Saj ste me slišali prej, kako malo sem poučen . . . Ne zate, a ker vam nič svetovati ne morem, ker ne morem tolažiti.“

Čudno rezko je vprašala deklica:

„Pa radi bi? Ali sploh znate?“

„Moj delež na tem svetu — podedoval sem morda, kakor vi — je strašno široka dobra volja,“ je odvrnil Poznik preprosto robato in iskreno. „Zajemite! Vaše trdne vere o podedovanem prekletstvu pa jaz nikoli sprejel ne bom. Pa saj je tudi neumno, kar vas tlapi. Saj niste samo po mami, saj ste tudi po očetu in gospod Košir . . .“

Ni znal dopovedati in je vprašala:

„Zakaj ste utihnili? Nikar! Saj umem. Kar povejte; tako, kakor mislite.“

„Bom povedal, kakor mislim, gospodična,“ je dejal geometer nekoliko razburjen in nemiren pa rastel od besede do besede v težko slovesnost in čudno robato prisrčnost. „Iščem vas, gospodična, že drugo leto od prve ure in tistega dne, ko sem prišel tu dol. In vi to veste in se mi zdi, da bi tudi vi radi k meni. Pa se ne moreva in ne moreva najti.“

„Ali se res ne moreva?“ je vprašala bolno in nekoliko porogljivo.

„Pa se zato morava!“ je vzkliknil Poznik strogo. Pogledal ji je v obraz. Bil je prelep, a bled in ves bolan, kakor pod zlostno krinko zmražen in spaten. Tedaj je geometer vedel, kaj bi mogel reči, a

se je s silo krotil, dokler ni našel nekakega pesniškega izraza, da se je razodel.

„Gospodična,“ je dejal. „Tista kriva vera, tista žalost v vas, ki ste prej govorili o njej in iz nje, zoprno zélišče je, nemaren plevel. Zakaj mu prilivate vsak dan, da duši vaše cvetje, da naju zastruplja in ubija in ne najdeva v luč in veselje in najin čas?“

Neslišno je gibala deklica z ustnami. Prečudno jo je bila prevzela nenavadna, v njegovih ustih kar nepojmljivo nežna in dobra beseda. Kakor sanjaje jo je imela:

„Ne najdeva v luč in veselje in najin čas . . .“

„To zélišče, to ščavje,“ je še prigovarjal on, dasi manj pesniško, zato pa odločno, odkrito, skoraj nemarno učeče; „to zélišče, to ljubosumnost tvojo, preden si moja . . . Izrujva!“

Vrgla se je iz onemoglosti v močno odločnost in je vzkliknila krčevito, kakor da roti in prosi pomoči:

„Pa ga izruj!“

Tedaj se je vzravnal, ji stal iz obličja v obličje, jo ujel neusmiljeno trdo za roko in spregovoril.

„Helena, od te ure si moja!“

„Jezus, Marija,“ je zasopala kakor utrgana, bledela in se mu gubila v rokah. Za kratek trenutek jo je držal, ne da bi vedel, ali se ni onesvestila. Zdajci se je vsa stresla, se ga bolno oprostila in skušala bežati. Ves zmeden je pohitel za njo. Ni se upal poklicati je v imenu. Motno se je zavedel, da je napravil spet kaj neumnega. A razumeti ni mogel. Ni se znal opravičiti. Zdajci je obstala, po-

čakala nanj in rekla popolnoma mirno: „Hitiva. Kaj bodo mislili o naju!“

„Prav,“ je odvrnil. „Ali smem dati roko?“

„Prosim!“ je rekla tiho, a se mu kar sama obesila pod pazduho. Z bledim in sladkim obličjem je šla in ga nesla visoko v prav zadnji zarji. Ni slišala klicev nizko doli, kjer je bila Slavica pognala kamen v Albina pa zadela bogoslovca Jamca in stala zdaj sredi družbe vsa osramočena, s solzami v očeh, vsa vzhičena se opravičuje in kliče, kakor na pomoč:

„Helena, gospod France!“

„Tukaj!“ je zaklical geometer.

Nehote je stopil kraj ceste. Vsi so ga mogli videti, da hodi s Heleno pod roko. Ovedel se je pri priči svoje nerodnosti in je vzdiknil:

„Videli so. Slavici je kar sapo zaprlo.“

„Hitiva!“ je rekla Helena, ne da bi se osvobodila njegove roke.

Šla je molče, skoraj uporno molče, kakor je mislil Poznik. Zato se ni upal spregovoriti, a prestrelal jo je ljubeče in krepko, ko se je zadevala na poti, ki se je začela pogrezati v mrak. Že sta razločila precej jasno govorico prednjih. Tedaj je pridržala deklica moža in rekla mirno, dobro:

„Nocoj greva domov. Ne govoriva! Saj ne moreva.“

„Ne moreva!“ je poudaril verno.

„Jutri,“ je dejala ona mehko, skoraj otročje nežno, „na grobu moje rajne mamice, ob pol šestih pred mašo.“

„Za cerkvijo?“ je vprašal.

„Za cerkvijo,“ je potrdila.

„Vsaj roko naj stisnem,“ je prosil nerodno. Ni vedel, ali jo sme tikati. Prepustila mu jo je. Ko pa se je hotel skloniti, da ji jo poljubi, mu jo je iztrgala.

„Povejte kaj vsakdanjega,“ je še hotela in je začel nerodno, nenaravno glasno:

„Geometrova služba je naporna, ampak lepa. Ne verjamete? Pravzaprav pa je tako z menoj, da sem se za ta predmet odločil šele, ko sem dve leti poslušal tehnične vede...“

„Hov!“ je zaklicalo v njegovo besedo. Otročja Slavica ju je hotela oplahiti. Nato se je zasmejala:

„O tehniki govorita! Ljubi Bog. Je pa že celo moj gospod učenik zabavnejši.“

Kar mimogrede je nato povedala o svoji nezgodi, kako je kamen vrgla v bogoslovca Jamca.

„Pa kriv je ta Škorenjček, naš gospod Sivec, kar lahko tudi osleta pomeni. Jaz sem imela notarko na piki in nje ne bi bila izgrešila. Auf Wiedersehn!¹⁸,

moja ljuba! Moram naprej. A podvizajta. Gospod Tine se bo kmalu tu doli poslovil. Noče pa noče z nami v trg. Bog z njim, requiescat in pace. Gospod učenik! Gospod Sivec!“

Že je bila v temi pred njima, ki sta šla tiho svojo pot. Mogla sta jo slišati, kako se je igrala s pohlevnim človekom, ki mu je priimek zdevala in lepo ime preoblekla v ponižujoče živalsko.

„Kaj, že šesto leto da pišete dnevnik? Kako pa to naredite? Tak, povejte no, gospod Sivec! Bom še jaz poizkusila. Ali bi bilo na primer dobro takole: Na dan svetega Janeza Evangelista pred lateranskimi vrati. To je danes. Bila pri Rebrniku, nagajala, pela, norela in kamenje metala. Helena me je oštela, da sem otročja...“

„O, gospodična, ne ponižujte se. Vedra ste tako in mila,“ je dvoril učitelj. „Kaj drugega bi mi bilo zares bridko slišati.“

„Kaj bridko, če je pa res,“ je ugovarjala, „otročje sem, smrkavka, froc.“

„Samo mični ste in domiselni kakor pesem vselega srca...“ In čez čas sta slišala Helena in Poznik sledeče:

„Gospod Sivec! Tak povejte no! Kaj boste nocoj zapisali v svoj dnevnik?“

Vzdihnil je:

„Vam pa povem, gospodična. Eno samo ime bom napisal. Pa bom vendar do smrti vedel vse. Trikrat bom zapisal: Gloriosa.“

„Ah,“ je zavpila deklica nalašč močno glasno. „Kaj ste zaljubljeni, gospod učenik?“

„Za božje ime,“ se je ustrašil pohlevni človek.

„Tu smo!“ je rekla Slavica in zagostolela:

„Pa srečno, gospod Tine. In niste res prav nič hudi? Vas res ne boli? O, saj bom popravila, boste videli, da bom. Roko mi dajte! Zbogom. Lahko noč!“

Tudi drugi so se poslovili od bogoslovca, ki mu je šla pot s ceste preko laz. Za trenutek je izgubil geometer Heleno. Zamudil se je z bogoslovcem.

„Tine,“ je rekel, „saj se razumeva. O priliki te obiščem. Če maraš.“

„Tebe maram,“ je dejal bogoslovec. „Kaj knjig mi prinesi.“

„Knjig? Kakšnih? Mojih?“

„Da pozabim, saj umeš?“

„Ker si bolan? Kvišku glavo, fant!“

Bogoslovec se je rezko odtrgal. V trenutku ga je vzela noč na ozki stezi, ki je je bil vaju on sam. Sprva je šel hitro, potem je obstal in poslušal za njimi, ki so bili šli po cesti. Ko je mislil, da ga ne slišijo več, se je sesedel v laz in se raztrgal v globokem kašlju, ki ga je bogve kako in težko krotil vso pot ves ljubi popoldan.

¹⁸ Auf Wiedersehen! (nem.) Na svidenje!

„Kateri satan me je izvabil v družbo, ki ni zame,“ je sopol ihtavo in bolno, „v veselje, ki mi je umrlo na svetu? O moj Bog, kako sem truden. Nikoli nikamor več!“

Tako je trpel v samoti in se le polagoma umiril, oddahnil in izkašljaj. Stopil je domov, proti medle-mu svitu materine luči za rdeče zavešenim oknom. Drobna senca se je zgostila pred njim na stezi:

„Tine, ali si ti?“

„Sem, mati!“

„Ponoči se vračaš, prehladil se boš,“ je potožila žena.

„In če se, naj se pa,“ je odvrnil trdo. „Saj ste me sami silili, naj grem.“

Tiho je zastokala in prosila:

„Da si tak, Tine! Pa se menda nisi usajal med njimi? Nikar, Tine! Dobro ti hočejo. Vsi ti hočemo dobro. Pojdiva! Popil boš čaja pa legel.“

Nato prečudno boječe, pohlevno, previdno:

„Gospod dekan so bili tu. Saj veš, čemu. Da jutri ne boš uhajal brez kosila, ker bi kar lepo ne bilo, Tine...“

„Ne dajo miru!“ je vzkliknil bogoslovec bolno. Potem je dvignil oči v nebo, ki se je bilo posejalo z zvezdami in je rotil na tihem:

„Ti vidiš! Pomagaj! Ali tako ali tako!“

Nato je šel mirno in mrtvo za materjo...

Ko je Poznik dotekel družbo, je slišal, da je spregovorila Helena prečudno veselo, tako skoraj, kakor da ji je beseda iz vinske objesti:

„Zdaj, če hočeš, Slavica, bi bilo pa res prav, če bi kaj lepega zapeli.“

„Servus, gospa mati trapist!“ je vzkliknila Slavica in se zasmejala:

„Ali ste vsi slišali? Papa! Avrelija! Albinček! Gospod Sivec! Gospod France! Remember!“

„Remember!“ je ponovil poštarjev.

„Ti molči,“ je hotela Slavica. „Postrezi mi rajši s cigareto.“

„Takoj!“ je hotel biti dijak uslužen, pa je natihoma zaklel.

„Oprosti!“

„Nimaš? Sram te bodi.“

„Izgubil sem tobačnico.“

„Prav tako! Še drugič!“

In dekle je poredno potegnila učitelja za rokav pa začela peti:

„Zvezde so prišle ven,
lunica svetla...“

Pa so drugi pripevali kaj medlo. Celo učitelj, ki je hodil ob dekletu kakor za dne v samem cvetju in v stoteri luči. S pesmijo, ki je vedel, da jo ima in zna on sam:

„Gloriosa, gloriosa!“ — — —

Na trgu pred Koširjevimi so se razšli.

„Jutri ob pol šestih?“ je vprašal pridušeno Poznik. Helena mu je stisnila molče roko.

„Tak, reci papanu, naj ga povabi na večerjo!“ ji je tedaj skušala dopovedati Slavica.

„Noriš!“ je odvrnila sestra nevljudno in se bridko odtrgala v domačo vežo...

Takrat je prijel geometer učitelja za rame pa vprašal:

„Domov, duša verna? Nisi nič žejen? Jaz sem za tri poti. Me boš spremil k Zofiji?“

„Če smem. Če ste, če si tako dober. Le še po nekaj drobiža bi vendar stopil.“

„Nikamor! Jaz vabim,“ je dejal geometer.

Tako sta šla.

„Čudovit večer,“ je vzkliknil zaneseno učitelj, potem pa ni vedel nič več povedati...

II.

Geometer in učitelj sta našla pri Zofiji znano družbo samih stalnih Zofijinih gostov, uradnikov, trgovcev in sosedov. Dobrodušni ljudje, ki jim je tekla zibelka kakor Pozniku v gorah in so bili poddedovali gorjanska svojstva svojih dedov. Oblačili so se neprisljano, preprosto, skorajda že ohlapno in nemarno. Tudi govor jim je bil domač: okorno vedro narečje gorskih vasi, zateglo in izvirno pojoče. Stanovski uradniški čin jim je dal nekaj zanosne kretnje, v prozorno poštenih licih si jim videl pisano smer njihovega čustvovanja. Ovdoveli sodnik svetnik Tonejec je negoval svojo košato brado, notar Bradač se je očitvidno zabaval s svojim zlatim nanosnikom, ki mu je visel na močni vrvici, koncipient Povšič si je po Prešernovo vezal pentljo pod raztegnjeni ovratnik, ki mu je bolj odkrival nego zakrival dolgi, sloki vrat. Bil je poleg domačega trgovca Fratnika še bolj ničemuren in se je trudil, da bi rahlo nosljal. Odločno vojaške kretnje je imel poštar Mlakar, ki je imel tudi svoje posebne politične nazore; živel je v večni borbi s kmetskimi, do bridkosti robatim sedemdesetletnim kaplanom gospodom Pencinom, ki je njuhal iz slonovinaste tobačnice, nemčuril in se hvalil z raznimi zgodbami, ki jih je doživel z visokim gospodom saksonskim kraljem Friderikom Avgustom II., ko je knez proučeval rastlinstvo po okolici. Včasih je zašel v družbo še župnik in dekan gospod Kragelj, ki je slovel po svojih zgodovinskih spisih v pokrajinskem listu in bil poseben zaupnik višjega uradništva in gospe notarjeve.

(Dalje na strani 34)

Slovenci po Evropi

Anglija

Krsti: V Bargoedu so prinesli h krstnemu kamnu 19. novembra Martino Dernulc (oče Stanko), botrovala sta Janez Dernulc in žena Marija, ki sta teden dni kasneje, 26. novembra, prinesla krstit Gregorija Franca Jug. Botra in mati sta sestri. Vsem čestitamo!

London. — Kot vsako leto je za „Miklavža“ naš Dom premajhen, zato smo imeli tudi to pot prireditve v dvorani pri Sv. Ani (3. decembra). Lepo število se nas je nabralo. Iz Bedforda je pripeljal poln avtobus.

Po maši v cerkvi je mladina v dvorani najprej zapela nekaj narodnih pesmi, potem pa je podal lepe misli za izseljensko nedeljo prof. F. Sekolec o naših nalogah v izseljenstvu.

Naš župnik se je v imenu slovenske skupnosti poslovil od gdč. Zinke Hercog, ki se je tu dobro leto pripravljala za misijon v Afriki kot laična pomočnica. Kot misijonsko znamenje in znamenje žrtve je sprejela misijonski križ.

„Miklavž“ je bil zelo živahen in domač, saj je imel s seboj obilno spremstvo, ki je zapelo odlomke iz operete „Miklavž prihaja“.

Večji mladinski praznik združen z misijonsko

tombolo, ki je pokazala lep uspeh, je bil 16. decembra v mestnem gledališču Bedford.

Bedford. — Ob zaključku leta je navada podati obračun dela v preteklem letu, zato bo to poročilo namenjeno v glavnem temu.

V preteklem letu je bilo naše delo predvsem osredotočeno na dve večji prireditvi in sicer o binkoštih, ko smo se spomnili 1200-letnice našega pokristjanjenja, in na božično prireditev naše mladine. Poročilo o prvi prireditvi je bilo že objavljeno, zato bo tu govora le o božični prireditvi. Pred tem pa še nekaj besed o drugih dejavnostih manjšega obsega, ki pa so za našo skupino prav tako pomembne.

Začeli smo s pustno prireditvijo, da tako nismo opustili naše slovenske navade. Otroci so nam pripravili smeha z enodejanko, gospodinje pa so napikle krofov. Res, vesel in zadovoljen večer. „Karantanski krst“ je bil naslov prireditve o binkoštih. Igrali smo izvlečke iz Turnškove drame Država med gorami. To obletnico smo res primerno proslavili. Sledil je poslovilni večer gospodu Grgiču, ki je bil tri leta v pomoč našemu dušnemu pastirju mons. Kunstlju. Tudi letos nismo opustili vsakoletnega romanja v Walsingham ob koncu avgusta in velika večina se je tega romanja udeležila. V začetku decembra pa smo zopet najeli avtobus in se odpeljali v London, kjer smo Londončanom in nam samim pripravili svetega Miklavža. Omeniti je treba še koncert, katerega je na koncu maja priredil J. Pogačnik. Poleg tega pa smo imeli več manjših sestankov, kjer smo razpravljali o delu ali pa se zbrali samo zaradi vesele družbe.

Sedaj pa o naši božični prireditvi. Naslov je bil: Mladinski dan, ker je to v glavnem pripravila šolska mladina. Za začetek so odpeli več narodnih pesmi, zaigrali na harmoniko, klavir, kitaro in piščalke, glavni del pa je bila otroška igra Sneguljčica in sedem palčkov. Vsakdo si lahko sam predstavlja, koliko dela mora biti v danih razmerah v tako prireditve vložnega. Ta stvar je bila res naša, saj je bila celo igra prav posebej za naše razmere dramatisirana. Težav in dela nam ni žal, saj je bil naš namen pokazati tudi drugim narodom, kaj smo in kaj zmoremo. Imeli smo na prireditvi kot zastopnika mesta Bedforda podžupana in več šolskih upraviteljev, v katerih šole naši otroci hodijo. Tukajšnji krajevni časopis je prinesel poročilo o tej prireditvi pod naslovom: Slovenians bring their culture to Bedford — Slovenci prinašajo svojo kulturo v Bedford. Zelo lepo se izraža o nas in navaja citate iz pozdravnega govora in pa iz nagovora, ki ga je imel podžupan. Od njega smo potem dobili tudi zahvalno pismo, v katerem se nam zahvaljuje za tako lep večer in nas vzpodbuja k nadaljnjemu delu. Zaključni pa takole: „Čeprav ste majhna skupina, upam, da boste s svojim delom nadaljevali tako v korist svojih ljudi kakor tudi v korist mesta Bedforda.“

K temu ni treba več dosti dostavljati. Dosegli smo uspeh in če smo ga dosegli, je bilo z našim skup-

Iz uprizoritve igre Sneguljica in sedem palčkov v Bedfordu v Angliji.

nim naborom. Prav vsem gre zahvala, saj ni skoraj nikogar, ki ne bi po svojih močeh k temu uspehu prispeval.

Po prireditvi smo imeli družabni večer, na katerem je igral orkester Jožeta Pogačnika, vmes je pa bilo misijonsko žrebanje. O tem žrebanju bo poročilo na drugem mestu.

V začetku leta je tudi navada, da malo pogledamo naprej. Ker smo še utrujeni od zadnje prireditve, še nismo o tem dosti razmišljali, a „pustovali“ bomo. V soboto, 24. februarja bo v St. Martins Hall prispela argentinska „Teta na konju“. Pridite jo pogledat — karamba, ne bo vam žal. Seveda z vsem običajnim pustnim sporedom, od 5. do 11. ure zvečer.

Za zaključek samo še eno stvar. Za začetek aprila pripravljajo tu v Bedfordu mednarodni festival, kjer bodo nastopale različne narodnosti s svojim značilnim sporedom. Tudi Slovenci smo povabljeni in upam, da svojemu narodu ne bomo delali sramote. O pripravah kakor tudi o uspehu bo pa seveda objavljeno poročilo.

Avstrija

GORNJA AVSTRIJA

Linz. — Božični prazniki so za nami. Razveselili smo se snega, ki je nekaj dni pred prazniki pobelil naravo. Na žalost je pripihal topli jug in prinesel dež. Sneg je pobralo tako hitro, kakor da smo že v mesecu aprilu in ne v decembru.

Pri polnočnici se nas je zbralo kar lepo število in tudi na sam praznik nas je bilo dosti v uršulinski cerkvi. Menda so pritegnile lepe božične pesmi, tako tiste, ki jih je zbor prepeval, kakor ljudske, katere so vsi pomagali peti.

Novo leto smo dočakali v veselju. Nekateri so ga

pričakali v svojih družinah, drugi spet v skupnem praznovanju. Pri našem organistu se je zbralo kar precej rojakov. Z njimi je dočakal novo leto tudi naš p. Jožef Podgornik z Dunaja.

Za praznik Razglašenja Gospodovega smo imeli božično prireditev. Vrstile so se pesmi, deklamacije in branje iz sv. pisma. Nekatere pesmi je pel zbor, druge vsi, nekatere pa otroci. Najbolj sta navzoče navdušili s petjem mali Sonja in Krista iz Steyerja. Otroci so z deklamacijami pozdravili Jezuščka. Na koncu so vsi navzoči dobili darila. Sredstva zanja je dala škofijska Karitas.

V pustnem času se bomo spet enkrat zbrali. To pot se bomo pa poveselili. Kdaj in kje bo pustna prireditev, bo pravočasno sporočeno.

Gradec. — G. Kočar Mirko, rojen 14. 7. 1921 v Zgornji Slaveči, Prekmurje, in njegova žena ga. Angela, roj. Majc iz Grada, sta si lepo uredila stanovanje, ki sta ga dala 1. 1. 1968 blagosloviti. G. Kočar, ki rad pomaga tudi v naši cerkvi kot zakristan in ministrant, ima avto, s katerim dve potegne župnika tja, kamor je potrebno. Ima dve hčerki: Karlo, ki se v Gradcu uči za trgovko, in Nadico, ki je v Sloveniji pri materinih starših. Družini želimo, da bi v novem stanovanju v miru in sreči živela še dolgo vrsto let.

SALZBURŠKA

Salzburg. — V nedeljo, 17. decembra, se je kljub snežnemu viharju zbralo okrog 25 slovenskih rojakov v cerkvi doma za onemogle na Hübnerstraße. Pohvaliti je treba, da so mnogi pristopili tudi k sv. obhajilu. Saj to spada k maši. Po maši smo se kar pred cerkvijo malo pogovorili. Za prihodnjic je sestra prednica obljubila, da nam bo dala na razpolago dvorano. V njej bomo imeli lahko pred mašo tudi pevsko vajo. G. Zabret se je ponudil, da bo vodil vaje, če bodo pevci prišli. Sveto mašo bomo imeli vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 11. uri.

Tenneck-Sulzau. — Tretjo adventno nedeljo smo imeli spet slovensko božjo službo. Večina rojakov je prišla. Na koncu smo zapeli še Sveta noč, da smo se spomnili praznikov, ki smo jih nekdam doma preživeli. Mnogi imajo družine doma, drugi pa vsaj sorodnike: vse nas je vleklo domov.

V Ljutomeru **se je poročil** dne 28. novembra naš rojak Kolbl Albert. Tudi žena je Slovenka, Marija Vrbnjak, doma iz Iljaševcev. „Naša luč“ mu čestita in želi, da bi imel srečno družinsko življenje.

Belgija

UINKO ŽAKELJ — PETDESETLETNIK

Ta mesec stopa g. Uinko Žakelj, izseljenski duhovnik za Slovence v Belgiji in Holandiji, v 50. leto svojega življenja.

Na prelomnicah življenjskih dob — in taka je vsekakor tudi petdesetletnica — se človek nehote ozre in pregleda svoje delo. Jubilantu se ni treba sramovati: njegovo življenje je izpolnjeno z delom, trudom in globokim, vernim prizadevanjem za slovenskega človeka v zdomstvu.

Po vojni je prišel v Belgijo in na noge postavil dušno skrbstvo med izseljenci. Dolga leta je bil vodja izseljenskih duhovnikov v Evropi. Premišljeno in načrtno je skrbel, da so prišli novi duhovniki med izseljence tudi v druge evropske dežele. In vsa ta leta je aktivno pomagal, da se je „Naša luč“ vedno bolj dvigala in razširjala med našimi ljudmi. Poleg tega pa je bila njegova stalna skrb, da zadosti potrebam vernikov na svojem področju v Belgiji in Holandiji.

G. Žaklju želimo še naprej zdravja in vneme pri njegovem delu v nesebični skrbi za Slovence v zdomstvu. Naj mu da Bog dočakati vsaj še naslednjo prelomnico — 75 letnico!

LIEGE-LIMBURG

Miklavževanje in božičnica v Waterscheju sta se letos v organizaciji „Slovenske skupnosti“ spremenili v pravi mladinski večer, kjer so nastopali predvsem naši najmlajši, ki obiskujejo slovensko šolo. Na programu je bila zborna deklamacija Gospé Sveti, dve času primerni igrici, venček narodnih in božičnih pesmi. Otroci so spet dokazali, da ni zgubljen čas, ki ga posvetimo njihovi vzgoji. Lepo so se naučili svoje vloge in ubrano so prepevali, da so jih starši bili upravičeno veseli. Po kulturnem programu je nastopil sv. Miklavž in obdaril male in velike.

S približno istim programom so naši najmlajši nastopili tudi v Eisdenu na miklavževanju društva „Slomšek“. Tudi tu ni manjkalo veselih presenečenj za staro in mlado, ko je sv. Miklavž odprl

svojo košaro. Mislil je tudi na bencin krajevnega slovenskega duhovnika. Iskrena hvala za pozornost!

V Vuchtu je miklavževalo društvo sv. Barbare, kjer je tudi nastopala mladina z igricama in deklamacijami in petjem.

Na božič smo z ginjenostjo poslušali božično pesem. Mislili smo tudi na tiste rojake, ki zaradi bolehnosti niso mogli priti med nas in si privoščiti ta lep božični užitek. V Waterscheju je zbor vodila ga. Lojzka Novak, v Eisdenu pa gdč. Majdi Globokar. Iskrena hvala vsem našim pevcem!

Nismo še poročali, da je v septembru preteklega leta g. Robert Cesar sklenil zakonsko zvezo z gdč. Elliane Witofs. Obred se je vršil v Waterscheju. Toplo čestitamo in voščimo vso srečo!

Naši bolniki: Ga. Sedej Marija iz Eisdena je bila operirana v bolnišnici v Leutu. Na kliniki v Waterscheju se je zdravila g. Romih iz Zwartberga. Obema pošiljamo posebne pozdrave z željo za skorajšnje ozdravljenje.

Naši pokojni: Po dolgi bolezni je umrl g. Jožef Kapler iz Houthalena. Trpljenje bolniške postelje je vdano prenašal. Bil je mirnega značaja, pošten človek in priden delavec. Lepo število sorodnikov in rojakov ga je spremljalo na zadnji zemeljski poti. Naj počiva v miru! Žalujočim preostalom izrekamo toplo krščansko sožalje!

CHARLEROI-MONS-BRUXELLES

Na predvečer sv. Barbare, zavetnice rudarjev, 3. decembra l. l., smo se zbrali na tradicionalni **cecilijanki** v Charleroi-Nord vsi pevci in pevke, igralci in igravke, sodelavci naše letne prireditve. Bilo je zelo lepo in večer je hitro minil v res lepem domačem razpoloženju. Ob tej priložnosti je bil določen tudi datum letošnje jubilejne „SLOVENSKE PRIREDITVE“, petnajste po številu: nedelja, 28. aprila 1968.

Sedaj pa še nekaj starih in novih **novic:**

V družini Frelih Leonarda in Lucije Noel iz Auvelais se je dvema hčerkama — Marie-Christine (4 leta) in Dominique (2 leti) — pridružil še sinček Olivier, ki se je rodil 31. oktobra v Namur in bil prav tam **krščen** 5. novembra. Srečni družini čestitamo.

V Tirlemont je 14. decembra l. l. nenadoma **umrl** g. Ciril Gruden — srčna kap! Dolgo vrsto let se je nahajal v Institut des Frères Alexien na zdravljenju. Ni umrl nepripravljen, saj je šel pogosto k sv. maši in sv. obhajilu. Ob prisotnosti svojcev ga je slovenski duhovnik pokopal 18. decembra v Tirlemont. — Pokojni Ciril se je rodil v Vojskem pri Idriji leta 1895. Nad 20 let je delal v rudniku. Zaradi bolezni je moral iti pred 11 leti v Tirlemont na zdravljenje. Zapušča v Fleurus ženo go. Terezijo Gruden-Hvala in pet otrok: tri sinove in dve hčeri. Težko preizkušani družini izrekamo iskreno sožalje. Ohranimo ga v lepem spominu in molimo za pokoj njegove duše!

V Elouges, v župni cerkvi sv. Martina, se je 23. decembra l. l. **poročila** gdč. Marie-Luise Jazbar (Gasparri) z domačinom g. Albertom Fiévez; ona je hči znane Jazbarjeve družine iz Idrije. Želimo obema božjega blagoslova na življenja poti.

V Clinique Provinciale v Havre pri Monsu se že dalj časa zdravi ga. Slavica Peternelj iz Ghlin. — Tudi ga. Kristina Marinič iz Montignies-le-Tilleul je morala iti na zdravljenje v bolnico v Marchienne-au-Pont. Obema **bolnicama** želimo skorajšnjega okrevanja.

Začeli smo leto 1968 v znamenju **20-letnice** delovanja KATOLIŠKE MISIJE za Slovence in Hrvate v zapadni Belgiji. Letos, 28. marca, bo dvajset let, kar je bila prva slovenska služba božja na področju Charleroi. Kaj več o tem drugič!

Francija

PARIZ

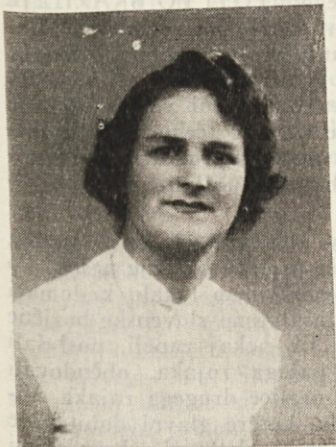
Sveta maša za Slovence je vsako nedeljo ob **petih** popoldne v kapeli Montcheuil, 35 rue de Sèvres, Paris 6°, métro: Sèvres-Babylone.

Slovenska pisarna (7 rue Gutenberg, pritličje-levo, Paris 15°, métro: Charles-Michels, telefon: 250-89-93) je odprta vsak torek in vsak četrtek popoldne.

V **nedeljo, 25. februarja**, bo sveta maša ob **štirih** popoldne v kapeli 35 Avenue Emile Zola, Paris 15°, métro: Charles-Michels, nato pa pripravi na istem naslovu Društvo Slovencev **domačo pustno zabavo**.

Krščen je bil Claude Jacques Čokelj, sin Franca Čokelj in Eve, rojene Šubašič (botrovala sta Danijel Skrlj in Hélène Emery).

Poroki: pred oltarjem so potrdili svojo ljubezen Peter Drole z Rakeka in Nada Jakomin iz Viča ter Janez Avsec iz Podgrada pri Stopičah in Eliza-

U La Courneuve v Franciji so pokopali go. Katarino Margo, doma iz Velike Polane.

beta Ftičar iz Velike Polane. Obema mladima paroma čestitamo.

27. decembra je nenadoma **umrla** gospa Katarina Margo, rojena Turner, doma iz Velike Polane. Ob lepem številu prijateljev in rojakov je bil njen pogreb v njeni župniji, La Courneuve, 30. decembra. Pokojna, ki je pred meseci dopolnila 49 let, je prišla v Francijo leta 1937 in se tu poročila leta 1946. Zadnji dve leti se je sicer večkrat morala zateči v bolnico, vendar ni nihče pričakoval, da se bo tako hitro poslovila in odšla na zadnjo pot. Užalostčenemu možu Claudu, hčerki Lily, sinu Claudu in sestri pokojne izrekamo iskreno sožalje. Rosičevo družino je tik pred božičnimi prazniki užalostila novica, da je v Trstu **umrla** Rosičeva mati Zofija.

Nevers. — Marko in Albert Vrečko sporočata, da sta dobila sestrico Suzi, ki je bila krščena v nedeljo, 17. decembra. „Vsi smo je zelo veseli: najbolj midva, pa prav tako atek, ki je doma na Ponikvi, še bolj pa mamica, ki je doma v Zagorju, in seveda tudi tetica Albina, ki jo je nesla h krstnemu kamnu.“

Pri založbi POLYDOR je pod številko 658066 izšla velika *plošča* „Chants populaires de Yougoslavie“, katero je pripravil naš rojak Emil DAVOR. Od slovenskih pesmi so Pastirček, Gor čez izaro, Majolka, Pojmo na Štajersko in Moj očka ima konjička dva. Potem so dalmatinske in bosanske pesmi ter dva kolo-plesa.

Zahvala. — Ob smrti svojega moža se zahvaljuje g. Dejaku, ki je mojega moža v boleznih večkrat obiskal in ga tudi previdel, in za tolažilne besede v cerkvi, pa tudi vsem našim rojakom iz Aumetza, Alerange, Florange in Thionville za venco in za spremstvo na njegovi zadnji poti. — Vdova J. Durn z družino.

OB LUKSEMBURGU

Aumetz. — Javljamo, da je 31. decembra umrla gospa Marija Gantar, v starosti 70 let. Pokojna je bila doma iz Cerkna. Več dni je bolehal, na ta dan pa je napad na njeno srce bil usoden. Zdravniška pomoč ni bila več učinkovita. Pokopali smo jo z mašo 2. januarja 1968. Sinu, hčerkam in drugim sorodnikom izrekamo naše iskreno sožalje.

Božične praznike smo skušali praznovati v veselem božičnem razpoloženju. Nudili so nam mnogotere stvari: razsvetljavo v izložbah in na cestah, božična drevesca, raznotere jaslice doma, po izložbah in v cerkvi, še bolj seveda pa lepe božične pesmi, mašno liturgijo in pa božjo besedo, ki smo jo slišali v pridigah. Vse to nam je govorilo, da nam je rojen Odrašenik, ki je Bog z nami. Naše gospodinje pa so poskrbele, da smo v teh dneh tudi boljše jedli in tako dali zadoščenja tudi naši materialni plati.

GIRAUMONT

Priden in miren delavec Cotičev Maks nas je za vedno zapustil. Niti 60 let ni bil star in vendar je prišla ponj bela žena s koso, ki nikomur ne priza-

Andrejček Oblak iz Nancyja, Francija, sin Terezije in Ludvika Oblak, prvič ob božičnem drevesčku.

nese. Le malo časa je užival zaslužen pokojnino. Mama, osemdesetletnica, si ni mislila, da bo ona pokopala sina. Njej, sestri in bratu naj velja naše iskreno sožalje. Pokojnemu pa daj Vsemogočni tisti mir in tisto veselje, katerega na tem svetu ni nihče deležen!

TUCQUEGNIEUX-MARINE

Hripa, angina, glavobol, hud prehlad, vnetje dihalnih organov, obolenje pljučnih vršičkov, bronhitis, pljučni katar (ali „kitarra“ v pljučih, kot je to imenovala moja pokojna teta), izredna „švohost“, sladkorna bolezen in kaj vem kakšen zlomek še se je priklatil v našo kolonijo ter nam kalil božično ter novoletno veselje. K sreči božji sta se tem nadlogam naša dva duhovnika Mgr. Grims in g. Dejak „topfer“ v bran postavila in kljub temu prišla k nam. Med bolniki sta najbolj prizadeta Janežičeva mama in Zupanov ata. Upamo, da bosta kmalu okrevala in že pri popolnem zdravju brala te vrstice.

Naša novoletna Luč nam je prav všeč. Ker nismo umetniki, bi prosili risarja naslovne strani, naj nam po domače objasni, kaj vse nam je hotel povedati in upodobiti. Še prav posebno veseli smo pa opisa Jezusovega telesa in njegove postave. Radi verujemo, da je bil tak. Po Njem si pa sami lahko mislimo, kako lepo in zastavno dekle je morala biti Njegova in naša Mati Marija. Današnje izumetničene „lepotice“, katere se morajo z najrazličnejšim „šmirom“ namazati, da ne kažejo svoje grdobe, se pač lahko daleč skrijejo za Njo, kateri res velja pesem: Lepa si, lepa si, Roža Marija.

PAS-DE-CALAIS

Božični prazniki z Novim letom so minili v lepem družinskem razpoloženju.

V sveti noči sta si obljubila zvestobo v cerkvi naše Lurške gospe v Liévinu Menard Jože in Pavlina Barba. Slednja je prišla iz domovine.

Prav isti dan je krstna voda oblila Veroniko Žižek v slovenski kapeli v Méricourt-Mines.

Vsem naša iskrena voščila sreče in božjega blagoslova!

Prav je, da že sedaj mislite na **romanja** v poletju. V juliju bo romanje naših rojakov v Belgijo.

V avgustu gremo po skupnem romanju na Loretto (15. avgusta) na vseslovensko romanje v Lurd. Romanja se bodo udeležili poleg skupin iz domovine tudi naši zamejski rojaki in izseljenci.

Za manjšo skupino bo romanje tudi v juniju, zlasti za one, ki bi v avgustu ne mogli iti, pa bi radi poromali k Lurški Gospe.

Nemčija

BAUARSKA

V decembru je bila na 12 krajih na Bavarskem priložnost za **pripravo na božič**: na toliko krajih je bilo namreč spovedovanje v slovenskem jeziku. Na večini teh krajev je bila tudi slovenska maša. Tako je bil božič za mnoge Slovence na Bavarskem res praznik božjega miru.

V decembrski **debatni uri** smo se razgovarjali o JEZUSOVEM NAROČILU, to je o naročilu ljubezni. Marsikakšen zanimiv vidik smo bolj osvetlili. Potem smo gledali skioptične slike o Palestini in o božjih sledeh v stvarstvu. Debatna ura je bila lepa in zanimiva. Ko bi nas bilo več pri razgovoru, bi bilo gotovo še lepše.

Pet minut od cerkve, v kateri imamo vsako nedeljo Slovenci v Münchnu mašo, smo dobili na razpolago prostorno in prijazno dvorano. V decembru smo tam gledali skioptične slike in poslušali **predavanje** (seveda na traku) župnika g. Vinka Zaletela iz Koroške o njegovi POTI PO BRAZILIJU. Skrbno izbran material in z okusom posnete slike naredijo tako predavanje močno zanimivo. Škoda, da niso vsi, ki so se hoteli predavanja udeležiti, poznali poti do dvorane. Zaradi raznih del na Münchenskih cestah je namreč treba narediti nekaj ovinkov, to pa je marsikoga zmedlo. Pri prihodnjem predavanju bomo skušali to pomanjkljivost popraviti.

Na **božič** smo imeli v Münchnu slovensko mašo, pri kateri smo peli naše prelepe božične pesmi. Po maši smo se zbrali v običajnem lokalu k domači božični prireditvi. Poslušali smo slovenske božične pesmi, tudi sami smo jih nekaj zapeli, poslušali smo prekrasno petje našega rojaka, občudovali igranje na miniaturne orglice drugega rojaka. Višek pa je bila tombola, katere glavni dobiček je bil kot nalašč za praznike: košara s kranjskimi

klobasami, domačim vinom in domačo potico. Tako smo v krogu rojakov doživeli vsaj v neki meri domač božič.

Krsta: V Münchnu sta bila krščena Oliver Kurt, sin Jožeta Lešnik in Kristine Serdinšek, in pa Katarina, hčerka Jožeta Smrtnik in Jožice Hrarstar. Obema novokrščencema želimo mnogo božjega blagoslova!

WÜRTTEMBERG

Kraji v neposredni bližini Stuttgarta so se zaradi obsežnosti našega celotnega ozemlja za slovenske maše do sedaj šteli k Stuttgartu. Toda ker je zlasti v Sindelfingenu in v Ludwigsburgu veliko Slovencev, kateri gotovo ne morejo, vsaj vsi ne, v Stuttgart, ker nimajo prevoznih sredstev, javna sredstva so pa mnogokrat neugodna, zato bo odslej **slovenska maša** tudi tam, in sicer za prvi poizkus en mesec v **Sindelfingenu**, en mesec v **Ludwigsburgu**, na četrto nedeljo. Ura bo napovedana v prilogi. Končna ureditev bo mogoča šele pozneje. Kjer se bo bolj obneslo, tam bo sv. maša pogosteje.

V podeželskih krajih se je za **božične praznike** poznalo, da jih je mnogo šlo domov. Zadostna udeležba je bila kljub temu v Stuttgartu, prav posebno pa je bil slovenski duhovnik vesel rojakov v Ohringenu, kamor je prišel na sv. Tri kralje, pa je bil obisk večji kakor kdajkoli poprej, in to kljub temu, da je tudi od tam marsikateri šel domov.

Polnočnica v Uhingenu. Veliko naših rojakov je šlo za božič v domovino, da v svojih družinah prebijejo sveti večer. Sveto noč pa smo hoteli lepo praznovati tudi tisti, ki smo ostali čez praznike v Nemčiji. Nekateri so postavili v stanovanju jaslice, drugi le božični drevesček. V Uhingenu pa smo imeli polnočnico, katere se je udeležilo lepo število rojakov.

Film „Slovenci na Württemberškem“. Pestrost življenja Slovencev na Württemberškem v letu 1967 prikazuje film „Slovenski delavci na Württemberškem“, ki je bil prvič predvajan na praznik sv. Štefana v Esslingenu. V enourni reportaži je film zajel „malo Slovenijo“ sredi švabskega sveta. Filmska kamera je skozi vse leto 1967 sledila našim ljudem na delovnih mestih, v stanovanjih, pri slovenskih mašah, družabnih večerih in srečanjih ter sproti nakazovala probleme, ki se jim stavlja iz dneva v dan. Gledavci so sprejeli film z močnim aplavzom.

Silvestrovanje: Silvestrov večer nosi v tukajšnjih krajih pečat resnosti in veselja. V zgodnjih večernih urah ljudje napolnijo cerkve, kjer so zahvalne pobožnosti, nato pa prebijejo večer v veselem razpoloženju, dokler zvonovi in tisoči raket ne naznajo novega leta. Slovenci iz okolice Stuttgarta smo imeli skupno silvestrovanje v Sindelfingenu. Tudi mi smo pričeli Silvestrov večer s sveto mašo, nato pa smo čakali novega leta v dvorani cerkve

Lebanova družinica iz Doncourt, Francija.

sv. Jožefa. V veseli družbi, ob serviranju domačih vin, ob petju in poskočni godbi so ure starega leta hitro tekle. Ob udarcu na polnoč pa so tudi naše rakete razsvetlile nočno nebo.

Novega leta so čakali naši rojaki tudi po drugih slovenskih lokalih v okolici Stuttgarta, kjer so se lepo zabavali.

Krsti: Med 40 slovenskih novorojenčkov v letu 1967 smo na Württemberškem prišteli v decembru še Laznik Gabrijelico iz Utwingena, hčerko Ladislava in Slavke, in pa Hribar Andreja iz Geislingena, sinka Ivana in Magdalene. Čestitke!

Poroke: Iz Kanade je prišel po nevesto Šbül Ivanko, rojeno v Sotini, župnija Sv. Jurij v Prekmurju, naš fant Divjak Anton iz Celja. Ker sta se že od prej poznala, njune ljubezni tudi široko morje ni pretrgalo. Pred oltar sta šla v Esslingenu. V Geislingenu sta se poročila Hribar Ivan iz Loma, župnija Mežica, in Sinkovec Magdalena, rojena v Količevem, župnija Dob pri Domžalah, v Reutlingenu pa Baumgärtner Emil, rojen v Šibovski pri Banjaluki, in Pogorelec Marija, rojena v Stari cerkvi pri Kočevju. — Čestitamo!

PORURJE

Poroke: V Hildenu pri Düsseldorfu sta sklenila zakon Bizjak Alojzij iz Kalc in Korošec Marija iz Broda; v Aldenhoven/Jülich blizu Aachena Vrbnjak Anton s Hrašenskega vrha in Mihelič Zofija iz Presladola; v Düsseldorfu Verbič Anton z Brezovice pri Borovnici in Zalar Gabrijela iz Borovnice; v Oberhausen-Sterkrade pa Jože Pelko iz Kostrevnice in Mlakar Ana iz Straže pri Raki. — Mladim parom vse najboljše na novo življenjsko pot!

Na binkoštnem srečanju v Tübingen - Derendingenu v Nemčiji lanskega leta so naši mladi delavci in delavke z zanimanjem segli po slovenskem Svetem pismu na stojnici pred Trubarjevo cerkvijo. Ta knjiga Kristusovega nauka je še posebno potreben kaži-pot našim ljudem na tujem.

Krsti: Krščeni so bili: Erika Zupan, hči Alfonza in Danice Štern; Gabrijela Težak, hči Jožeta in Zinke Stiplovšek; Janko Dovečar, sin Janeza in Otilije Senica. — Novokrščencem želimo mnogo božjega blagoslova.

PALATINAT (PFALZ)

V župnijski cerkvi v Finthenu pri Mainzu je bil v nedeljo, 17. decembra, krščen Tomaž Divjak,

sin Jožefa in Jožice, roj. Pust. Botrovala sta Marjan in Rozika Stare.

POSARJE

Peček Helena in Franc Klement sta 23. decembra v Bexbachu potrdila pred Bogom svojo zakonsko zvezo. Božji blagoslov naj ju spremlja!

SEVERNİ BADEN

Težka nesreča je prizadela družino Berdajs iz Hudinje pri Celju, ki živi sedaj v Heidelbergu. V ponedeljek, 18. decembra, se je z avtom smrtno ponesrečil 20-letni sin Karel. Pokopali smo ga 21. decembra na pokopališču v Kirchheimu pri Heidelbergu. Naj v miru počiva, prizadeti družini pa naše iskreno sožalje!

V petek, 22. decembra, sta se v župnijski cerkvi Naše ljube Gospe v Mannheimu poročila gđc. Štefanija Sokolovič in g. Jože Zibert, oba doma iz Senovega. Priči sta bila Gašek Stanko in Urbanija Franc. Bog daj srečo!

Nizozemska

V decembru smo imeli Slovenci v Holandiji živahno družabno življenje. Poleg društva sv. Barbare v Hoensbroeku, o katerem smo že poročali,

U Aldenhovenu pri Aachenu sta se 23. decembra poročila Urbnjak Anton in Mihelič Zofija.

sta tudi društvo sv. Barbare v Lindenheuvelu in „Zvon“ v Heerlerheide zbrala svoje člane k družinskemu večeru, ki je potekel v prijetni domačnosti.

Polnočnica v Hoensbroecku, ki jo je vodil g. Ilc Anton iz Bruslja, je tudi tokrat privabila rojake iz vsega Limburga. Lepa božična pesem našega zbora „Zvon“ je vsem šla do srca.

Silvestrovanje društva sv. Barbare v Heerlerheide je postalo že naš vsakoletni običaj, pravi družinski večer. Za večerjo so krvavice s kislim zeljem in odlična vinska kapljica. Za domačo muziko in veselo razpoloženje so letos poskrbeli: gg. Anton in Joško Robek, g. Oto Januš, g. Slavko Strman in g. Mihelič. Bilo je res prijetno in je kar prehitro minil večer. Opolnoči smo si voščili vso srečo v novem letu z željo, da bi blagoslov božji spremljal vse naše korake.

Naša skupina je majhna, vendar živi in uspešno dela, ker jo veže duh resničnega bratstva. Društvo sv. Barbare ta večer denarno vedno precej stane. Naj člani to upoštevajo; naj bodo resnično zvesti svoji skupnosti in naj se ob priložnosti pokažejo velikodušne!

Švedska

Krsti: Göteborg. Dne 13. maja 1967 je prejela milost božjo pri sv. krstu Majda Bohnec. Oče Jože je doma v Srednji Bistrici, mati Angela Zabot pa v Doljni Bistrici v Prekmurju. Botra sta bila g. in ga. Vazzaz iz Göteborga.

Novokrščenci in njenim staršem čestitamo in želimo mnogo božje milosti!

Poroke: Göteborg. 9. decembra 1967 sta si pred Gospodovim oltarjem obljubila trajno zvestobo v zakramentu sv. zakona g. Ivan Cesar, doma iz Sp. Gamelj pri Ljubljani, in gdč. Marta Dolenc, doma iz Ljubljane. Priči sta bila g. in ga. Kociper iz Göteborga, poročal pa je dekan Sigfrid Van Pottelsberghe de la Potterie iz Göteborga.

Malmö. — 23. decembra 1967 sta prejela zakrament sv. zakona v katoliški cerkvi g. Marjan Barbiš, doma iz Podtabora pri Knežaku, in gdč. Maksimiljana Ogrizek, doma iz Orehka pri Postojni.

U Stuttgartu se je število tujcev v letih 1966 in 1967 skrčilo za 10.000 oseb, vendar so konec leta 1967 še vedno našeli v mestu nad 50.000 tujih delojemavcev. Računamo, da živi v Stuttgartu okrog 2.000 Slovencev, med njimi mnogo fantov in deklet. Ob nedeljah radi pridejo k slovenski maši. „Tam vsaj nekaj domačega slišiš in najdeš kaj znancev in prijateljev,“ pravijo tile mladi stuttgartski Slovenci.

Krst male Majde Bohnec v Göteborgu maja 1967.

Priči sta bila g. Anton Krašovec in g. Danijel Križ iz Malmö.

Vsem novoporočencem želimo mnogo sreče in božjega blagoslova!

Smrtna nesreča: V nedeljo, 5. novembra 1967, sta se smrtno ponesrečila z avtom na cesti med Katrineholm in Eskilstuno Alojz Klobučar (22 let), doma iz Stopič na Dolenjskem, in Djuro Prevedan (20 let), doma iz okolice Križevcev na Hrvaškem.

V temi in v dežju sta na ovinku neprevidno prehitela kolono avtomobilov. Naenkrat sta se znašla pred nasproti vozečim tovornjakom. Trčenje je bilo tako silovito, da je tovorni avto naravnost zmlel pod seboj osebni avto in nesrečna fanta. Pogreba sta se vršila v rojstnih krajih obeh po prevozu v domovino. Njunim domačim izrekamo naše iskreno sožalje. — Vsem naj bo žalostni primer opomin, da na cesti ni previdnosti nikoli preveč, neprevidnosti pa kaj kmalu!

Popravek: Landskrona. — V januarski številki „Naše luči“ se je vrnila neljuba pomota v razpo-

red maš. V Landskroni je sv. maša vsak mesec četrto nedeljo ob 12,15 in ne ob 11. uri, kot je napačno navedeno. Prosimo Vas, da nam napako oprostite in da popravek upoštevate.

Slovenska veselica: Göteborg. — V soboto, 10. februarja 1968, ob 18. uri zvečer priredijo Slovenici iz našega mesta veselico v dvorani katoliške župnije Parkgatan 14, Göteborg C. Na programu so vse dobrote slovenskih veselic! Igra našo narodno glasbo slovenska godba iz Landskrona. Pridite, če le morete, ne bo vam žal! Prinesite seboj vrečo dobre volje!

OTROCI SONCA — Nadaljevanje s strani 25

To zadnje so mu najbolj zamerili in zlasti notar je netil odpor proti njemu. Morda mu je delal krivico, zakaj dekan se je otepal, kolikor mu je dovoljevala vljudnost, jezične notarke, ki je tožila, preganjala z robato ljubosumnostjo svojega moža in natarke, kamor ji je zahajal mož v gostilnico. Ta njena slabost se je bila zadnje čase čudno razvnela proti prijetni gospe Zofiji. Privlačnost gospe Zofije res ni bila majhna; vsak dan ji je podvoril ta in oni, češ, da je vdova za devet deklet. Zofija se je prikupljivo nasmihala, vedno vljudna, vedno dobre volje in ljubka, kakor iz prodajalne. Točila je izvrstno pivo in različna vina. Vino ji je tegnil trgovec Fratnik, štiridesetletni samec z omejenim obzorjem in silno vztrajno nado, da sčasoma omeči trdo srce gospe Zofije, ki se mu je poredno rogala, ko je pel ob kitari sentimentalne arije in ljubosumno oprezoval, ali ni krčmarica z drugimi gosti kaj bolj priljudna kakor z njim. Sklonil se je bil tisti večer pravkar po svoje godalo, ko sta vstopila geometer in učitelj v zračno verando, ki so ji rekli salon.

Veselo iznenajeni so gostje sprejeli geometra. Za učitelja se sprva ni zmenil nihče. Vljudno in sramežljivo je odklonil ponudbo, naj večerja, dasi je Poznik silil. Skromno je sedel kraj mize in pil. Zagledal se je na steno, kjer je visela slika z veselo vsebino; Grütznar. Falštaf¹⁹ korači po ulici. Drobni pažek mu nosi strašni meč in dvoje veselih deklet se nagiblje iz okna pa se smeje ob vedrem prizoru...

Hvaležno prisluškuje učitelj pogovoru pri mizi: saj so same vsakdanje reči, a njemu se zdi zlasti Poznikova beseda prečudno slovesna in važna, moška, prav taka, kakor bi jo sam rad imel za vse na svetu, pa nima in vedno zopet čuti, da je ali

šolarsko otročji ali pa učiteljsko slovesen, omleden. „Čisto za nič pa le nisem,“ najde zdajci nekako tolažbo, „ta močni, ta zdravi France me mara. Duša verna sem mu. Prijatelj!“

Vzdramil ga je poštar, ki ga ob vsaki priliki zasmehuje, naj vendar pove že, kako je bilo na zadnjem jesenskem lovu. Ali je res našel zajca v loži. Sivec se vedno znova opravičuje, da je bil tedaj prvokrat na lovu in da so lovci pač lovci in hudo poredni, pa si marsikaj izmišljajo.

„Jägerlatein²⁰, kajpada,“ odgovori Mlakar navidezno brez namena in vsakdanje. „Le ne ženite si k srcu. Dobre oči pa nekoliko sreče. Še pravi Nimrod utegneta postati.“

Učitelj se brani pohlevno, da ljubi pač po svoje prirodo, ubijanje da mu pa ni po srcu. Mlakar se mu porogljivo zasmee. Nato pa se udari po čelu in vzklikne:

„Saperment vendar! Saj res. Skoraj bi bil pozabil. Lovec niste, ste pa učenjak in celo pisatelj. Čestitam, čestitam.“

„Was denn, was denn?“²¹ vpraša stari kaplan Pencin radovedno.

„Naš gospod učitelj. Čestitajte mu. Krasen članek je napisal o herbariziranju²² v ljudski šoli.“

„Oho, oho!“ se čudijo drugi.

„Skopoli redivivus,“²³ pripomni gospod dekan.

²⁰ *Jägerlatein* (nem.), lovska latinščina; s tem izrazom označujejo izmišljene lovske zgodbe. — *Nimrod*, oseba iz svetega pisma starega zakona. Omenja ga Mojzes. V poznejših judovskih pripovedkah nastopa kot graditelj mest in „veliki lovec pred Gospodom“. Zato z imenom Nimrod še danes označujemo lovce, in sicer za šalo ali pa zares.

²¹ *Was denn, was denn?* (nem.) Kaj pa, kaj pa?

²² *herbariziranje*, sušenje, stiskanje in sploh pripravljanje rastlin za zbirke.

²³ *Scopoli Ivan Anton* (1723–1788) je bil v svojem času znamenit zdravnik in rastlinoslovec; doma je bil iz Cavalese na Južnem Tirolskem; šestnajst let je služboval kot zdravnik v Idriji; umrl je v Paviji, kjer je bil profesor na univerzi. Napisal je več odličnih knjig o rastlinstvu. V Idriji so mu vzdali spominsko ploščo. — *redivivus*, novi.

¹⁹ *Falštaf* (Falstaff John), veseljaški vitez iz Shakespearejevih dram; debel požeruh, bahač in strahopetec. — *paž*, viteški sluga; *pažek*, majhen viteški sluga.

„Poslal sem spisek stanovskemu glasilu,“ pove vzhičeno učitelj. „So torej tiskali?“

V trenutku mu je jasno, da je videl poštar spis v uradu. List s člankom mu torej leži zdaj doma na mizi. Nestrpnost, da bi se čimprej videl tiskanega, ga prime. Pokliče, da bi plačal. Pa mu ne puste. Kajpada! Ali misli uhajati? Za spis bo prejel nagrado. Dati mora za pijačo. Tak uspeh je treba praznovati. Nerodni človek se opravičuje, da srčno rad plača, a da mora prej za nekaj minut domov po denar. Očetovsko dobrohotno ga pridrži Poznik. Učitelj se komaj dobro zave, že je pijača na mizi, kozarec poln pred njim in gostje slovesno pripravljene, da mu šegavo čestitajo. Tako ga zaplete, da sam ne ve, kdaj, v svojo šalo: mož obnavlja skoraj na pamet svoj spis. Ne vidi, da krote smeh ali pa da se dolgočasijo. Zave se šele, ko Mlakar rezko preseče, ali ne bi vrgli nekajkrat listov. Pije, je sam zase, srečno vznemirjen. Oni pa tarokirajo, se prerekajo, šalijo in so pozabili nanj. Nehote privoščiti tihi opazovalec vso srečo geometru, pa mora z bridkostjo videti, da je poštar boljši igralec, sogoltno in strastno samopaš in razdražljiv, kadar izgublja. V naslednjem ga zmoti kaplan Pencin, ki mu začne, pokroviteljsko kakor šolarju, pripovedovati po nemško, o svojih davnih učiteljih. Za silo ume učitelj, a se trudi z obrazom in kretnjo, da bi hlinil vso pozornost. Rahlo posmehljivo pogleduje po kaplanu in njem dekan. Zdaj pa zdaj se učitelj izgubi, da ne sliši nič in ima le sliko na steni v očeh: Falštafa, ki mu nosi meč droben pažek...

Duhovna gospoda in še nekateri drugi gostje so se ob desetih vzdignili. Iz gole vljudnosti, da ne bi moral hoditi z njimi, obsedi učitelj. Prisedeta Fratnik in Zofija. Igralci seštevajo in odložijo karte. Dobil je sodnik. Notar in poštar sta pri svojem. Obrali pa so geometra.

„Nesreča v igri, sreča v ljubezni,“ zine učitelj, da sam ne ve, kako, in se plaho zave. Mirno karajoče ga pogleda Poznik, poštar se počne strahovito rogati.

„Ste čuli? Kakšne se znebi! Geometer, povej mu no, kakor gre.“ Aometer je ves veder.

„Oprosti, nisem mislil nič hudega,“ se mu opravičuje učitelj. Poznik ga potreplje po rami:

„Pij, vesel bodi, pa molči!“ Nato se obrne k družbi.

„Kamor je šla krava, naj gre še rep. Zofija, danes je moj dan. Tistega iz kota.“

„Prosim, takoj, gospod Francé,“ streže Zofija. Koncipient Povšič oživi. Pije redno skromno. Ko pa plačujejo drugi, se ne brani. Vino razgiblje

duše. Ure beže. V bližnji šumot iz sovodja pod trgov in v tiho mesečinsko noč se proži šala, vesel smeh in celo dvoumna, kvantarska domislica.

Geometer se je razživel do skrajne veselosti. Gospa Zofija je prisedla in si venomer briše oči, solzne od veselega smeha. On pa se opaja sam v svoji razigranosti. Pripoveduje zgodbe iz svojih dijaških let, kaj je doživel z vozniki in krčmarji, kako je norel v velikem mestu, kako je lezel na svetilke, dramil zaspane vratarje in nagajal mestnim čuvajem. Vmes vpleta doživljaje na kmetih, po župniščih, pri kartah, vinu in plesu po zaprašenih kmetijskih podih. Kar samo vre iz njega, naravno neprisljano.

Polnoč je bila od cerkve. Krčmarica je naglo vstala.

„Gospodje, zdaj bo pa čas, da gremo.“

„Kajpak! Brez črne kave! Ne grem,“ odvrne Mlakar. „Danes je moj dan.“

„Seveda, kolikokrat še letos.“

„Saj, gospa, malo črne kave,“ sili koncipient. „V kuhinjo se bomo preselili, pa prav tihi bomo.“

„Vi, pa tihi,“ se posili vdaja Zofija.

Geometer ji je rahlo položil roko ob pas in rekel:

„Pa se nas usmili, botrca.“

„Oh, ste sitni,“ se je žena popolnoma vdala in šla pred njimi. Koncipient se je silil za njo.

„Dostojno!“ je velela odločno.

Tokrat se je izluščil iz svoje zaspanosti in omotice učitelj Sivec, pogledal debelo okoli sebe in vzkliknil neumno slovesno:

„Čudovita moč!“

Opotekel se je za drugimi v prijazno kuhinjo in se ves čas smejal v nezavestni milini ob močni geometrovi veselosti. Videl je vesele Zofijine oči in roko, ki jo je položila Pozniku na rame. Čudil se je, vkolikor se je mogel motno zavedati, mirni neprisljenosti tega človeka, ki so ga pred vsemi odlikovale ženske in ki ni bil ne vsiljiv ne nadležen, prav nič vinski ali gobezdav, samo veder v najvišji meri, vesel svojega zdravja in trtnega soka, ki mu je polnil in plal pod zagorelo poltjo. Kako vse drugačni so bili dijaško vsiljivi koncipient, notar z nabrekli očmi ali pa Mlakar s svojo surovo oprezujočo hladnostjo. Sivec je vstal, se zagledal v skromno kuhinjsko zrcalo na steni in se zasmejalo. Samega sebe ni poznal v njem.

„Pijan sem,“ se je smejal zmedeno in lezel na kup ob geometru. Potem je iskal z očmi na steni in se čudil, da ne najde slike z debelim gospodom, ki mu nosi meč droben paž...

(Dalje prihodnjč)

naša lučka

Kako je Kurent prišel v nebesa?

V starih časih je živel na svetu tudi Kurent. Čeprav je uganil marsikako burko in celo smrti in hudobcem nagajal, vendar živi tudi on v nebeškem kraljestvu.

Kako pa je prišel v nebesa?

To je bilo takole:

Služil je pri nekem bogatem kmetu celih sedem let. Prislужil si je sedem denarjev in suknjico. Ko je končal to službo, se je napotil po svetu. Koderkoli je hodil, je vpil:

„Sedem let sem služil, sem sedem belih denarjev zaslužil in suknjico.“

Srečavali so ga berači in Kurent jim je kmalu ves denar razdal. Končno mu je ostala le še suknjica. A glej, poprosi ga za mili dar še en berač, ki je bil sam Gospod Bog. Ker pa ni imel Kurent denarja več, mu je dal suknjico.

Nazadnje je moral Kurent umreti. Sveti Peter ga ni pustil v nebesa, a toliko mu je vendar popustil, da mu je nekoliko vrata odprl, češ naj malo v nebeško slavo pokuka.

Kurent je uporabil to priložnost in vrgel skozi odprtino klobuk v nebeški dvor, potem je pa rekel, da gre ponj.

Ko je bil že v dvoru, se je usedel na klobuk in rekel: „Bog je dal tako pravico, da sme vsak na svojem sedeti.“

In ostal je v nebesih.

Narodna

Izbirčni Storžek

Stari Pepek je tesal tnalo. Rezal je iz njega leseno lutko. Ko jo je izrezal, je lutka spregovorila.

Pepek je bil žive lutke vesel in ji je dal ime Storžek.

Čudne reči je Storžek doživel, preden je iz lutke postal resničen človek.

Nekega dne se je Storžek ves dan potepal. Ves premražen in lačen je prišel domov in je pripovedoval očetu Pepku o svojih nesrečah. Pepek je iz vsega njegovega zmešanega pripovedovanja razbral le to, da Storžek umira od velike lakote. Potegnil je iz malhe tri hruške in mu jih izročil z besedami:

„Te tri hruške bi bile moj zajtrk, a rad jih dam tebi. Pojej jih in Bog ti jih blagoslovi!“

„Če hočete, da jih pojem, bodite tako dobri in mi jih olupite!“

„O olupiti jih?“ se je zavzel Pepek. „Nikoli ne bi mislil, otrok moj, da boš tako izbirčen in sladkosned. Slabo je to. Veš, na tem svetu je treba privaditi grlo že v otroških letih na vse, ker ne ve se, kaj vse človeka doleti. Toliko primerov je...“

„Modro govorite,“ pritrđi Storžek, „a jaz ne bom nikdar jedel sadja, ki ne bi bilo olupljeno. Olupka ne morem, pa je!“

In dobričina Pepek je vzel nožek in s sveto potrpežljivostjo olupil hruške in spravil vse olupke na vogal mize.

Ko je Storžek dvakrat usekal in pojedel prvo hruško, je zamahnil, da bi vrgel ogrizek skozi okno, a Pepek mu je zadržal roko in dejal:

„Ne zametuj ogrizka — vse utegne priti na tem svetu še prav!“

„A jaz ogrizkov ne jem, res ne!“ je kriknil Storžek in zapihal ko gad.

„Kdo ve? Toliko primerov je...“, je ponovil Pepek in se ni razgrel.

In tako se je zgodilo, da so se trije ogrizki pridružili olupkom na vogalu mize, ne da bi zleteli skozi okno.

Ko je pojedel vse tri hruške, je Storžek široko zazijal in cmereč se rekel:

„Zdaj sem pa v drugo lačen!“

„A jaz, otrok moj, nimam prav nič drugega, da bi ti dal.“

„Prav prav nič?“

„Ja, le te olupke in ogrizke.“

„V sili konj muhe žre,“ je rekel Storžek, „če ni drugega, pojem pa en olupek.“

In začel je žvečiti. Spočetka je usta malo skremžil, potem pa je pojedel drugega za drugim vse olupke, kakor bi pogledal. In za olupki tudi ogrizke in, ko je vse pospravil, se je zadovoljno potolkel z rokami po trebuhu:

„Zdaj sem pa dober, zdaj!“

„Vidiš,“ je pripomnil Pepek, „kako sem imel prav, ko sem ti rekel, da se človek ne sme razvaditi in biti preveč izbirčen in sladkosned. Dragi moj, nič se ne ve, kaj vse lahko človeka na tem svetu doleti. Toliko primerov je...“

Lorenzini-Lovrenčič

Cigan in njegov konj

Cigan je težko prehranjeval svojega konja, brez njega pa ni hotel biti. Pa si je izmislil, da ga nauči živeti brez hrane. Ni mu več dajal ne sena ne ovsu in tudi na pašo ga ni več spuščal.

Po nekaj dneh je konj poginil od gladu.

Ko je cigan to videl, je rekel:

„Joj, nesrečna žival! Komaj sem te naučil živeti brez hrane, pa pogineš!“

Muha in pajek

Muha se je ujela v pajčevino.

„Ah, ah,“ je vzdihovala, ko se ni mogla nikakor več rešiti, „da nisem videla teh nitk, te mreže! Ah, zakaj ne predejo pajki debelejših mrež? Potem bi se gotovo ne ujela.“

„Tudi jaz mislim, da bi se ne,“ je dejal nato pajek zaničljivo in zagrabil ubogo muho, „toda mi pajki nismo tako neumni. Kdor hoče koga zapeljati in ujeti, mora nastavlјati tanke, malovidne mreže, le zapomni si, muha! Tebi že povem, ker te takoj zadavim.“

Rečeno, storjeno.

Ali veste, kdo posnema pajka?

Dragotin Kette

Spomin na staro mater

Ko sem bil še majhen, sem bil večkrat poreden, kar moji stari materi — ki je po smrti moje matere bila moja mati — ni hotelo biti všeč. Zato me je s palico, kar pa meni ni hotelo biti všeč in sem vékal.

„Kaj vpiješ, saj te nisem ubila,“ se je jádila mati.

„Boliiii!“ sem tulil še glasneje.

Moja stara mati je bila trših besedí kakor srca in je rekla:

„Uh, tako si občutljiv kot Krošnjarjev Miha za goro!“

Pozabil sem solze in vprašal: „Kako je občutljiv krošnjar Miha za goro?“

Rekla je mati: „Kako? Tako! Tostran gore je pastir s palico bezal po tleh, onstran gore je krošnjar Miha poskočil s tal, da ga žgečka...“

„Ha ha ha ha!“

Ivan Pregelj

Pesem nagajivka

Zima, zima bela
vrh goré je sela,
vrh goré je sela,
pa tako je pela,
da bo Mirka vzela,
da bo Mirka vzela,
ker on nič ne dela,
ker on nič ne dela,
ker on nič se ne uči —
čakaj, čakaj, Mirko ti!

Oton Župančič

Uganke

Z oblakom prašnim te objame,
neviden čepico ti sname,
Alenki krilce napihuje,
papir in slamo s tal dviguje.

Uter

*

Srebrna, srebrna košarica,
v njej zlata, prezlata zarjica;
na glavo zadela jo deklica,
Poljančeva Marjetica.

Marjetica

*

Poznam rudarja —
gore ustvarja.

Krt

*

Stara baba grbasta,
stara baba škrbasta,
kraj vode poseda,
se v zrcalo gleda.

Urbu

Kda je to?

Slepa miš stoji na sredi med drugimi in ima v roki palico. Usi se vrte okoli miši, ko pa ta pravi: „Stoj!“, se ustavijo. Slepa miš nato na slepo srečo iztegne palico in se dotakne kateregakoli izmed igravcev. Dotični mora dati kakršenkoli glas od sebe („Mhm, uu, kuku“ itd). Slepa miš mora uganiti, kdo je tisti. Če ne ugane, išče dalje. Če ugane, zamjenjata vlogi.

Namesto da bi slepa miš spoznavala igravce po glasu, se jih lahko tudi dotika in jih spoznava s tipom.

novosti

Francè Balantič, PESMI — Pri Mohorjevi družbi v Celovcu je izšla v mali žepni izdaji pesniška zbirka v zadnji vojski padlega pesnika Franceta Balantiča.

Balantič spada brez dvoma v vrhove slovenskega pesništva, čeprav je umrl, ko še ni dopolnil 22 let. Njegove pesmi so izvirne in zrele, polne podob in globokega doživljanja. Za primer ponatiskujemo eno od njegovih pesmi:

Kako doma je dobro in lepó,
vsi dnevi nosijo klobuk postrani,
dekletu sladki zlezli so v glavó,
da sanja le o svatbi razigrani.

Pa kaj bi ne! Njen oče dom pripravil,
pobelil vnovič izbe za sprejem,
zdaj le še čaka, da bi me pozdravil,
da jaz kot dedič mu oči zaprem.

Tovariš, daj, s pestjó me daj po glavi!
Kam raste sen, saj skoraj sem pozabil,
da sem preklet kot ves moj borni rod.

Ne bom je zrl v nevestini opravi,
očeta so zagrebli ji na Rabu
in jaz nekoč segnil bom bogve kod.

Vsebina Balantičeve pesmi je predvsem prehod iz greha v božje otroštvo. Prav zaradi takšne vsebine in pa zato, ker je pesnik med zadnjo vojsko odklonil komunizem kot moderno obliko suženjstva in kot zanikanje Boga in padel na strani protikomunističnih borcev, mu v Sloveniji ni priznano mesto med pesniki. Izid izbora

njegovih pesmi v Sloveniji je bil že napovedan, pa že tiskane pesmi ponovno niso smele iziti. Ta mala izdaja Balantičevih pesmi bo Slovencem prav prišla, saj bodo v njej našli v zreli pesniški obliki prikazan globok pogled na življenje.

Paul Gauthier, NAZAREŠKE ROKE — Pisatelj se je posvetil življenju duhovnika delavca v Nazaretu, kjer je tudi Kristus delal s svojimi rokami. V dnevniku posreduje svoje skušnje in spoznanja tudi drugim. Prevod tega močnega dela so za slovenske bravce pripravili slovenski bogoslovci. Knjižica ima 140 strani in več izvirnih fotografij iz Palestine, ki so jih posneli sami bogoslovci na lanskoletnem svetopisemskem tečaju. Cena 6 N din. Naroča se: Slovenski bogoslovci, Ljubljana, Dolničarjeva 4.

SLOVENSKE RADIJSKE ODDAJE

KÖLN — Ob torkih in sobotah od 16,20 do 16,50 (na kratkih valovih 41 in 31 m). Na sporedu so dnevne svetovne novice, politične razlage, razgovori, zanimivosti iz kulturnega in gospodarskega življenja. Poleg tega imajo Slovenci v Nemčiji možnost, da preko kölnskega radia pošiljajo domačim voščila, pozdrave in glasbo po želji. Dopise pošljite na naslov: DEUTSCHE WELLE, 5 Köln, Brüderstr. 1 (Südosteuropa-Redaktion).

VATIKAN — V nedeljah ob 11,45 (valovi 25,67 — 31,10 — 196 m), v ponedeljkih ob 21,30 (valova 48,47 — 196 m), v četrkih ob 18,45 (valovi 31,10 — 41,21 — 48,47 — 196 m), v petkih ob 21,30 (na valovih kot v ponedeljkih), v sobotah ob 18,45 (na valovih kot v četrkih).

LONDON — BBC: vsak dan od 19,30 do 19,45, ob nedeljah verske oddaje od 16,30 do 17 (na kratkih valovih 19,25 — 31 — 42 m).

WASHINGTON — Glas Amerike: vsak dan zjutraj ob 6 (valovi 31 — 41 — 49 m).

Pisma bravcev

prišel v puščavo, a moral sem se privaditi.

Nikoli nisem slišal zvonjenja. Ob sobotah so prihajale cele črede oslov iz vasi v trge. Nosili so na trg naprodaj papriko, lubenice, tobak in sir. Njih gospodarji so pekli čevapčiče in hodili v džamije molit. Njihov hodža je hodil po balkonu na stolpu in kričal, a ga nisem nič razumel.

Makedonska dekleta so bila zelo lepa in poštena. Saj mora biti

vsaka nedotaknjena, ko gre k poroki, sicer jo lahko ženin zavrne.

Po odsluženju vojaškega roka sem se vrnil domov v prelepo Slovenijo. Zdelo se mi je, da sem se znova rodil, ko sem slekel vojaški suknjič. Uidel sem, da ni nikjer tako lepo kot doma.

Kmalu sem si izbral dekle in spet se je začelo novo življenje. Ob nedeljah sem rad šel v cerkev in bil vesel in srečen na zabavah.

NAJLEPŠA JE SLOVENIJA

„Moral sem na odsluženje vojaškega roka. Šel sem čisto na jug Jugoslavije ob albansko mejo. Zdelo se mi je pusto, kakor bi

Začel sem razmišljati, kako bi si ustvaril boljše življenje. „Moram naprej v svet za boljším zaslužkom,“ sem si rekel. Ni bilo lahko, ker nisem znal nobenega tujega jezika. A treba se je vsemu privaditi. Človek toliko velja, kolikor zna, pravi star pregovor.

Moral sem delati v rudnikih. Dostikrat mi je bilo težko, saj doma rudnikov niti videl nisem. Kmečki fant pri najboljših letih se tudi tega ne ustraši. Kasneje sem si priznal, da je to delo kar dobro. Učasih so se pred menoj ali za menoj trgale take skale kot cele omare. Takrat se vsakdo spomni na Boga, čeprav ga prej nikdar ni poznal ali vanj zaupal.

Uvidel sem, da tudi tujci niso slabi ljudje, kot pri nas ne vsi. Pousod dobiš dobre in slabe ljudi.

Prepotoval sem več zapadnih držav. Najlepša se mi je zdela Slovenija...“ B. C., Nemčija.

Pogovor z bravci

Ž. U., Emmaboda — K Ušim opombam k članku Narodna zaveza bi opozoril dvojje. Najprej to, da je v članku tiskovna pomena: beseda ‚poštar‘ naj se bere ‚pasošar‘. Potem pa tole: Pritožujete se, da pisec v nič daje tiste, ki so morali zaradi preganjanj bežati iz domovine. Še enkrat preberite članek in boste videli, da članek nikogar ne obsoja, ampak samo ugotavlja, da je med obojimi kakor pousod na svetu

‚svega i svašta‘. Kakor je večina tistih, ki so pobegnili, poštenih, dobrih in vernih, tako je tudi večina tistih, ki so prišli s potnim listom.

T. A., Creutzwald — Hvala lepa za novoletna voščila! Prosite, da bi bila „Naša luč“ tiskana z večjimi črkami in v preprostejši slovenščini. Glede slovenščine se trudimo, da bi bila čimbolj razumljiva. Seveda je pa treba upoštevati razvoj jezika: nekatere besede bodo danes nujno drugačne, kot so bile včasih. Malih črk pri tisku namenoma ne uporabljamo prav zato, da bi bila revija čitljiva. Mogoče bo treba med vrstami več prostora izpuščati. Na vsak način bomo upoštevali Uaše želje, za katere se Uam najlepše zahvalujemo.

PREVODE DOKUMENTOV ZA POROKO VAM PRESKRBIJO SLOVENSKI DUHOVNICI

Za sklenitev zakona potrebujete razne dokumente. Slovenski duhovniki vam radi poskrbijo krstne in samske liste, pa tudi njih prevode v nemščino. Obrnite se vedno na vam najbližjega duhovnika!

razno

MALE OGLASE sprejema uredništvo „Naše luči“ do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Cenik malih oglasov: Minimalna cena (do 20 besed) je: 30 avstrijskih šilingov, vsaka nadaljnja beseda pa 1 avstrijski šil. (2 bfr, 0,20 NF, 0,15 DM ali enako vrednost v drugi valuti). Uredništvo posreduje le naslov oglaševalca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševalca, naj pošlje v pismu v denarju ali v znamkah pristojbino za dvojje pisem v tujino. Če tega ne stori, ne dobi odgovora. Pisem uredništvo oglaševalcem ne posreduje.

Slovensko-hrvatski sodnijsko-občinski TOLMAČ prevaja vse vrste dokumentov in razne listine v nemščino in obratno hitro in zanesljivo. MARTIN SAPOTNIK, 413 Moers-Meerbeck, Luisen Str. 23, Rhld.

Sodnijsko pooblaščen PREVAJAVEC za slovenski in srbohrvatski jezik MILAN ZAGORC prevaja vse vrste dokumentov in listin. 4 Düsseldorf, Brehmstr. 81, tel. 620114.

PREVAJALSKA SLUŽBA V NEMČIJI. Hitro in točno prevaja vse vrste dokumentov in listin iz slovenščine in srbohrvaščine v nemščino in obratno dipl. filolog JOSEPH ARECH, 8 München 54, Lauingerstraße 42, tel. 5413702. Pišite mu tudi!

SLOVENSKI IN SRBOHRVATSKI PREVODI, sodno overovljeni: sodni prevajavec in tolmač GRATZA Milena, 8 München 27, Kufsteinerstr. 2/III, tel. 48 69 01.

21 letno SLOVENSKO DEKLE, bivačje v Nemčiji, se želi spoznati s poštenim slovenskim fantom. Naslov posreduje uredništvo „Naše luči“ pod zgoraj navedenimi pogoji pod številko 76.

JANKOVIČ, 17 rue Belgrade, 54 Tucquegnieux, Francija, je zaprisežen prevajavec in piše tudi razne prošnje. Pišite mu!

VIPAVC JOŽE, 7 Stuttgart-S., Nemčija, Export-Import podjetje, na Böblingerstraße 164 (tel. 60-43-62), vam solidno postreže in vam nudi kmetijske stroje, kosilnice, traktorje od najlažjih do najtežjih, škrovilnice znamk „Irus“, „Schanzlin“ in drugih, gasilne brizgalne, radijske in televizijske aparate, magnetofone, kino- in fotografske aparate, pralne stroje, hladilnike in gospodinjske stroje vseh vrst, šivalne stroje vseh znamk in pletilne stroje svetovno priznane znamke „Kayser“ (netto DM 490.—), elektr. strojčke za popravilo nogavic „Kolibri“ (DM 280.—), motorne žage, stroje za predelovanje lesa, betonske mešalce z električnim, bencinskim ali dizlovim motorjem ter pošilja na zaželeno naslove in v vse države. Generalno zastopstvo za šivalne stroje Pfaff.

AJDOVŠČINA — V soboto, 30. decembra zvečer je iz Ajdovščine zapeljal proti Novi Gorici zadnji osebni vlak. Z novim letom so na železniški progi Prvačina—Ajdovščina ukinili potniški promet, ohranjen bo le še tovorni promet. Proga Prvačina—Ajdovščina je bila zgrajena pred 64 leti in so jo prvotno nameravali zgraditi celo do Vipave. Že odkar so asfaltirali cesto Gorica — Ajdovščina — Postojna, je omenjena železniška pro-

reč pogosto poplavlja in napravi veliko škode. Skozi gornjeradgonsko občino gre zgornji tok Ščavnice.

HRASTNIK — Splošno trgovsko podjetje Hrastnik je odprlo novo bencinsko črpalko. Doslej so Hrastničani kupovali gorivo v Trbovljah in Radečah. Črpalka v Hrastniku je odprta vsak dan od 6. do 20., je pa tik ob železniški postaji, na križišču cest proti Trbovljam, Zidanemu mostu in Hrastniku. Gradnja črpalke je stala 27 milijonov S din.

ILIRSKA BISTRICA — Na področju gozdnega obrata Snežnik so doslej obnovili približno 40 ha ali dve tretjini površin, ki jih je 4. julija 1965 močno poškodoval vihar. Nadaljnjih 20 ha površin bodo obnovili prihodnje leto.

JESENICE — Zaradi nadaljnje pocenitve prevozov imajo na železnici za prihodnje leto predvidene nove ukrepe. Na slabo obiskanih progah bodo omejili število vlakov in imeli manj zaposlenih. Na goriški progi (od Jesenic do Nove Gorice) naj bi ostale le še tri železniške postaje: Bohinjska Bela, Podbrdo in Most na Soči. Potnikom naj bi dajali vozne listke sprevodniki na vlakih.

JESENICE — V mali dvorani delavskega doma so odprli prvo medklubsko razstavo umetniške fotografije. Zanj je bilo precej zanimanja, saj je 13 posameznikov iz 18 klubov iz vse Slovenije predložilo več kot 350 del, od katerih so jih za razstavo odbrali 150. Razsodišče je najbolje ocenilo posnetke Franca Kolmana iz Begunj, ki je dobil tri zlate in eno bronasto spominsko ploščico železarja, srebrno pa so dobili Ivan Ceple, Marjan Pfeifer in Ivan Dvoržak iz Maribora. Za najboljšo zbirko štirih slik je dobil zlato odličje Janko Krmelj iz Tržiča.

JESENICE — V vsej jeseniški občini so vpisali 4547 motornih vozil; med njimi je 873 osebnih

avtomobilov ali približno na vsakih 30 prebivavcev en avtomobil. Lani je napravilo izpite 810 novih voznikov. Ker pa so merila zaostri, kar 1378 pripravnikov ni napravilo izpita.

KOČEVJE — Kočevski lovci po sledovih ugotavljajo, da se je priklatilo nekaj volkov. Domnevajo, da so prišli bržkone iz Like in Gorskega kotora, kjer so v vasi Široka Kula uničili nekemu kmetu kar 72 ovac.

KRANJ — Na vseh štirih cestnih prehodih na Gorenjskem je pretekli november prestopilo mejo 198.700 ljudi ali kar 100.000 več kot v predlanskem novembru. Povečanje gre na račun domačih potnikov. Najbolj živahen je bil promet na mejnem prehodu v Ratečah. Veliko Gorenjcev namreč hodi nakupovat v Trbiž.

KRANJ — Novi del Kranja (na severu) dobiva videz sodobno urejenega mesta. Zdaj so prenovili Cesto JLA, ki je štiripasovna in ima tudi vozišče za kolesarje in hodnik za pešce. Prenovili so cesto in prostor od občinske skupščine do Ceste Staneta Zagarja ter uredili prostore za parkiranje. Z novimi površinami mestnega parka bo Kranj spet dobil privlačnejši videz.

KRANJ — V galeriji Mestne hiše so odprli razstavo o gradovih na Gorenjskem. Pripravil jo je Gorenjski muzej v sodelovanju z muzejem iz Kamnika in zavodom za spomeniško varstvo v Kranju in Ljubljani. Del gradiva pa je prispeval tudi Loški muzej.

KRANJSKA GORA — V kranjskogorskih hotelih se bodo cene za enoposteljno sobo brez kopalnice (s popolno oskrbo) gibale od 4500 pa do 7000 S din, prenočevanje v zasebnih sobah pa je od 800 do 1300 S din na dan. Hotel „Slavec“ bo do marca zaseden z Nizozemci (prihajali bodo v skupinah od 60 do 70 ljudi vsakih štirinajst dni). Za novoletne praznike je bila Kranjska

novice od doma

ga vse bolj izgubljala na svojem pomenu.

BLED — Zimska športna središča v zgornjem delu Gorenjske so letos bolje pripravljena kot prejšnja leta. Sezidali so več novih gostinskih, trgovskih in drugih zgradb, postavili nekaj manjših smučarskih vlečnic, uredili so nekatere smučarske proge itd. V Kranjski gori so dobili nov poštni urad in avtomatsko telefonsko centralo. V novembru so tudi Vogel dobro povezali z dolino in drugimi kraji. Na Bledu bo gostom na voljo avtomatsko kegljišče, v Bohinju pa bodo pri jezeru uredili drsališče, ki bo ponoči osvetljeno.

CELJE — Gradbeno podjetje „Ingrad“ je po treh letih končalo gradnjo soseske Otok II, v kateri je 7 montažnih stanovanjskih blokov in 4 osemnadstropne stolpnice.

GORNJA RADGONA — Na zadnji seji občinske skupščine so imenovali upravni odbor za regulacijo Ščavnice. Ta voda nam-

gora zasedena do zadnjega kotička.

LITIJA — V Ribčah so odprli za promet prenovljeni odsek ceste od Ribč do Litije. Ta cesta je pomembna za razvoj litijskega gospodarstva, za turizem in druge dejavnosti. Ljudje želijo, da bi čimprej usposobili tudi odsek ceste od Litije do Zagorja.

LJUBLJANA — Odbor zvezne skupščine za družbeno varnost in narodno obrambo je sprejel osnutek zakona o ukinitvi vizumov za tujce v l. 1968. Po predlaganem zakonu bi tujci od 1. januarja do 1. novembra lahko hodili čez jugoslovansko mejo brez jugoslovanskega vizuma, če imajo veljaven potni list svoje države. Brez vizuma bi se lahko tujci mudili v Jugoslaviji do treh mesecev.

LJUBLJANA — V prostorih Slovenskega etnografskega muzeja v Ljubljani so odprli razstavo „Lužiški Srbi“. Razstava prikazuje predvsem z umetniškimi deli znanih lužiškosrbskih slikarjev in tudi z zanimivim narodopisnim gradivom Lužico in njene prebivavce — Lužiške Srbe, ta mali slovanski narod, ki se je do danes ohranil sredi germanskega morja. Danes je v Lužicah v Vzhodni Nemčiji še okrog 120.000 Lužiških Srbov. Ohranili so zavest svoje pripadnosti in bogato ljudsko kulturo.

LJUBLJANA — V začetku novembra je bilo v Ljubljani 2100 nezaposlenih fantov in deklet. Največ mladine brez dela je v šišenski in viški občini, najmanj pa v Mostah in za Bežigradom. Oktobra je 390 fantov in deklet dobilo delo, 575 pa se jih je nanovo priglasilo.

LJUBLJANA — Na seji bežigradske občinske skupščine so sprejeli predlog o prisilni upravi v Podjetju Adria aviopromet. Podjetje bo poslovno leto skoraj gotovo končalo z zgubo (60 do 90 milijonov Sdin) in ne bo moglo odplačevati letnih obrokov, ki znesejo na leto nekaj več kot 158 milijonov Sdin. Predvidevali so,

da bodo dosegli 6000 ur letenja, toda do konca novembra so njihova letala letela le približno 5400 ur.

LJUBLJANA — Sv. oče je imenoval generalnega vikarja dr. Stanka Leniča za pomožnega škofa ljubljanskemu nadškofu. Tako imamo Slovenci sedaj štiri škofe.

LJUTOMER — V Ljutomeru so imenovali 35-članski pripravljalni odbor za praznovanje stoletnice prvega slovenskega tabora. Praznovanje bo junija.

LOŽ — Za stoletnico rojstva mladinskega pisatelja in humorista Frana Milčinskega so na njegovi rojstni hiši v Ložu pri Starem trgu slovesno odkrili spominsko ploščo z napisom: „Pod to streho se je 3. decembra 1867 rodil pisatelj Fran Milčinski — prijatelj sirotnih otrok“. O pomenu pisatelja in njegovem življenju je spregovoril prof. Anton Slodnjak.

MARIBOR — V Mariboru so dobili prve izvode novega prospekta Maribora, ki ga bodo v sto tisočih izvodih natisnili v tiskarni Matajur v Italiji. Prospekt je v slovenskem, srbohrvaškem, italijanskem, francoskem, holandskem, švedskem, nemškem in angleškem jeziku. Ima zelo lepe barvne fotografije.

NOVO MESTO — 6. januarja je minilo 120 let, odkar so v Novem mestu prvič uprizorili Linhartovo delo Ta veseli dan ali Matiček se ženi. Ljudje se pripravljajo na proslavo te obletnice slovenske dramatike.

RADENCI — Da bi zaščitiliredišče zdravilišča pred povodnjimi, so zgradili visok obrambni nasip. Dela so bila končana konec januarja. Nasip je zgrajen od ceste II. reda Maribor—Murska Sobota do ceste Ljutomer—Radenci. Dolg je več kot 1000 m, stal pa je 540.000 N din.

ROGAŠKA SLATINA — Še nekaj tednov pred koncem leta so

v Rogaški Slatini menili, da bodo lanski rekord dosegli z nekaj več kot 18 milijoni steklenic. Toda tudi v zadnjih tednih je šla rogaška kislavoda doma in v tujini dobro v promet, tako da je bil lani dosežen veliko večji rekord — 20 milijonov s kislo vodo napolnjenih steklenic.

SREDNJA VAS — Nedavno so za predelavo vsega mleka iz bohinjskega kota odprli novo mlekarno v Srednji vasi. Po vseh vaseh zjutraj med 6. in 7. pobe-rejo posode z mlekom in jih odpeljejo v mlekarno. V mlekarni imajo tudi delavnico, v kateri pregledujejo in ocenjujejo mleko po maščobi in čistoči.

ŠKOFJA LOKA — Zadnje tri lanske mesece je bilo v škofjeloški občini 70 prometnih nesreč. Dve sta bili smrtni, 15 jih je bilo hudih, 25 lahkih in 33 z gmotno škodo. Skupne škode je bilo več kot 170.000 Ndin. Povzročitelji nesreč so bili vozniki osebnih in tovornih avtomobilov, vzroki pa so bili neprevidnost, prevelika hitrost in izsiljevanje prednosti.

ŠMARTNO PRI LITIJU — V Šmartnem je pred kratkim začela delati kmetijska šola. Pouk je teoretičen in praktičen. Šola je pripravila delavska univerza, nanjo pa se je priglasilo 14 ljudi.

TIŠINA — V tem kraju pri Murski Soboti so odprli novo telovadnico, ki so jo zgradili ob osnovni šoli. Tako se je tišinska osemletka uvrstila med redke pomurske šole, ki imajo telovadnice.

VELENJE — Velenjska vrtnarija vzgaja za domače potrebe in za prodajo v drugih krajih tudi veliko lončnic — ciklam. Lonček s ciklamami stane 10 Ndin.

VELENJE — Razen 8 stanovanj so vsa druga stanovanja v novem domu upokojencev že zasedena. Upokojenci — zakonski pari se v novi sredini dobro počutijo. Sedaj v prizidku urejajo družbene prostore, ki pa bodo za vse upokojence v Velenju.

NAŠA LUČ, mesečnik za Slovence na tujem. — Letnik 17. List ureja uredniški konzorcij. Odgov. urednik: dr. Janko Hornböck. Založba: Družba sv. Mohorja. Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja. Vsi v Celovcu. — Opremo platnic je izdelal Klavdij Palčič. — List izide desetkrat v letu (vsak mesec razen julija in avgusta). — Naročnina je za naročnike v Avstriji letno 45 šilingov, za naročnike izven Avstrije 110 belgijskih frankov, 10 francoskih frankov, 10 švicarskih frankov, 8 nizozemskih goldinarjev, 10 nemških mark, 1200 italijanskih lir, 16 angleških šilingov, 12 norveških kron, 10,50 švedskih kron, 2,50 ameriških dolarjev, 2,50 avstralskih dolarjev, 2,50 kanadskih dolarjev. — Razlika v cenah je pogojena zaradi neenakih poštnin v posameznih državah in različnih deviznih preračunavanj. Naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava Naše luči. Uredništvo in uprava: Viktringer Ring 26, 9020 Klagenfurt, Austria.

SLOVENSKI DUŠNI PASTIRJI IN URADI

ANGLIJA — Ignacij Kunstelj, Offley Road 62, London S. W. 9 (Tel. 01-735-66 55).

AVSTRIJA — Ciril Lavrič, Röm.-kath. Pfarramt Haid, 4052 Ansfelden (O. Ö.). — Korotan, Albertgasse 48, 1080 Wien VIII. — Janez Hafner, Theodor-Körnerstraße 111, 8010 Graz. — Anton Miklavčič, Kapellengasse 15, 9800 Spittal/Drau. (Tel. 047 62/334 62). — P. Štefan Kržišnik, Stift, 6422 Stams.

BELGIJA — Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, Liège, Telefon 04/23 39 10). — Kazimir Gaberc, 19 rue Louis Empain, Marcinelle (Hainaut), Telefon 07/36 77 54).

ITALIJA — Slovenski dušnopastirski urad — Dr. Pavel Robič, via dei Colli 8, Roma.

FRANCIJA — Nace Čretnik, 4 rue S. Fargeau, 75 Paris 20, (Tel. 636-80-68). — Bogdan Makovec, 7 rue Gutenberg, 75 Paris 15, (Tel. 250-89-93). — Stanislav Kavalar, 17 rue Claude Debussy, 62 Liévin (Pas-de-Calais). — Anton Dejak, 33 rue de la Victoire, 57 Aumetz. — Stanko Grims, 1 rue du Dauphiné, 57 Merlebach. — P. Jakob Vučina, 6 rue de France, 06 Nice.

NEMČIJA — Lojze Škraba, 42 Oberhausen-Sterkrade, Mathildestraße 18. (Telefon 626 76). — Ivan Ifko, 43 Essen-Altenessen, Schonfeldstraße 36. (Telefon 291305). — Dr. Franček Prijatelj, 68 Mannheim, Augusta Anlage 52. (Telefon 47-944). — Dr. Franc Felc, 7 Stuttgart-S, Kolbstr. 15/1. (Tel. 722 78). — Ciril Turk, 73 Esslingen, Häuserhaldenweg 36. (Tel.: Stuttgart 353177). — Dr. Janez Zdešar in dr. Branko Rozman, Schubertstraße 2/1, 8 München 15. (Telefon 53 64 53).

NIZOZEMSKA — Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, Luik, Belgie.

ŠVEDSKA — Jože Flis, Djurgardsvägen 32, Eskilstuna. (Telefon 016/14-16-66).